

ISSN 1331-9124

BLAŽENI ALOJZIJE STEPINAC

GLASNIK POSTULATURE, God. 11. (2004.) 8. svibnja, Broj 3, Cijena 5 kn

Vanja KRMIPOTIA, Krašić, 63,5 x 43,5 cm, akvarel, 2002. Slika je nastala na kolonijama pod imenom: »Stepinčevim stopama po rodnome kraju«

Blaženi Alojzije, moli za nas!

»Drži nas vjera u Boga, koji nikada ne zapušta onih, koji se u Njega uzdaju. Kao da sam slutio što me čeka, kad sam birao svoje biskupsko geslo: »In Te Domine speravi!«

(Bl. A. STEPINAC, Pismo, Krašić, 28.I.1954.)

Ivan Pavao II. pozdravlja Božji narod okupljen na euharistijskom slavlju u Dubrovniku, 6. lipnja 2003.

Poruka pape Ivana Pavla II. za XLI. Svjetski dan molitve za duhovna zvanja, 2. svibnja 2004.

Molimo za zvanja!

Časna braćo u biskupstvu, draga braćo i sestre!

»Molite dakle gospodara žetve da radnike pošalje u žetvu svoju« (Lk 10,2).

Iz tih Isusovih riječi upućenih apostolima izvire skrb što je Dobri pastir uvijek pokazuje svojim ovcama. On čini sve da one »život imaju, u izobilju da ga imaju« (Iv 10,10). Nakon svoga uskrsnuća, Gospodin će svojim učenicima povjeriti odgovornost da nastave njegovo vlastito poslanje, kako bi evanđelje bilo naviješteno ljudima svih vremena. I toliko je njih koji su velikodušno odgovorili i još uvijek odgovaraju na njegov trajni poziv: »Idi za mnom!« (Iv 21,22). To su muškarci i žene koji prihvaćaju da posvete svoj život potpunom služenju njegovu Kraljevstvu (...).

Molimo za zvanja!

U apostolskom pismu Novo millenio inuente, primijetio sam da »se danas, usprkos snažnim procesima sekularizacije, u svijetu osjeća raširena potreba za duhovnošću, koja se velikim dijelom očituje upravo u obnovljenoj potrebi za molitvom« (br. 33). U tu »potrebu za molitvom« uključuje se i naša jednoglasna prošnja Gospodinu da »pošalje radnike u žetvu svoju«.

S radošću mogu zaključiti da se u mnogim mjesnim Crkvama oblikuju skupine koje mole za zvanja. U bogoslovskim sjemeništima, kao i u kućama formacije redovničkih i misionarskih zajednica, održavaju se susreti s istim ciljem. Brojne obitelji postaju mala središta molitve, pomažući tako mladima da hrabro i velikodušno odgovore na poziv Božanskoga učitelja. (...)

Molimo za pozvane u svećeništvo i posvećeni život!

Žarka mi je želja da molitva za zvanja još više ojača. Molitva koja treba biti klanjanje pred otajstvom Boga i zahvala za »velike stvari« što ih je On učinio i ne prestaje činiti, unatoč ljudskoj slabosti. Kontemplativna molitva, ispunjena zadivljenošću i zahvalnošću zbog dara zvanja. U središtu svih molitvenih inicijativa stoji

PAPINA RIJEČ

euharistija. Oltarsko otajstvo ima odlučujuću vrijednost za rođenje zvanja i za njihovu ustrajnost, jer iz Kristove otkupiteljske žrtve pozvani mogu zahvatiti snagu da se potpuno posvete navještaju evanđelja.

Dobro je da se euharistijskome slavlju doda i klanjanje pred Presvetim sakramentom, produžujući tako, na neki način, otajstvo svete mise. Kontemplacija Krista, stvarno i bitno prisutnoga pod prilikama kruha i vina, može izazvati u srcu onoga koji je pozvan u svećeništvo ili u neko posebno poslanje u Crkvi onaj isti polet koji je potakao Petra na brdu Preobraženja da kaže: »Gospodine, dobro nam je ovdje biti« (Mt 17,4; usp. Mk 9,5; Lk 9,33). To je povlašten način razmatranja Kristova lica, s Marijom i nasljeđujući Mariju, koja se po svome unutarnjem stavu doista može nazvati »euharistijskom ženom« /Enciklika *Ecclesia de Eucharistia*, 53/ (...).

Kardinal Josip Bozanić predvodi euharistijsko slavlje u Zagrebačkoj katedrali, 10. veljače 2004.

Molitva pozvanih

U posidonalnoj apostolskoj pobudnici Pastores dabo vobis podcrtao sam da je »nezatmljiva potreba pastoralne ljubavi prema vlastitoj mjesnoj Crkvi i sutrašnji njezinoga služenja upravo skrb da svećenik nađe, tako reći, nekoga tko će ga zami-jeniti u svećeništvu« (br. 74). Znajući da Bog poziva one koje hoće (usp. Mt 3,13), briga svakoga Kristova službenika mora biti ustrajna molitva za zvanja. Nitko nije u mogućnosti bolje od njega shvatiti hitnost smjene naraštaja koja će dovesti velikodušne i svete osobe poradi navještaja evanđelja i posluživanja sakramenata. Upravo je pod tim vidom potrebno, kao nikad prije, »duhovno prianjanje uz Gospodina i uz vlastiti poziv i poslanje« (*Vita consecrata*, br. 63). O svetosti pozvanih ovisi snaga njihova svjedočanstva, koje može dotaći osobe potičući ih da svoj život povjere Kristu. To je način na koji se valja oduprijeti padu broja zvanja u posvećeni život, koji prijete opstan-ku mnogih apostolskih djela, osobito u misijskim zemljama.

Uz to, molitva pozvanih, svećenika i posvećenih osoba, dobiva osobitu vrijednost, jer se uključuje u Kristovu svećeničku molitvu. On u njima moli Oca da posveti i zadrži u svojoj ljubavi one koji, iako nisu od ovoga svijeta, tome svijetu pripadaju (usp. Iv 17,14-16).

Mons. Antun Škvorčević predvodi euharistijsko slavlje u župi bl. A. Stepinca u Virovitici, 10. veljače 2004.

UREDNIKOVA RIJEČ

STEPINAC prorok nade

Ovogodišnja proslava blagdana bl. Alojzija Stepinca okupljala je vjernička mnoštva u domovini i diljem svijeta. čitajući izvješća s brojnih takvih slavlja, nažalost samo crkvenih, jer javna sredstva priopćivanja kao da ne znaju ili ne smiju pozitivno pisati o Stepincu, postaje razvidno da je Stepinac sve više u svijesti naroda kao njegov oslonac, nada i sigurnost. Dok osjeća sve tegobe tranzicijskih promjena i političkih mešetarenja, narod čuti da mu pomoć može doći samo od neprevrtljivog vrela istine i istinske čovjekove sreće. Uostalom, na to ga je bl. Alojzije pozvao, 2. studenoga 1953., kad je u pismu vlč. Josipu Đuranu, župniku u Sv. Jani, kojega su komunisti nasilno udaljili iz župe i linčovali, napisao ove riječi utjehe i ohrabrenja:

»Ako nas Gospodin kuša, neće nas ostaviti, dok imamo pred očima samo Njegovu slavu i interese Njegove Crkve.

Budite i dalje puni svete nade i neograničenog pouzdanja u Gospoda, poput svetoga Pavla, koji se to više dizao k Bogu, što se više obaralo na njega kamenje, bičevi, toljage, tamnice, kletve i druge nevolje.

Vaše patnje biti će spas možda stotinama duša, koje bi inače ostale ležati u svom mrtvilu. Tko pozna iole povijest Crkve Božje, taj će razumjeti što govorim.

Ostanite dakle vedra čela, nepokolebiv u vjernosti Crkvi i Vaše patnje će jednoga dana svršiti sa divnom nagradom kod Onoga, koji ne zaboravlja ni čaše hladne vode, a kamoli muka podnesenih u borbi za slavu imena Njegova.«

Tješio je on i svećenike i narod. Nadahnjujući se na Sv. pismu i proživljenom slavljenju euharistije postigao je toliko snage da je sam mogao čvrsto stajati, odolijevati nepogodama u progonu te i druge učvršćivati u jedinstvu vjere i kršćanskoj nadi.

U pismu p. Ivanu Kukuli, provincijalu DI, napisanom za sužanjstva u Krašiću, 9. rujna 1959., reče: »čega da se boji kršćanin katolik, ako vjeruje i zna, da ima Boga nad sobom? Nijemci vele: »Wer Gott zum Freunde hat, kann sich viele Feinde gefallen lassen.«¹ Jedina nam prava briga neka bude, da omilimo svome Bogu, a ostalo prepustimo Njemu. Eto već je prošlo punih trinaest godina, da se dan i noć izmjenjuju straže nada mnom, pa što su postigli? Mogu mirne duše reći, da su utvrdili Crkvu kraj

Na svečanosti biskupske posvete mons. Viktora Burića, biskupa senjskoga, u Zagrebu, 21. srpnja 1935.

svih žalosnih pojava, koje su popratile crvenu vladavinu. Zato mi, uz milost Božju, nije ni na kraj pameti, da bih pomišljao i na najmanje popuštanje paklenoj sili, nego, ako je volja Božja i ako ustreba, poginuti na braniku prava Crkve Božje, koja je preživjela i nadživjela rimske cezare, arapske kalife, turske sultane, revolucionare svih dlaka i boja, pa će sasvim sigurno i sekretare KP cijeloga svijeta, sa svim njihovim privjescima, koji se uostalom, kako smo imali prilike već gledati, mnogo lakše okreću negoli Wetterfahne² na krovu kuća.

Neka milost Božja uzdrži vedri optimizam u duši svih članova Vaše provincije, makar »nacionalizirali« i naše crkve i katedrale. Još uvijek će naša zemlja smoći toliko katakomba, da se i dalje klanjamo samo svome Bogu, a nikada đavolskom repu, kojega predstavlja komunizam.

Upravo zbog takve njegove duhovne veličine i značaja ne smijemo nasjedati provokacijama s bilo koje strane dolazile. Ni Goldstein, ni Šnajder, ni Ivanković, ni sva svita raznobojnih »krojača« povijesti i Blaženikove uloge u njoj, ne mogu nas poljuljati u istinitost riječi što ih je Ivan Pavao II. napisao u Apostolskoj pobudnici »Crkva u Europi« i au-

¹ »Kome je Bog prijatelj, taj si može priuštiti mnogo neprijatelja.«

² Izvještene zastave.

Blaženi Alojzije - neustrašivi svjedok istine na montiranom komunističkom suđenju 1946.

tentičnost Stepinčeva evanđeoskog svjedočanstva u skrbi za čast Božju i dostojanstvo ljudske osobe, koje svjedočanstvo je »rječit i veličanstveni znak koji smo pozvani razmatrati i nasljedovati«.

Da je pravio lažne kompromise s moćnicima ovoga svijeta i neprijateljima Crkve, mogao je neozlijeđen proći kroz ovaj zemaljski život. On je sam to očitovao u pismu vlč. Vinku Komeričkom, župniku u Mariji Bistrici, kao krašički sužanj, 18. siječnja 1960.: »Moje je zdravlje vrlo kolebljivo. Dosad su mi istočili 35 litara krvi, a tko zna koliko će još? Ali hvala Bogu na svemu! Znam dobro zašto trpim, kao i drugi naši svećenici. Kad bismo htjeli prodati obraz i dušu, danas bi odmah primali odlikovanja. Ali uvijek je nama svima i mora biti memento ona Kristova: »Što koristi čovjeku, ako sav svijet zado-bije, a dušu svoju izgubi?« /Mk 8, 36/.«

Nikakove kušnje ni izazovi ne smiju biti zapreka kršćaninu u oblikovanju osobnog života po vjeri i izgradnji boljšeg svijeta. Pronevjere u javnom životu, nepovjerenje u strukture, nevjere u ophođenju s ljudima i u obitelji, lažne osude i ucjene, nepoštenje i izrabljivanje, prijetnje i neimaština, niti jedna od tih i sličnih prepreka ne smije ugroziti ili umanjiti vjernički optimizam i vedrinu. Dapače, kršćanin treba u progonu i u svim nedaćama života sačuvati optimizam u Božju pobjedu i Božju pomoć.

U pismu O. Stanku Baniću, provincijalu Franjevačke provincije »Sv. Ćirila i Metoda« u Zagrebu, napisao je kao krašički sužanj, 21. kolovoza 1958.:

»Unašajte uvijek vedri optimizam u duše Vaših novaka! Ništa nije propalo, makar danas sve izgleda uništeno, jer Bogu sve živi. Ja sam duboko uvjeren, da Bog sprema svojoj Crkvi takav trijumf, kakova još nikada nije doživjela, i što su strašnije nevolje, tim će sjajniji biti i njezin trijumf: Secundum multitudinem dolorum meorum in corde meo, consolationes Tuae laetificaverunt animam meam,³ veli Psalmista.«⁴

Sličnu misao nalazimo i u pismu što ga je iz sužanjstva napisao dr. Ivi Andresu, 29. prosinca 1955.: »Ali, da možda zdvojimo nad sudbinom čovječanstva ili našeg ispaćenog naroda? Nikada! Kršćanstvo je bilo i ostaje religija najvećeg optimizma, na koju ga bez sumnje potiče i molitva, koju ga je naučio sam Bog: »Oče naš, koji si na nebesima!« Taj bdije nad sudbinom svoje ljudske djece, a ako se mora boriti s kime, bitke ne gubi nikada.«⁵

Upravo ta kršćanska vedrina i duboka suživljenost s križem Kristovim i nadnaravnom prosudbom života daju nam pravo i obvezu otkrivati u Stepincu čovjeka uistinu Božjega, zastupnika istine i pravde dok su šutjeli koji su trebali govoriti, svjedoka »čiste savjesti« u vremenu kad su krivci sudili nevine, istinskog prijatelja djece i mladih unatoč prijetnji njihovih zavodnika, koji su ih odvodili strminama do ponora u poštenju i časti. Ako se zaustavimo samo na njegovu hrabrom sučeljavanju bezbožnicima, umanjili bismo njegovu duhovnu veličinu koja je raskrinkala lažne objede komunističke sudnice i teške okove komunističke tamnice. Stepinac je čitavim svojim životom, evanđeoskom istinoljubivošću i hrabrošću koju daje Duh Sveti postao pobjednik u hrvanju s Božjim protivnicima i Sotoninim sluganima. Stoga moramo cjelovito prosuđivati i predstavljati njegov život i vjerno slijediti njegove korake prema slavi neba.

On nam je kao najsigurniju uputu za život ostavio osobno, cjelovito i vjerno, iskustvo vjere: »Kad se s Isusom trpi onda sve biva lako!« Potvrđuje ga i navod iz pisma što ga je 24 dana prije smrti, 17. siječnja 1959., uputio nepoznatom naslovniku - svećeniku:

»Ako je dakle potrebno, radije sve pretrpjeti, pa i samu smrt, negoli izdati Boga, vjeru, Crkvu Božju. I danas vrijedi ono, što je sveti Pio X. rekao francuskim biskupima 1908. godine, kad su im po nalogu masonske vlade oduzimate njihove rezidencije: »Moja je jedina, žalost da me nema među vama, da trpim s vama zajedno bijem bojeve Gos-

³ »Kad se skupe tjeskobe u srcu mome, tvoje mi utjehe dušu vesele.«, Ps 94, 19.

⁴ Pisma iz sužanjstva, nav. dj., str. 297.

⁵ Pisma iz sužanjstva, nav. dj., str. 297.

podnje... Ostavite vaše palače... Ne primajte ničesa od onoga, koji hoće da od Crkve načini ropkinju, pa ni jedne pare, koja bi vam bila dana, da utažite svoj glad... U vašim kušnjama, u vašoj boli gledajte samo Isusa Krista, lišena svega, gola, razapeta.»

To je Alojzije Stepinac! Sav zagledan u Boga, vjerni nasljedovatelj Božanskog učitelja Isusa Krista, brižni tješitelj naroda. Njegova vjernička zrelost pobijedila je plašljivost kukavica, nepostojanost klimavaca, strah plašljivaca, dvoličnost izdajica, nemilosrdnost progonitelja.

Takvo iskustvo života usmjerenog prema slavi neba, želim svim čitateljima i ovoga broja Glasnika. Neka mu pridonesu Blaženikova pisma i očitovanja izgovorena za vrijeme zemaljskoga života, svjedočanstva njegovih suvremenika i štovatelja, fotografije s različitih proslava u kojima je on sudjelovao ili pak po kojima smo se mi uključivali u slavlja kojima smo časteći bl. Alojzija Stepinca uznastojali uzrasti u živoj vjeri u Isusa Krista.

Zahvaljujem Informativnoj Katoličkoj Agenciji (IKA), njenom ravnatelju vlč. Tončiju Šuljiću, što Uredništvu velikodušno ustupa pristup u vijesti i arhiv IKA-e.

Kardinal Vinko Puljić u razgovoru s vjernicima župe bl. Alojzija Stepinca u Koprivnici, 8. veljače 2004.

Alojzijevo iskustvo Isusova trpljenja i slave neka nas sve potakne na suradnju u Glasniku, na usvajanje kreposti optimizma u tegobama života i kršćanskih vrlina, radi kojih je on položio svoj život, i na životni stav koji je upravljen prema vječnosti.

U Zagrebu, 11. travnja 2004.

Dr. Juraj Batelja, postulator

Blaženik

On nikad pred nikim
Svoja koljena nije svio
Osim pred raspetim Kristom
Koji nas je otkupio.

On mrziti nikad
Nikoga nije znao
S Njegovog lica je
I za neprijatelje,
Blagoslov uvijek sjao.

Njegovo oružje bilo je
samo krunica u ruci.
Blaženi Alojzije Stepinac
Moli i u radosti i u mucu.

Šesnaest godina dugih
U zatvoru trpi boli
I pet godina u kućnom pritvoru
Neprijatelje ne proklinje,
Već za njih moli.

A desete veljače, šezdesete,
Dok je noć mijenjala zora
Alojzije Stepinac je znao
Da poći se mora.

Umjesto injekcije i lijeka
Tražio je sv. Ispovijed
I časne da s njim mole
Jer došao je njegov red.

I dok su molili: »Oče naš...«
Na zaziv: »Budi volja Tvoja...«
Blaženi Alojzije Stepinac je
Završio trpljenja svoja.

Njegova ljubav za Krista
I u našim srcima blista.

Hvala Ti, Nebeski Oče,
Slava i vječna dika
Što si nam dao Alojzija Stepinca
Zagovornika i blaženika.

Marija Dabrović, Voćarica - Župa: Gornji Raić

STEPINČEVO 2004.

I ove je godine liturgijski blagdan bl. Alojzija Stepinca i njegov dan preminuća, 10. veljače, vrlo svečano proslavljen u domovini i inozemstvu. Donosimo izvješća s nekoliko proslava, s osobitim naglaskom na proslavama u Zagrebačkoj katedrali te u crkvi i ustanovi Papinskoga hrvatskog zavoda sv. Jeronima u Rimu.

Stepinčevo u Zagrebačkoj katedrali

Zagrebački nadbiskup kardinal Josip Bozanić predvodio je središnje misno slavlje na blagdan bl. Alojzija Stepinca 10. veljače u Zagrebačkoj katedrali, gdje počivaju blaženikovi zemni ostaci, tijekom kojega je poručio da trebamo ljubiti narod i domovinu, misleći prije svega na ljubav koju nam velikim i svijetlim primjerom svjedoči blaženi Alojzije, te da kao kršćani i kao Crkva trebamo poticati odgoj nove građanske savjesti u našoj državi, kako bismo još više promicali opće dobro, odgovornost u društvu i korektan odnos prema državnim institucijama.

Na svečanom euharistijskom slavlju u prepunoj zagrebačkoj prvostolnici koncelebrirali su apostolski nuncij u Hrvatskoj nadbiskup Francisco-Javier Lozano, zagrebački pomoćni biskupi Josip Mrzljak i Vlado Košić, biskup varaždinski Marko Culej, vojni ordinarij Juraj Jezerinac, križevački Slavomir Mikloš, provincijali te oko sto i pedeset dijecezanskih i redovničkih svećenika.

Propovijed kard. Josipa Bozanića, nadbiskupa zagrebačkoga, na blagdan blaženoga Alojzija Stepinca, u Zagrebačkoj katedrali, 10. veljače 2004.

Draga braćo i sestre u Isusu Kristu!

I »Zaista, zaista, kažem vam: ako pšenično zrno, paviši na zemlju ne umre, ostaje samo; ako li umre, donosi obilat rod« (Iv 12,24).

Isusov govor u evanđelju jest govor koji pokazuje povezanost biblijskih tema i helenističke kulture koja kao da se udomaćila u Galileji. Tako su se sretno našle na istome tragu proročka tema pustinje s filozofskom temom odvajanja od svijeta; proročka tema sveopće ljubavi srastala se sa stoičkom temom

sveopćega bratstva i s temom *civitas mundi*; proročka tema pravednosti za siromahe, siročad, udovice i strance s temom solidarnosti.

Jednako je bilo i s prihvaćanjem konačnosti ovozemnog života, što je na različite načine bilo zajedničko biblijskoj i helenističkoj kulturi. U obje, ova posljednja tema imala

je dva vida: jedan na osobnoj razini, a drugi na društveno-političkoj. Konačnost ovozemnog života nije kazna, nego vrelo u koje se može biti zagledan crpeći iz njega s radošću, jer baš ta konačnost život čini dostojnim življenja: ako zrno umre, donosi mnogo roda. Taj smisao konačnosti vodi u radosno darivanje života za vrijednosti pravednosti i sveopće ljubavi.

»Zaista, zaista, kažem vam«, Isus kao da nam govori da otvorimo uši i srca, jer nam ima priopćiti nešto važno i odlučujuće za život onoga tko uistinu želi biti njegovim učenikom. Govoreći o općepoznatome, o zrnu koje umirući donosi rod, otkriva i objavljuje otajstvo. Krist postaje čovjekom u krilu Djevice Marije; postaje čovjekom boli na putu koji ga vodi na križ. On je pšenično zrno koje umire na drvetu križa, postajući neiscrpnim vrelom života i spasenja za sve ljude.

»Ako pšenično zrno...« To nije samo usporedba, već otajstvo Isusova poniženja i uzvišenja. Preuzimajući taj Isusov govor u napasti smo samorazumljiva oduševljenja, no život pokazuje da je teško uroniti u posljednji razlog prihvaćanja umiranja za druge i darivanja koje iznutra probija zemljinu koru i koru ljudske sebičnosti. Ta kora je otporna i zahtijeva odlučnost pri odgovaranju na svakodnevne dvojbe: Želimo li biti zatvoreni u sebe i prihvatiti život bez osjetljivosti koji guši tuđe dostojanstvo ili biti promicatelji otvorenosti dara ljubavi? Svaka misao, svaki čin od kojega je sastavljen naš život jest poput zemlje koja se može oblikovati u remek-djelo, u dar za drugoga ili u nepropusnu koru zatvorenosti.

Služenje je neizostavan sadržaj kršćanstva

2 Prije riječi: »Tko ljubi svoj život, izgubit će ga« (Iv 12,25), nalazi se otajstvena riječ: »Ako pšenično zrno paviši na zemlju ne umre, ostaje samo« (Iv 12,24). Na prvome mjestu nije umiranje, nego zrno, Isus Krist. On daje snagu za nadvladavanje

Kardinal Josip Bozanić predvodi euharistijsko slavlje u Zagrebačkoj katedrali, 10. veljače 2004.

različitih vrsta sebičnosti koje prijete našim odnosima i radosti. Naša osobna povijest, povijest naroda i čovječanstva, trajno je obilježena tajnom grijeha, ali i otajstvom spasenja.

Izazovna je i Isusova rečenica koja potiče, postavlja uvjet i ujedno budi pitanje: »Želi li mi tko služiti, neka ide za mnom« (Iv 12,26). On ne kaže: »Želi li tko ići za mnom, neka mi služi«. Učenik je onoliko učenik koliko je spreman služiti. Služenje je dakle tipičan, određujući i neizostavan sadržaj ljubavi i kršćanstva. Povijest Crkve, kako ona daleka, tako i najnovija, tu pronalazi objašnjenje snage koja je dana svakomu kršćanskom mučeniku. U tome je snaga privlačnosti današnjeg blaženika kardinala Alojzija Stepinca.

Složene izričaje Ivanova evanđelja osjećamo kao pune značenja za nas danas. Zato, dok danas u liturgiji čitamo stranicu evanđelja o zrnu ili one njoj slične, kao što je govor o euharistiji, vršimo spomenčin Krista, ali se spominjemo i svega zrnja pala na zemlju koje je donijelo puno roda i svijet koji su dali život za pravednost, solidarnost i ljubav - bez obzira na privid suprotnoga.

Instrumentalizacija života i smrti

3 Moćnici svih vremena instrumentalizirali su temu smrti i života. Tjeskoba pred smrću ima dva puta: prvi je onaj koji, istodobno, u otvorenosti i predanosti prihvaća ovozemnu konačnost i smrtnost; drugi je put pokušaj nanošenja poraza smrti ljudskim postizanjem besmrtnosti. Prvi od ovih putova prihvaća nestalnost svega što je stvoreno, intenzivno živi sadašnjost ne pripadajući joj, otvara prostor svemu što nastaje, čini male pomake, bez prevelikih zahtjeva. Drugi način pokušava graditi vječne piramide i spomenike, gomilati bogatstvo, živjeti opsjednutost idejom sigurnosti, prihvaća život ne zbog života, već kao produžetak vlastita »ja«, ne kao protjecanje Božjega životnog daha, već kao genetičku besmrtnost, sve do zabluda koje krije kloniranje čovjeka.

Put prihvaćanja smrtnosti vodi u prepoznavanje drugoga, u davanje mjesta svakomu čovjeku, a put osvajanja vječnosti ljudskim silama vodi u isključivanje drugoga, u stav koji drugoga smatra suparnikom ili neprijateljem. Takav je stav kadar izrabljivati do sintagme: *Mors tua vita mea?* Tvoja smrt moj je život. Sve je to dio povijesti od vijeka. Sadašnji pokušaji globalizacije na uznemirujući su način očitovali ograničenost i konačnost čovjekovih dosegâ s jedne strane, ali istodobno su doveli do ekstremna osjećaja svemoći ljudske vlasti nad drugima.

Dragi vjernici, a dobro!? Postoji, ali ne stvara veliku galamu, nije zanimljivo za buku u kojoj se lakše postižu ciljevi, jer u buci se nerijetko moraju zatvoriti i uši i oči. To odgovara tvorcima buke koji po-

kušavaju zaglušiti sve. Mi kršćani smo ljudi Vazma, prijelaza koji znamo kako umiru grijeh i zlo, koji smo dionici uskrsnoga jutra, koji vjerujemo u vječni život. U tišini Kristove pobjede nad smrću umnažaju se znakovi nade koji ne dopuštaju da otrov i zloća dođu do daha.

Mi priznajemo vlastite slabosti i nevjere, svoju zatvorenost i sebičnosti; priznajemo nedostatak ljubavi prema najpotrebnijima, no jednako tako, mi priznajemo i milost koja nam je dana u izobilju.

Ovaj nam današnji blagdan blaženoga Alojzija ponovno budi svijest da je bez prihvaćanja konačnosti ovozemnog čovjeka i prepoznavanja dara vječnoga života gotovo nemoguće graditi svijet bez nasilja. Svijet koji ne poznaje Boga ili svijet koji je na mjesto Boga stavio čovjeka nije svijet istinske ljubavi. Ljubav i ovozemna konačnost upućuju jedna na drugu.

Umrežen svijet odgajan na prividu zabave

4 Ozračje u kojemu se nalazi svijet, a i naša Domovina, pritisnuto je nepovjerenjem i pesimizmom. Zbog toga je važno uočavati korijenje nasilja ugniježdene u suvremenu kulturu. Svakodnevni događaji u svijetu kao da su otpuhnuili mnoštvo nadanja: ratna žarišta tinjaju ili plamte, terorizam ne posustaje, nepravde ne jenjavaju, nasilje se proširuje, potoci droge teku i u našoj Domovini kao da je sve normalno i pronalaze nove rukavce; čuvanje stvorenoga, okoliša, zemlje, pitke vode, čistog mora kao da ne zanima javnost; svijet medija i zabave nudi predstave iz interesa, a niska razina interesa rađa i nisku, vulgarnu i banalnu razinu zabave.

Mons. F. - J. Lozano na misi u Zagrebačkoj katedrali, 10. veljače 2004.

»Želim zabavu i ništa me drugo ne zanima«. To je slogan koji odražava stanje duha od kojega se ne može očekivati poštovanje života, bogobožnost i odgovornost. U toj rečenici nema ničega na što bi se moglo osloniti, što bi obvezivalo. No, taj slogan nosi mnoštvo opasnosti. Jedan je svakako gubitak svoga doma, osjećaj koji ne osigurava budućnost.

Umrežen svijet odgajan na prividu zabave može biti i te kako stran, otuđujući svijet. Krizu današnjega vremena mogli bismo opisati kao iskorjenjivanje osobe iz društveno-povijesno-kulturnog tkiva u kojem je rođena, rasla i odgajana. Ovdje leže i razlozi buke oko pitanja rada nedjeljom. Tu krizu moguće je riješiti samo ponovnim, dubljim, usklađenim ukorjenjivanjem u domovinu, u kojoj je čovjek rođen i u čiju je povijest i tradiciju uključen. Sve je to moguće samo uz jedan temeljni preduvjet. Svat-

ko se mora osjetiti »ukorijenjenim« u vlastitoj sredini, u vlastitoj domovini.

I samoj je domovini to potrebno. Domovina i država ne mogu postojati bez »korijena«. Bez njih domovina ne bi imala temelja, počivala bi na kliskom tlu. Ne bi imala sigurnost za opstanak u poteškoćama i u promjenljivim povijesnim događanjima.

Svima nam je to potrebno jer ćemo se svi, iako fizički živimo u Domovini, u njoj osjećati strancima ako u njezinoj intimnosti, u njezinom »srcu« ne pronađemo svoje korijene. Svi se u domovini moramo osjećati kao u vlastitom domu! U vlastitoj kući!

Može li se danas u Hrvatskoj jače čuti glas dobra?

5 »Domovina« je riječ koja zvuči prisno i drago; ona je pregledan životni prostor s kojim povežemo skrovitost sjećanja, toplinu života koju rado vežemo uz riječi lijep i naš: Lijepa naša domovino. Znamo da ima ljudi koji ju ne žele ni lijepom ni našom, a mi znamo koji je put da ona, bez imalo sebičnosti i s puno poštovanja drugih, bude mjesto gdje će ljudi jedni drugima biti svoji.

Uistinu ima puno razloga da budemo sretni što živimo u ovakvoj Domovini; što ima marljivih, čestitih i nesebičnih ljudi, što postoji volja da se gradi na temeljima koje su postavili i očuvali naši stari. Pitam i sebe i vas: zar je moguće da u darovima koje nam je Bog povjerio ne uspijevamo raditi na dobrobit svih i živjeti u zadovoljstvu? To nipošto ne isključuje poteškoće. Nadbiskup Stepinac i u tome nam postaje blizak. Na staru godinu 1937. govori: »Nijedna dobra stvar ne ide bez poteškoća. Što je stvar bolja, to više poteškoća ima na svome putu. Nažalost postavljali su se klipovi plemenitim naslojima i ondje gdje nije trebalo«. ⁶

Tako, blaženi Stepinac! Stoga postavljamo pitanje: Može li se danas u Hrvatskoj jače čuti glas dobra? Vjerujem da još ima snage da sve što je na tragu dobra oslobodimo od klipova i podmetanja, da pronađemo zajednički jezik koji razumiju svi ljudi bez obzira na svjetonazor. U takvome govoru riječ domoljublje ima snagu i smisao.

6 Nagovor delegaciji KA prigodom čestitanja Nove godine, 31. prosinca 1937.; prema: J. BATELJA (prir.), Alojzije Stepinac, nadbiskup zagrebački. Propovijedi, govori, poruke »1934–1940«, Zagreb 2000., str. 217.

7 R. GUARDINI, *Le virtù*, Morcelliana, Brescia 1997., str. 65.

8 Nagovor na zborovanju SKOM-a o hrvatskom seljaštvu, 25. listopada 1936.; prema: J. BATELJA (prir.), Alojzije Stepinac, nadbiskup zagrebački. Propovijedi, govori, poruke »1934–1940«, Zagreb 2000., str. 132.

9 J. BATELJA - C. TOMIĆ (prir.), Alojzije Kardinal Stepinac, nadbiskup zagrebački. Propovijedi, govori, poruke »1941–1946«, Zagreb 1996., str. 60.

Domovina nas poziva na pravednost. Veliki mislilac Romano Guardini upečatljivo piše: »Čovjek je dostojan imena čovjek, ako se tamo gdje živi zalaže za pravednost«. ⁷ Nismo pozvani na nekakvu jednostavnu, općenitu pravednost. Potrebno je izgraditi čvrst, postojan i nerazrješiv odnos između pravednosti i solidarnosti. Nema pravednosti bez solidarnosti i nema solidarnosti bez pravednosti! Postoji savez između pravednosti i solidarnosti koji je potrebno ponovo pronaći, izgraditi i osigurati. Solidarnost kao plod objektivne pravde jasno se razlikuje od solidarnosti koja je plod subjektivne želje da se osjećamo dobri ili bolji. Ona prva je društveni izazov kojega trebamo prihvatiti i od kojega nitko ne može i ne smije pobjeći.

Svi mi koji živimo i radimo u našoj Domovini ne smijemo zaboraviti da smo osobno pozvani biti pravedni. Dužnost nam je sudjelovati u izgradnji države u kojoj neće biti proturječja: u kojoj siromah neće biti prisiljen ispružiti ruku za milostinju; u kojoj će mladima biti omogućeno ostvariti obitelj; u kojoj će starcima biti dana sigurnost; u kojoj će svi moći raditi, učiti, stvarati, istraživati; u kojoj će stranac biti prihvaćen, jer ne smijemo zaboraviti da su mnogi naši sunarodnjaci stranci u raznim zemljama Europe i svijeta.

Stepinčevo domoljublje je usidreno u vjeru

6 Još je 1936. Stepinac govorio: »Ljubav prema narodu svome ne sastoji se u pustim frazama i praznim brbljarijama, nego prije svega i nada sve u kreposnom kršćanskom životu. Nema te organizacije na svijetu, koja bi sve prave vrijednosti, pa i ljubav prema domovini, izdigla do tolikog stupnja, kao što to čini vjera katolička«. ⁸

Mons. Vlado Košić predvodi misu Trojednicu u Zagrebačkoj katedrali uoči Stepinčeva 2004.

Obraćajući se hrvatskim radnicima i radnicama u Njemačkoj 1941. godine, kazao je: »Pokažite se, rekoh, u tuđini i pravom djecom hrvatske domovine. To vam neće biti teško, ako izvršite ono prvo, to jest dužnost prema Bogu. Kakogod tko sudio i govorio, za mene je sigurno, da nema većega patriotizma, nema veće ljubavi prema domovini, nego svuda i svagdje živjeti neokaljanim poštenim i čestitim životom. Sigurne temelje domovine ne stvaraju ni pijanice, ni ubojice, ni kradljivci, ni otimači, ni bludnici, ni kartaši, nego marljivi, trijezni, poštenu i svjesni ljudi«. ⁹

U svakome nastupu kardinala Stepinca vidi se na veoma jasan način kako njegovo domoljublje izras-

ta iz vjere u Isusa Krista, kako je ucijepljeno u ljubav prema Crkvi, a sve što naglašava kao bitno: odgoj, znanje, brigu za sve naraštaje, obitelj, ne dovođi do mjere apsolutnoga. Za njega je bilo koji oblik domoljublja usidren u vjeru.

Godine 1938. govori: »A što je, pitam vas, najveće dobro i pojedinca i naroda? Ono bez čega mu nema trajne egzistencije. To pak nije ni novac, ni zemlja, ni znanost, ni sila, nego vjera i moral, obraz i poštenje. Vjera katolička učila je poštenju i čestitosti, i možete matematskom sigurnošću ustanoviti gdje se ona potkapa na koji mu drago način, da će tamo naskoro umjesto poštenja i pravde zavladati divljaštvo i rasulo. Ljubi li dakle istinski narod svoj onaj, koji riječju i djelom blati vjeru otaca svojih i nastoji mladež otrgnuti od Krista? Što će narodu konačno prava i sloboda, što će mu cio svijet, ako jednom bude osuđen na smrt?«¹⁰

Blaženi Alojzije Stepinac rekao je: »Nema sumnje, da je jedna od najljepših odlika hrvatskog narodnog bića u prošlosti bila nastojanje kako bi svoj narodni život doveo u sklad s načelima objavljene istine Božje. I to ne samo onda, kad je iz toga mogao izbiti koristi, nego i onda kada mu je to bilo gorko.«¹¹

Evangelje jamči pravu laičnost države i društva

7Draga braćo i sestre, i danas smo pozvani svjedočiti Krista zbog istinskog dobra Domovine naviještajući Evangelje, radosnu vijest o otajstvu Boga i čovjeka, a samim time i društva u cjelini. Evangelje, to je izazov koji nas danas očekuje; treba ga doista navijestiti kao radosnu vijest, a ne kao beznadno i očajničko osuđivanje ograničenosti svijeta te gubitka smisla i vrijednosti. Evangelje, kao radosnu vijest koja svijet vraća njegovom izvornom i naravnom pozivu, koja prati čovjeka, dajući mu smisao i vrijednosti koje ispunjaju život koji ne prolazi.

Možemo biti Isusovi svjedoci darujući Domovini Evangelje koje ne priječi i ne uništava njezinu laičnost, njezinu svjetovnost, nego je brani i unapređuje jer joj daje pravo mjesto. Ništa i nitko nije toliko ljubomoran kao Bog na narav i svrhu svijeta koji je sam Bog stvorio. Samo on u potpunosti poznaje neovisnost svega stvorenoga i zbog toga ga poštuje, što zahtijeva i od čovjeka. Evangelje jamči pravu

Članovi Molitvene zajednice bl. Alojzija Stepinca
nakon jednog molitvenog susreta

laičnost, koja zna vrednovati različitost i različitoga se ne boji. Laičnost koja uključuje, a ne isključuje; prihvaća različite kulturne doprinose; sve dimenzije ljudskoga, pa tako i religioznost; uključuje sve narode i svakoga čovjeka, promiče uzajamno poštovanje i toleranciju.¹²

Ako želimo biti pravi Isusovi svjedoci, vjeru ne možemo svesti samo na nekakav privatni kult ili privatnu pobožnost, ona mora postati životna, vjera koja prožima cijelo biće, koja je sol i svjetlo, bogatstvo i dar za sve. Mora postati vjerom koja izvodi djela, koja se po djelima i njihovim dobrim plodovima prepoznaje u javnosti; mora biti djelotvorna, vjera koja govori i čini dobro, koja se hrani mudrošću i njome hrani druge; vjera koja donosi nadu, koja zrači snalaženjem, budnošću, velikodušnošću i bezinteresnom ljubavlju.

Poziv intelektualcima

8Vjerojatno se sva pitanja ljudskoga življenja u konačnici ipak svode na pitanje odnosa prema smrti u temeljnoj antitezi prema životu. Krist je zrno koje ne ostaje samo, već rađa mnogo roda. Upravo je plod novoga života onaj na koji upućuje i geslo Druge sinode naše nadbiskupije: Hodimo u novosti života.

»Stepinčevo« je već postalo datumom koji poput kompasa upozorava na zahtjeve te Kristove novosti u konkretnim okolnostima naše mjesne Crkve. U protekloj ste godini, dragi vjernici, posebice zalaganjem svećenika, redovnika, redovnica i vjeroučitelja; župnih pastoralnih vijeća, udruga i zajednica u kojima živite, iznosili svoja mišljenja i upozoravali na pitanja kojima bi se Sinoda trebala baviti. Zahvaljujem svima, počevši od naše mladeži, koji su se odazvali. Na temelju vaših odgovora i prijedloga nastojat ćemo da svako zrno donese obilat rod. Svesrdno vas potičem da se i oni koji još nisu dostatno upoznati sa Sinodom uključe u taj zajednički posao.

U svojim nastojanjima i prepoznavanju tadašnjih problema, koji i nama puno govore, kardinal Stepinac osobitu je pozornost usmjerio prema intelek-

¹⁰ Govor katoličkim akademičarima i akademičarkama 27. ožujka 1938.; prema: J. BATELJA (prin.), Alojzije Stepinac, nadbiskup zagrebački. Propovijedi, govori, poruke »1934–1940«, Zagreb 2000., str. 232).

¹¹ J. BATELJA – C. TOMIĆ (prin.), Alojzije Kardinal Stepinac, nadbiskup zagrebački. Propovijedi, govori, poruke »1941–1946«, Zagreb 1996., str. 98.

¹² Vidi o autonomiji ovozemnih stvarnosti: Drugi vatikanski koncil, Pastoralna konstitucija »Gaudium st spes« o Crkvi u suvremenom svijetu, glava III.

tualcima. I ponovno navodim njegove riječi: »Prilike, naime svuda u svijetu tako se razvijaju, da uvjereni katolik intelektualac, kojemu vjera nije prazni cimer nego srž života, biva često posmatran u najmanju ruku kao natražnjak. Na njegovu adresu padaju nerijetko neukusni vicevi; unosni položaji za njega su nepristupačni, ako ne pogazi svoje uvjerenje; ne rijetko biva smatran kao neprijatelj vlastitog naroda, ako ne reče amen i na najnevjerojatnije ispade pojedinaca, koji su uzeli patent na patriotizam. Koliko dakle mora da bude čvrst u vjeri, stalan u načelima i ustrajan u radu intelektualac katolik, da se uzdrži na površini i ne potone u glibu materijalističke sadašnjice! ? I vaša ljubav prema hrvatskome narodu ne može biti predmet trgovine, nego je moralna dužnost. Kad dakle te dužnosti ne biste vršili, ne biste uopće bili katolici, kao što ni ja ne bih bio katolički biskup, kad ne bih požrtvovno ljubio svog naroda. Kršćanin katolik ne samo da smije, nego mora ljubiti narod iz kojeg je nikao.«¹³

Pozivam vas intelektualce, ljude znanosti, kulture i umjetnosti - osobito vjernike - da za svoje zalaganje i znanje, darove kreativnosti i maštovitosti pronađete mjesto u Crkvi. Ono postoji, možda zapretano i neuočljivo, zbog naslaga vremena koje nije poštovalo ni Boga ni čovjeka; možda i zbog krivice pastira, ali ono postoji i čeka na vas. Vi možete na osobit način Domovini dati okus domaćega ozračja, a kao ljudi Crkve okus kulture koja se odlikuje životom i radom, ozbiljnošću i odgovornošću; okus koji mijenja javno mnijenje i koji traži suradnju na općemu dobru. Prostor Sinode takav je prostor u kojemu ne smije biti prevaga krutosti institucije, ali niti samovoljna nametanja vlastitih stajališta. Sinoda je mjesto uočavanja istine o našoj crkvenosti i mjesto za konstruktivnu kritiku koja je sposobna prepoznati novost života, uvijek tražeći Božju slavu i dobro zajednice vjernika.

Potreban je odgoj građanske savjesti

9 Na kraju, draga braćo i sestre, teško je previdjeti vrijednost riječi i stava kardinala Stepinca, a sasvim je razumljivo da usvojimo njegovu izjavu u kojoj kaže: »Imam jedinu želju, da koristim katoličkoj Crkvi, a potom i hrvatskom narodu, iz kojega sam nikao.«¹⁴

Narod i Domovinu trebamo ljubiti. Tu prije svega mislim na ljubav koju nam svojim velikim i svijetlim primjerom svjedoči blaženi Alojzije. Kao kršća-

ni i kao Crkva trebamo poticati odgoj nove građanske savjesti u našoj državi, kako bismo još više promicali opće dobro, odgovornost u društvu i korektan odnos prema državnim institucijama.

Molimo za Domovinu, sigurni da »se uzalud muče graditelji, ako Gospodin kuću ne gradi« (Ps 127,1). Kao Crkva pozvani smo moliti za našu domovinu Hrvatsku i za sve koji u njoj žive, jer za Crkvu su svi djeca Božja, pozvani da budu Kristova braća i sestre: vjernici i nevjernici, kršćani i sljedbenici drugih religija, katolici i pripadnici drugih vjeroispovijesti. Molimo za Domovinu i velika će biti radost naša zbog uložених napora. I trud će postati plodan, jer će rad ljudskih ruku biti blagoslovljen.

Kako bi Gospodin mogao zaboraviti našu Domovinu, On koji nam ju je darovao? Lijepo je razmišljati o našoj Lijepoj domovini kao o Božjem daru, kojega treba čuvati i voljeti.

Neka nas blaženi Alojzije svojim mučeništvom poučava i prosvjetljuje da život vrijedi u onoj mjeri u kojoj izražava i ostvaruje ljubav i dar. Neka nas On u zajedništvu s kraljicom apostola i mučenika Presvetom Bogorodicom Marijom vodi u trenucima kada u nama raste nesigurnost i strah pred istinskom ljubavlju. Neka nam On pokaže duhovnu ljepotu pšeničnog zrna koje pada da bi donijelo plod.

Smrt i umiranje nemaju posljednju riječ niti u hrvatskoj himni, već život i titraj koji traži svoj najdublji razlog ljubavi. Neka svakomu vjerniku Bog pomogne svjedočiti konačnost ovozemnosti, koja vodi u beskonačnost ljubavi - »dok mu živo srce bi je« ovdje, ali i u vječnosti. Amen.

Stepinčevo u Ogulinu

U ogulinskoj župi bl. Alojzija Stepinca, utemeljenoj 28. listopada 2001., proslavljen je 8. veljače blagdan nebeskoga zaštitnika. Središnje misno slavlje predslavio je župnik Plaškog i Saborskog fra

Stepinčevo u Ogulinu

Slavko Antunović iz Hercegovačke franjevačke provincije, uz sudjelovanje domaćeg župnika fra Marijana Jelušića iz provincije franjevaca trećore-daca, kao i gvardijana ogulinskog samostana fra Petra Runje te fra Vice Blekića iz smostana u Odri kod Velike Gorice, koji je predvodio i trodnevnicu. Župnim zborom ravnao je Sani Francetić.

Zahvaljujemo na svjedočanstvima i ohrabrenjima koja su pismenim putem prosljedili brojni čitatelji i Blaženikovi štovatelji.

¹³ Govor katoličkim akademičarima i akademičarkama, 27. ožujka 1938.; prema: J. BATELJA (prir.), Alojzije Stepinac, nadbiskup zagrebački. Propovijedi, govori, poruke »1934–1940«, Zagreb 2000., str. 230–231.

¹⁴ Zahvalni pozdrav Karlovčanima, 28. lipnja 1936., prema: J. BATELJA (prir.), Alojzije Stepinac, nadbiskup zagrebački. Propovijedi, govori, poruke »1934–1940«, Zagreb 2000., str. 112.

Trodnevna priprava u Zagrebačkoj katedrali

U Zagrebačkoj katedrali u subotu 7. veljače započela je trodnevna duhovna priprava za blagdan blaženog Alojzija Stepinca. Prvi dan trodnevnice euharistijsko slavlje predvodio je generalni vikar Zagrebačke nadbiskupije prelat Vladimir Stanković. On je predstavio život blaženog kardinala, koji je, svjestan odgovornosti biskupske službe, prihvatio biskupsku službu radi svog naroda i Crkve, koji su bili u teškom položaju.

Drugoga dana trodnevne duhovne priprave za Stepinčevo, u nedjelju 8. veljače, u Zagrebačkoj katedrali misno slavlje predvodio je zagrebački pomoćni biskup Vlado Košić. Povezujući nedjeljna misna čitanja i pripravu za Stepinčevo, biskup Košić istaknuo je kako nedjeljna čitanja govore o Božjem poslanju. Prva reakcija čovjeka s Bogom je priznanje vlastite nedostatnosti i pokušaj izbjegavanja tog susreta. Upravo to iskustvo Božje blizine i vlastite nedostatnosti apostole je približilo Bogu. Na isti način se Bogu približio i bl. Alojzije Stepinac, jer se pouzdao u Boga i njegovu milost, rekao je biskup Košić te dodao kako je prorok Izaija svoju nedostatnost osjećao kao grijeh govora.

Trećega dana priprave euharistijsko slavlje je predvodio i propovijedao pomoćni zagrebački biskup Josip Mrzljak. On se u homiliji osvrnuo na Stepinčevo štovanje Blažene Djevice Marije. Iščitao je i dijelove Dnevnika koji govore o Stepinčevoj pobožnosti prema BDM, a kojega je kraški župnik Vraneković zapisivao za vrijeme Kardinalova sužanjstva u Krašiću.

Proslava Stepinčeva u Vancouveru

Hrvatski iseljenici u župi Prečistog Srca Marijina u Vancouveru u Kanadi vrlo svečano su u nedjelju 8. veljače proslavili spomen na blaženoga kardinala Alojzija Stepinca. Tri slavljene mise okupile su mnoštvo vjernika. Misna slavlja predvodio je i propovijedao fra Marko Puljić, OFM, kustos Hrvatske franjevačke kustodije Sv. obitelji za SAD i Kanadu. Govoreći o bl. Alojziju kao snažnom svjedoku vjere u teškim ratnim i poratnim godinama, kada su protučovječne ideologije fašizma, nacizma i komunizma trovale srca i umove ljudi, propovjednik je također spomenuo po broju ubijene svećenike u hrvatskim biskupijama i redovničkim zajednicama u hrvatskom narodu.

Nakon misnih slavlja župljani su se okupili na banket i prigodni program u Hrvatskom centru. Nastupio je župni zbor pod vodstvom sestara franjevki

Kćeri milosrđa, te folklorne skupine »Kardinal Stepinac«, »Vitezovi« i »Sarajevo«.

Ove se godine navršava trideset godina te hrvatske župe, koju sada vode fra Miro Ančić, OFM, i fra Pavao Norac Kevo, OFM, članovi franjevačke provincije Presvetog Otkupitelja iz Splita, a pastoralne suradnice su s. Albina Mašina, s. Benicija Murković i s. Alojzija Banović, franjevke Kćeri milosrđa, naše nove blaženice s. Marije od Propetog Isusa Petković.

Proslava Stepinčeva u Koprivnici

U devetodnevnoj duhovnoj pripravi za proslavu blagdana bl. Alojzija Stepinca, zaštitnika župe u Koprivnici, u nedjelju 8. veljače misno slavlje je u pastoralnom centru bl. Alojzija Stepinca predvodio vrhbosanski nadbiskup kardinal Vinko Puljić.

Božji narod proslavlja bl. A. Stepinca u Koprivnici, 8. veljače 2004.

U sudjelovanju više stotina župljana te mlade župe, utemeljene na Stepinčevo 1999., s kardinalom Puljićem Misu su suslavili domaći župnik Krunoslav Pačalat, dekan Koprivničkoga dekanata preč. Blaž Horvat, te svećenici iz okolnih župa. Obrćajući se okupljenima, kardinal Puljić istaknuo je kako je blaženik Stepinac bio pravi svjedok vjere i uzor svima koji žele nasljedovati Krista, jer put koji je bio izabrao doveo ga je do svetosti i vječnosti. Pritom je kardinal Puljić istaknuo važnost iskrene i prave savjesti u životu vjernika, koja usmjeruje prema pravom putu.

Sam blagdan su vjernici župe blaženog Alojzija Stepinca u Koprivnici, predvođeni župnikom Krunoslavom Pačalatom, proslavili bogatim duhovnim sadržajima. Nakon devetodnevne duhovne obnove mnoštvo vjernika okupilo se na misnim slavljinama na obljetnicu Stepinčeve smrti 10. veljače u dvorani novoga župnog pastoralnog centra bl. Alojzija Stepinca. Jutarnju misu predvodio je župnik novoutemeljene župe Starigrad-Koprivnica Nenad Piskač. Središnje koncelebrirano misno slavlje predvodio je rektor Dječakog sjemeništa i postulator kauze za proglašenje svetim bl. A. Stepinca, mons. Juraj Batelja. Proslava župnog blagdana pod nazivom »Stepinčevi dani« zaključena je večernjom misom koju je predvodio mons. Leonard Markač, župnik iz Močila.

Tijekom ovogodišnje proslave Stepinčevih dana u Koprivnici dozrijela je odluka da se ubuduće svake

godine unutar devetnice i priprave za blagdan bl. Alojzija Stepinca održi prigodni festival duhovne glazbe pod nazivom »Stepinčeve note«.

Tisuće Hrvata u Münchenu proslavljalo Blaženikov blagdan

Hrvatska Katolička Misija u Münchenu, koja je povjerena fra Tomislavu Dukiću i njegovoj subraći iz Franjevačke provincije Presv. Otkupitelja iz Splita, organizirala je povodom Stepinčeva 2004. trodnevnu duhovnu pripravu.

Predvoditelj trodnevnice bio je dr. Juraj Batelja, postulator kauze za proglašenje svetim bl. Alojzija Stepinca. Brojni hrvatski vjernici okupili su se i puno prije službenog početka pobožnosti. Obnova je zapčela molitvom krunice, svetom Misom, a potom predavanjem predsjedatelja i kratkog razgovora s vjernicima. Propovjednik je obradio teme: 1. Euharistija u središtu kršćaninova života u nauku bl. Alojzija Stepinca; 2. Skrb za obitelj je obveza Crkve i društva; 3. Pobožnost prema Majci Božjoj zalag je opstanka hrvatskog naroda.

Propovijedi i predavanja te neposrednost u postavljanju pitanja i odgovori predvoditelja zbližila je vjernički puk koji je u mučeničkom životu i smrti bl. Alojzija Stepinca otkrivao Božju pomoć i primao nadahnuća za poboljšanje osobnog, obiteljskog i narodnog života.

Brojnije okupljanje hrvatskih vjernika tih dana zapazeno je u crkvi koja je unutar središta HKM, u crkvi sv. Mihaela i na ostalih 8 mjesta gdje hrvatski svećenici (franjevci) i sestre iz družbe Franjevke od Bezgrešne iz Šibenika, okupljaju hrvatski puk koji živi i radi u Münchenu i njegovoj okolici.

Kao vidljivi plod ovogodišnjeg Stepinčeva i kao znak zahvalnosti i štovanja blaženog Alojzija Stepinca, hrvatski vjernici u Münchenu namjeravaju mu podići spomenik u prostoru između Hrvatskog doma i crkve HKM. U tu svrhu počelo je i prikupljanje sredstava za ostvarenje toga nauma.

Proslava u Orašju

Župa u osnivanju u Orašju svečano je 10. veljače proslavila svog nebeskog zaštitnika bl. Alojzija Stepinca. Svečano misno slavlje u novoizgrađenoj župnoj crkvi bl. Alojzija Stepinca predvodio je provincijal Bosne Srebrne fra Mijo Džolan.

U misnom slavlju je sudjelovalo tridesetak svećenika i preko 1.000 vjernika. Za vrijeme Mise pjevao je zbor župe Uznesenja Blažene Djevice Marije iz Tolise, kojim je ravnao Mario Oršolić.

Događaji u jubilarnoj godini župe Gunja

Vjernici župe sv. Jakova u Gunji, koja je ušla u 100. godinu postojanja, nizom su događaja ispunili dane devetnice pred blagdane bl. Alojzija Stepinca i Gospe Lurdske. U sve dane devetnice bila je prigodna pobožnost Gospi Lurdske i bl. Alojziju Stepincu, a potom misno slavlje. Devetnica je bila posebno prikazana za bolesnike u župi, na kojoj je sudjelovao lijep broj vjernika, a među njima i oni koji su došli moliti za bolesne u obitelji.

U župi se također svakog desetog u mjesecu časti bl. Alojzije Stepinac s molitvom da pomogne u izgradnji žive Crkve u toj zajednici te materijalnog zdanja nove crkve. Zato je želja župnika i vjernika da se prilikom posvete nove crkve u oltar pohrane Blaženikove moći. Posebni događaj devetnice bio je 8. veljače, kada je župu pohodio zbor Sestara sv. Križa iz Đakova. Došlo je 20 redovnica pod vodstvom s. Svjetlane Paljušević, katedralne orguljašice u Đakovu. S njima je došao i profesor crkvene glazbe na Teologiji u Đakovu mo. Vinko Sitarić. Redovnice su priredile prigodni glazbeno-meditativni program u čast Gospi, a potom je uslijedila svečana euharistija koju je predvodio mo. Sitarić. U homiliji je posebno govorio o pozivu, napose redovničkom. U popodnevним satima redovnice su sa svojim kandidaticama i novakinjama održale susrete s djevojčicama osnovne škole u dvije skupine.

Vrhunac tih dana bila je proslava blagdana bl. Alojzija Stepinca 10. veljače te Gospe Lurdske 11. veljače. Na blagdan Gospe Lurdske i Svjetski dan bolesnika u organizaciji župnog Caritasa članovi karitativne skupine krizmanika, predvođeni članovima župnog pastoralnog vijeća, pohodili su 80 bolesnika i starih u župi te ih obdarili malim darom. U svim danima molilo se i za uspjeh misija, na koje se priprema ta zajednica početkom korizme.

Proslava Stepinčeva u Makarskoj

Svečanim misnim slavlјima u Makarskoj je, u župi sv. Marka Evanđelista, 10. veljače proslavljen blagdan bl. Alojzija Stepinca. U zbornoj crkvi Sv. Marka misno slavlje u koncelebraciji s nekadašnjim makarskim kapelanom don Milom Čovom predstavio je župnik istoimene makarske župe mons. Pavo Banić, dok je u župnoj crkvi Kraljice mira misu predvodio tamošnji župnik don Ivan Čotić. U prigodnim propovijedima makarski su župnici, govoreći o životu i djelu bl. Stepinca, podsjetili da je grijeh kardinala Stepinca kao zagrebačkog nadbiskupa, prema ondašnjoj komunističkoj vlasti, bio političke naravi. Komunisti na čelu s Titom, Baka-

rićem i ostalim suradnicima od Stepinca su tražili da učini Katoličku crkvu u Jugoslaviji autokefalnom Crkvom - da se odijeli od Rima; gdje su se na području bivše Jugoslavije planirale stvoriti dvije autokefalne Crkve: Pravoslavna sa središtem u Beogradu i Katolička s upravom u Zagrebu, čemu se Stepinac protivio.

»Zamislamo se danas da je na to Stepinac kao zagrebački nadbiskup pristao: odijeliti se od Pape, te da on bude vrhovni poglavar Katoličke crkve u Jugoslaviji; bi li današnji naraštaji imali slobodnu Hrvatsku državu?«, zapitao se mons. Banić. Poruka Stepinčeva jest da život tog hrvatskog blaženika i mučenika, kao i njegov primjer, budu svakom vjerniku poziv na odanost Bogu, Crkvi i hrvatskom narodu; jer, upravo je to Stepinac pokazao svojim domoljubljem i požrtvovnošću za svoga bližnjega, poručeno je na misnim slavljinama u Makarskoj.

Bl. Alojzije u Dubrovniku

Blagdan blaženog Alojzija Stepinca proslavljen je euharistijskim slavljinama 10. veljače u dubrovačkim crkvama, na kojima se okupio veći broj vjernika. U dubrovačkoj prvostolnici koncelebrirano misno slavlje predvodio je dubrovački biskup Želimir Puljić. U propovijedi je biskup Puljić rekao kako se svake godine na ovaj dan sjećamo 10. veljače 1960., kad je blaženi Stepinac točno u 14 sati i 15 minuta preminuo blaženom smrću pravедnika.

»Tiho i sveto završio je ovozemni hod nepokolebljivi branitelj vjere, neustrašivi čuvar pravovjerja i jedinstva Crkve, neumorni zaštitnik čovjeka, poglavito siromašnih i progonjenih. U Božje ime branio je slobodu Crkve. Zauzimao se za prava i dostojanstvo svake ljudske osobe, bez obzira na nacionalnost, vjeru i opredjeljenje. Sva je ta prava temeljio na Božjoj Riječi i Božjoj volji. Hrvao se s moćnima kako bi zaštitio nemoćne«, kazao je biskup i dodao: »Povijest Crkve upisala ga je među najhrabrije biskupe Europe onoga tragičnog vremena, jer je hrabro i bez straha osudio svaku zabludu i svaku mržnju: rasnu, klasnu, nacionalnu, vjersku i političku. Svoj je život završio kao svjesnu žrtvu ljubavi za Boga, za Crkvu, za spasenje ljudi, za dobro svoga ljubljenog naroda. Na upit jednog američkog novinara, koja je sada njegova dužnost kao zatočenog biskupa, kardinal Stepinac je odgovorio: »Trpjeti i raditi za Crkvu!«.

Podsjetivši kako je vrijeme u kojem je kardinal živio bilo izuzetno teško i kompleksno, obilježeno nacizmom, fašizmom i komunizmom, biskup je istaknuo Stepinčevo suočavanje s njim. »Usprotivio se navedenim ideologijama i branio ljudska i narodna prava. I spašavao sve kojima je pomoć bila potrebna. Izložio se brojnim opasnostima. Nacisti

Članovi molitvene zajednice iz Jastrebarskoga u druženju u Spomen-zbirci, 10. prosinca 2003., prigodom pohoda grobu bl. Alojzija Stepinca

su ga, jer je pomagao i spašavao Židove, Cigane, Srbe i Slovence, dva puta pokušali likvidirati namještenim atentatima. A poslije rata znamo kako je opet hrabro digao glas protiv komunističke diktature i prosvjedovao zbog brojnih zločina koje su partizani počinili protiv Crkve, a osobito zbog ubojstava stotine katoličkih svećenika«, rekao je.

Upitavši se što Stepinac može poručiti Dubrovčanima danas, biskup Puljić je kazao: »Na ovogodišnjoj svečanosti svetoga Vlaha pronijeli smo njegove moći istim onim putem kojim je on prije 64 godine vodio procesiju našega Parca. On je večeras prisutan ne samo u našim srcima, već i po svetim relikvijama kojima ćemo na koncu mise iskazati dužno štovanje. Na obljetnicu njegove blažene smrti zahvaljujemo Bogu za dar junaka i svjedoka Alojzija.«

Predvoditelj misnoga slavlja podsjetio je i na Stepinčevu beatifikaciju 1998. godine u Mariji Bistrici, istaknuvši da u njegovom proglašenju blaženim prepoznajemo pobjedu Kristova Evanđelja nad totalitarnim ideologijama; pobjedu Božjih prava i savjesti nad nasiljem i ugnjetavanjem; pobjedu praštanja i pomirbe nad mržnjom i osvetom. Nakon mise, vjernici su molitvom i dodirom moći blaženog Kardinala iskazali štovanje i zahvalnost blagopokojnom zagrebačkom nadbiskupu.

Blagdan suzaštitnika Požeške biskupije

Požeška biskupija te drevna crkva Sv. Lovre 10. veljače slavili su bl. Alojzija Stepinca kao svoga suzaštitnika. Svečano euharistijsko slavlje tom prigodom predvodio je hvarsko-bračko-viški biskup Slobodan Štambuk u koncelebraciji s domaćim biskupom Antunom Škvorčevićem, članovima Stolnog kaptola te s ostalim svećenicima i redovnicima. Na početku slavlja biskupa Štambuka pozdravio je požeški biskup, istaknuvši kako nas i na blagdan bl. Alojzija Stepinca, na koji se spominjemo 44. obljetnice njegove smrti, sjedinjuje duhovna snaga

koja traje već 14 stoljeća na tim prostorima. U nazočnosti hvarsko-bračko-viškog biskupa, dodao je biskup Škvorčević, želimo vidjeti jedinstvo ove naše zemlje, jedinstvo kojemu na sasvim poseban način doprinose naši blaženici, sveci i velikani.

Uzvrćajući na pozdrave, biskup Štambuk potaknuo je na molitvu, da one velike vrijednosti kardinala Stepinca uđu u nas kao naš životni sadržaj. U tom smislu započeo je prigodnu homiliju, i to riječima mladog hvarskog pjesnika »Ja nisam putnik bez karte, ja imam brod, svoga Boga, svoj svod i svoj rod, ja nisam putnik bez karte«. Upravo u ovim stihovima očitava se i prepoznaje lik blagopokojnog Kardinala, koji je bio i ostao prepoznatljiv sebi i drugima. Kardinal nije bio putnik bez karte i zato danas stoji pred nama kao povijesni i današnji sadržaj. Nažalost, u praksi današnjeg života sve se izjednačava: pravda i nepravda, istina i laž, Bog i vrag. Kako u tom svijetu izgraditi vlastiti hrvatski katolički identitet, kako bi ga Stepinac gradio? Stepinac je prepoznatljiv kao Gospin čovjek.

Uz Mariju trebalo bi uočiti i Stepinčevu majku, majku koja je jednostavno vjerovala Bogu, molila i radila. Upravo takve majke trebaju našem hrvatskom narodu, jer dok bude imao takve majke ovaj narod će živjeti i imati život, kazao je. Biskup Štambuk napomenuo je da 10. veljače treba za naš narod biti dan vjerničkoga i nacionalnog pamćenja. Dodao je da se ne slaže s onima koji žele zaboraviti povijest i okrenuti se budućnosti, jer svaki čovjek ima svoju povijest, svoj početak i kraj. Posebno je iskazao zabrinutost zbog europskog stremljenja u budućnost bez križa i povijesnih katoličkih korijena. Bez pravog povijesnog pamćenja, bez znanja tko je bio žrtva a tko ubojica, ne može se graditi prava budućnost.

Blagdan bl. Alojzija Stepinca u Zadru

Blagdansko misno slavlje u utorak 10. veljače u župi bl. Alojzija Stepinca na Bilom Brigu u Zadru predvodio je zadarski nadbiskup Ivan Pređa u koncelecijaciji sa 16 svećenika. U uvodnoj je riječi nadbiskup Pređa pozvao na molitvu za vjernost i ustrajnost u vjeri, poput bl. Alojzija koji je u tome uzor i govor Božji u sva vremena. U propovijedi je naveo misli pape Ivana Pavla II. o kardinalu Stepincu, izrečene za njegova proglašenja blaženim u Mariji Bistrici.

Predstavio je blaženikov lik u svjetlu Stepinčevih »neprolaznih načela o obitelji u hrvatskom narodu« i njegovo zalaganje da se obitelj kao temelj ljudskog društva uredi s vjerskoga, ćudorednog, odgojnog, zdravstvenog i društvenog aspekta. Stepinac je 1938. g. proglasio Godinom obitelji, a budući da je i u Zadarskoj nadbiskupiji ova godina proglašena

Godinom obitelji, nadbiskup Pređa govorio je o Kardinalovim odredbama za tu godinu. Godine 1940. pismom je ukazao liječnicima u Hrvatskoj na zlo pobačaja, nazvavši ga »narodnom sramotom«, rekavši da »jake i sretne Hrvatske nema bez jakih, moralno i tjelesno zdravih i zadovoljnih obitelji«.

Blagdanska misna slavlja bila su vrhunac tjedne sadržajno raznolike molitveno pastoralne pripreme u toj najmlađoj zadarskoj župi, koja će postati nadbiskupijsko Stepinčevo svetište, što su svojim dolaskom potvrdili brojni vjernici, koji su nakon mise bl. Stepincu izrazili štovanje ljubeći njegove moći.

Vojna kapelanija u Karlovcu u čast Blaženika

Blagdan bl. Alojzija Stepinca, zaštitnika vojne kapelanije u Zapovjedništvu Hrvatske kopnene vojske u Karlovcu, proslavljen je 10. veljače koncelebriranim misnim slavljem što ga je u Domu HV »Zrinjski« predslavio vojni ordinarij Juraj Jezerinac u zajedništvu s generalnim vikarom Josipom Šantićem, karlovačkim dekanom Ferdinandom Vražićem i ostalim svećenicima karlovačkog kraja. Na poziv vojnog kapelana Andrije Markača, na proslavu Stepinčeva odazvali su se gotovo svi hrvatski generali, zapovjednici korpusa HV-a, načelnik Policijske uprave Karlovac te predstavnici svih policijskih postaja karlovačke županije, predstavnici Županije, gradonačelnik Božidar Joha, predstavnici vatrogasnih zajednica Županije i grada Karlovca, te članovi raznih udruga.

Biskup Jezerinac u propovijedi je kratko orisao život zagrebačkog nadbiskupa i kardinala Alojzija Stepinca, istaknuvši herojsko držanje i svjedočenje kardinala Stepinca na montiranome sudskom procesu. Biskup je okupljene pozvao da »ožive vjeru u Boga, Isusa Krista, koja nas je odgajala od stoljeća sedmog. Svijetu su i danas potrebni svjedoci vjere. Svijet mogu obnoviti samo ljudi vjere i nade. To je posvjedočio svojim životom i naš blaženik kardinal Stepinac, i toliki znani i neznani svjedoci Crkve. To su posvjedočili i naši branitelji«.

Slavlja u Funtani

Na Stepinčevo 2004. je u prepunoj crkvi sv. Bernarda predvodio svečanu koncelebraciju fra Zvezdan Linić. Asistirali su prof. msgr. Josip Šajina, kancelar Porečko-pulske biskupije, vlč. Josip Kalčić, župnik iz Sv. Lovreča, vlč. Mladen Matika, župnik iz Vrsara, te domaći župnik Ivan Butković.

Četveroglasni mješoviti zbor pod ravnanjem prof. Debore Cukola, uz pratnju orgulja na kojima je svirala prof. Barbara Štiković, pjevao je misu Šime Marovića.

Fra Linić je u homiliji istaknuo kako je zbog vjernosti bl. Alojzija Stepinca Svetoj rimskoj crkvi i Vrhovnom poglavaru došlo do sramotno montiranog sudskog procesa, te kako je od biskupa i svećenika svoje biskupije i svih ostalih biskupija tražio odlučnost u povijesnom trenutku za našu Crkvu, naš narod i domovinu. On je kao i mnogi biskupi, svećenici, redovnici i redovnice bio zatvoren i svojim životom platio tu vjernost.

Govoreći o Alojzijevoj pobožnosti i privrženosti Majci Božjoj, propovjednik je postavio pitanje da li i mi gajimo tu pobožnost i što mi činimo sada, da li se u našim domovima nalazi križ i Marijina slika?

Uoči Stepinčeva je u župi i ove godine održana duhovna obnova pod geslom: »U tebe se Gospodine uzdam!« Prvi dan je misio i propovijedao vlč. Piergiorgio De Angelis, podravnatelj neokatekumenskog sjemeništa Redemptoris mater iz Pule, a drugi dan vlč. Milan Zgrablić, župnik iz Rovinja. Tijekom ova tri dana bilo je izuzetno mnogo ispovijedi i pričesti, a posljednji dan je i za vrijeme cijele mise ispovijedao dekan Alojzije Baf.

Tomislav Čoga

Svečanosti u Škrbljevu

U crkvi Presvetog Srca Isusova u Škrbljevu u utorak 10. veljače svečanim je misnim slavljem proslavljen blagdan bl. Alojzija Stepinca za svih šest župa Župničke skupine u Bakarskom dekanatu. Misno je slavlje predvodio mons. Ivan Šporčić u koncelecijaciji s o. Petrom Belanićem i o. Franjom Šiškom.

Mons. Šporčić tom je prigodom govorio o životu i trpljenju kardinala Stepinca te naveo dijelove njegove propovijedi koju je izrekao na blagdan Svih svetih u zagrebačkoj katedrali 1941. godine. Kardinal Stepinac u toj je propovijedi isticao kreposti krotkosti i blagosti, te poticao da se »u razbješnjeli ocean ljudskih strasti, mržnje i bijesa lijeva ulje božanske dobrote, samilosti i blagosti«. Mons. Šporčić istaknuo je kako bi misli bl. Stepinca svima nama trebale biti poticaj da i mi nasljedujemo Krista i svjedočimo za njega, kao što je to i on činio.

Na kraju misnog slavlja o. Petar Belanić izmolio je pred slikom blaženika zavjetnu molitvu kardinalu Stepincu.

S Blaženikom u Gospiću

Svečanu misu na Stepinčevo 10. veljače u katedrali Navještenja Marijina u Gospiću predvodio je gospićko-senjski biskup Mile Bogović u koncelecijaciji s gospićkim dekanom Antunom Luketićem te đakonom Petrom Šporčićem. U svojoj je propovijedi biskup Bogović spomenuo cara Dioklecijana, koji je točno pred 1.700 godina odlučio kršćane si-

lom ukloniti iz Rimskog carstva, a među njima su stradali i mnogi mučenici s naših prostora. Odnosi se to na solinskog biskupa Dujma, porečkog Mavru, srijemskog Ireneja, lektora Poliona, đakona Demetrija kao i djevicu Anastaziju te mnoge druge, a posebno sisačkog biskupa Kvirina. Svi oni postali su uzori i ideali nasljedovani do današnjih dana.

Dioklecijan je imao u novijoj povijesti i svojih sumišljenika, koji su držali da su kršćani opasnost za njihove države, pa su mnogi od njih propatili zbog svojih kršćanskih načela. Upravo danas slavimo tog blaženika, kardinala Alojzija Stepinca, kojem je Crkva priznala herojsku svetost zbog držanja pred komunističkim tužiteljima i nepravednim sudom. »Moja je savjest čista!«, odgovarao je Stepinac na montirane optužbe i činio je sve ono što mu je savjest nalagala. Takav lik, koji je Papa uzdigao na uzor svim kršćanima, želimo postaviti kao primjer kasnijim naraštajima, gradeći Crkvu hrvatskih mučenika, istaknuo je biskup.

Slavlje Stepinčeva u Novskoj

Župa bl. Alojzija Stepinca u Novskoj, utemeljena proteklog ljeta, proslavila je 10. veljače prvi put blagdan svoga nebeskog zaštitnika. Budući da župa još nema svoga vlastitog prostora, proslava je organizirana u župnoj crkvi Sv. Luke u Novskoj. Svečano euharistijsko slavlje u prepunoj crkvi predvodio je požeški biskup Antun Škvorčević, s kojim su bili u koncelecijaciji upravitelj nove župe i novljanski dekan Ivan Nikolić, rajički župnik Jozo Jurić, jasenovački župnik Nedjeljko Androš i biskupov tajnik Ivica Žuljević.

Nova župa primila je relikviju bl. Alojzija Stepinca, koju je biskup Škvorčević u svečanom ophodu donio u crkvu. Nakon što je Ivica Žuljević pročitao iz Dekreta o osnutku župe odredbu da se bl. Alojzije Stepinac slavi kao zaštitnik župe, biskup je njegove moći predao župniku Nikoliću uz poziv vjernicima da djelić smrtnog tijela našega blaženika svjedoči o onoj vjernosti Bogu i čovjeku, koju je u njemu bl. Alojzije izvojevao te da im on svojim zagovorom pomogne u tom istom nastojanju.

Proslava u Zaprešiću

Ovogodišnja proslava blagdana hrvatskog mučenika blaženog Alojzija Stepinca svečano je proslavljena trodnevnicom u župi sv. Petra apostola i u Zaprešiću. Kroz to je mjesto blaženi Stepinac prolazio i gotovo stradao neposredno nakon II. svjetskog rata. Naime, blaženi je Alojzije prilikom svoga dolas-

Požeški biskup predvodi misno slavlje u čast bl. A. Stepinca u Novskoj, 10. veljače 2004.

ka da osnuje novu župu sv. Petra apostola u Zaprešiću 4. studenoga 1945. g. zajedno sa župnikom Pašičekom napadnut kamenjem.

Molitvena zajednica župe sv. Petra, koja nosi ime po blaženom Alojziju Stepincu, u suradnji sa župnikom Josipom Firštom i župskim vikarom Goranom Kocmanićem pripremila je trodnevni duhovni program: molitvu krunice, čitanje izabranih misli blaženog Alojzija Stepinca, euharistijska slavlja s

Članovi molitvene zajednice u Zaprešiću za vrijeme jednog molitvenog sastanka

propovijedima i molitvama za pomoć blaženog Stepinca u duhovnoj i materijalnoj izgradnji župe i grada Zaprešića. Prva dva dana duhovne obnove euharistijska slavlja predvodio je u župnoj kapelici Sv. Petra o. Jozo Ivić, glavni delegat palotinaca u Hrvatskoj, na službi u susjednoj župi Kraljice Apostola u Zaprešiću. On je u propovijedima više puta ponovio da je blaženi Stepinac bio bogoljubac, čovjekoljubac i domoljubac. Bio je potpuno opredijeljen za Krista, i na smrt nije gledao kao na gubitak već kao na prijelaz u vječnost.

Trećega dana trodnevnice, na sam blagdan blaženog Alojzija Stepinca 10. veljače, svečano je euharistijsko slavlje u kripti nove crkve Sv. Ivana Krstitelja predvodio fra Bonaventura Duda, naš poznati bibličar i propovjednik. On je podsjetio da je upravo u toj župi naš blaženik započeo svoj mučenički hod. »Znam da je i u kamen temeljac ove nove crkve Sv. Ivana Krstitelja stavljen jedan kamen s kojim je bio napadnut naš Blaženik.«, rekao je fra Bonaventura. U prigodnoj je homiliji fra Bonaventura Duda okupljenim župljanima iznio još i životopis blaženog Alojzija Stepinca, ističući sve važnije datume, počevši od njegova rođenja 8. svibnja u Krašiću do datuma kada je kao blaženik uzdignut na čast oltara u Mariji Bistrici - 3. listopada 1998. godine. Još je istaknuo da blaženika posebno označava njegovo izvanredno svjedočko držanje na sudu, kao i sva njegova daljnja opredjeljenja - sve do mučeničke smrti.

Novi apostolski nuncij na proslavi u Krašiću

Apostolski nuncij u Hrvatskoj nadbiskup Francisco Javier Lozano je, predvodeći na Stepinčevo 10. veljače svečano misno slavlje u Krašiću, u mjestu koje je, kako je kazao, »svjedok patnje i mučeništva blaženog kardinala Alojzija Stepinca«, poručio okup-

ljenim vjernicima »neka sada ne budu zanemarene kršćanske kreposti koje je hrvatski narod stjecao u godinama patnje i progonstva«. Veliko blago ove nacije je vjera i moralne vrijednosti, i nemojte dopustiti da vam ih pokradu, istaknuo je nuncij Lozano, predvodeći misu zajedno sa zagrebačkim pomoćnim biskupom Josipom Mrzljakom i više svećenika.

Ističući kako na današnji dan slavimo 44. obljetnicu smrti omiljenog kardinala Stepinca, nadbiskup Lozano podsjetio je da je veliku radost doživjela Hrvatska i cijela Crkva 3. listopada 1998. godine, kada je pred očima sviju uzdignut na čast oltara biskup, svećenik, uzorni vjernik, dodavši da smo mi bili svjesni, i puno prije toga datuma, da je kardinal Stepinac svetac, te da smo to znali i prije njegove smrti 10. veljače 1960. godine.

Znali smo da je svetac, jer je bio čovjek Božji, Dobri Pastir, svjedok vjere, mučenik, pojasnio je apostolski nuncij, dodavši da smo to prepoznali po plodovima. Istaknuo je, nadalje, da na mučeništvo kardinala Stepinca gledamo kao na izvor života, nade i bolje budućnosti za sve nas, jer, kazao je, u suprotnom, kako bi jedan čovjek, Alojzije Stepinac, osuđen, utamničen, ponižen i bez milosrđa od ljudi mučen, mogao biti blistava zvijezda nade za cijeli jedan narod.

Podsjećajući da je kardinal Stepinac umro opraštajući svojim neprijateljima i progoniteljima, nadbiskup Lozano rekao je da i mi opraštamo njegovim neprijateljima i progoniteljima, dodavši da nas to ne oslobađa sjećanja na dramu bl. Alojzija, na mučeništvo Katoličke crkve pod komunističkom vlašću, na patnje ugnjetenog i koloniziranoga hrvatskog naroda.

»Laži, bezbrojne laži bez osnove, izgovorili su, razglasili i ponavljali u beskraj, komunistički rukovoditelji bivše Jugoslavije na račun blaženog kardinala Alojzija Stepinca, a hrvatski narod i Katolička crkva znali su da su to bile samo neistine, laži i klevepte, da u toj lažnoj komunističkoj propagandi nije bilo ništa istinito, a drama se sastoji u ovome - nije

bilo slobode«, kazao je predvoditelj misnoga slavlja, dodavši da sada kada je sloboda, zahvaljujući Bogu, ponovno zadobivena i kad živimo u demokratskoj zemlji, slobodnoj i neovisnoj, moramo se suočiti s drugim izazovima: sekularizmom, potrošačkim društvom i udaljenošću od Boga.

»Odgojitelj za Krista« u nauku bl. Stepinca

Članovi katoličkih udruga Varaždinske biskupije, Zajednice bračnih susreta, Katoličkoga liječničkog društva, Društva prosvjetnih djelatnika i Kolpinške udruge okupili su se u 9. veljače na tribini u dvorani Biskupskog ordinarijata u Varaždinu, gdje je o Stepinčevu zalaganju za pravo na vjerski odgoj mladih unutar obitelji, škole i društva na temu »Odgojitelj za Krista u nauku blaženog kardinala Alojzija Stepinca« govorio mons. dr. Juraj Batelja, postulator kauze za proglašenje svetim bl. Alojzija Stepinca.

Podsjetivši na Stepinčeve riječi kako roditelji imaju sveto pravo i dužnost da odgajaju vlastitu djecu prema načelima svete vjere, govorio je o pravu roditelja na odgoj vlastite djece, odnosno o važnosti vjerskog odgoja upravo unutar obiteljskog odgoja. Stepinac je pozivao na mnogočlanost obitelji, odnosno na nesebično darivanje i prihvaćanje novih života unutar bračnih i obiteljskih zajednica, ali i na kršćanski odgoj djece, ističući kako su kršćanski odgojena djeca blagoslov naroda, što je bilo temeljni postulat u njegovu nauku. »Premda može danas izgledati da se u odgoju podilazi katolicima, no svaki čovjek ima pravo da mu djeca budu odgojena u skladu vjere svojih roditelja«, rekao je dr. Batelja, dodavši kako se na moguće pitanje: »Ima li Crkva pravo na vjerski odgoj?« može odgovoriti protupitanjem: »Ima li majka pravo na svoje dijete?«

Crkva je oduvijek ukazivala kako odgoj pripada najprije roditeljima, očevima i majkama, a katolički roditelji imaju pravo na vjerski odgoj svoje djece. No, suvremeno društvo mnogo je utjecalo na razbijanje zajedništva obitelji, rastave braka zakonom su legalizirane, napada se svetost braka, ismijava se stabilnost braka, a promiču se promiskuitet, slobodna ljubav i odgađanje braka. I tada, slično kao i danas, radilo se na razbijanju homogenosti katoličkog identiteta, a Stepinac je tomu htio doskočiti i organiziranjem mladih laika unutar katoličkih akcija, razumijevajući pastoralne potrebe na terenu, istaknuo je predavač.

Stepinac je bio svjestan da će se voditi bitka za pravo na odgoj djece u vjeri, za vjeronauk, a posebno je to došlo do izražaja nakon 1945. godine, kada su osobito na udaru bili prosvjetni radnici zbog svog utjecaja na djecu. Stepinac je pozivao sve, ne samo roditelje, nego i kumove i odgojitelje i učitelje, na odgovornost i dužnost u katoličkom odgoju mladih

kako se ne bi ugušila katolička vjera, što je bila želja i cilj vlastodržaca. Sloboda vjeroispovijesti uključuje pravo na vjerski odgoj djece i mladih, u čemu nezaobilazno i ključno mjesto uz roditelje imaju upravo »odgojitelji za Krista«, kako je prosvjetne radnike nazivao Stepinac. Uz članove katoličkih udruga tribini su bili nazočni i generalni vikar mons. Ivan Godina, kancelar mons. Antun Perčić i povjerenik za katoličke udruge mr. Josip Koprek.

Vigilija bl. Alojzija Stepinca, suzaštitnika Varaždinske biskupije

Svečanom večernjom misom proslavljena je 9. veljače vigilija blaženog Alojzija Stepinca, suzaštitnika Varaždinske biskupije. Misno slavlje posljednjeg dana trodnevne duhovne pripreve za proslavu Stepinčeva spomendana u varaždinskoj katedrali Uznesenja Marijina predvodio je generalni vikar biskupije mons. Ivan Godina zajedno s generalnim tajnikom Hrvatske biskupske konferencije mons. dr. Vjekoslavom Huzjakom, postulatorom Stepinčeve kauze mons. dr. Jurjem Bateljom, te 60-tak svećenika Varaždinske biskupije. Mnoštvu vjernika iz različitih krajeva biskupije mons. Godina prenio je pozdrave varaždinskog biskupa Marka Culeja, koji se nalazi na liječenju u Zagrebu. Uputio je pozdrave svim vjernicima i svećenicima preko kojih je zastupljena čitava mjesna Crkva, koja proslavlja svog suzaštitnika, blaženika i mučenika Alojzija Stepinca.

Osvrnuvši se u propovijedi na Isusove riječi iz Evanđelja po Ivanu »Došao je čas da se proslavi Sin čovječiji«, mons. Batelja pozvao je okupljene da im Stepinčev primjer vjernosti i odanosti Bogu, Crkvi i narodu, bude nadahnuće za svjedočenje ljubavi prema Kristu, čak i u trenucima trpljenja koje je sastavni i neizbježni dio života svakog vjernika. Govoreći o liku blaženika Stepinca, podsjetio je na njegove pohode krajevima današnje Varaždinske biskupije, među kojima je i posjet varaždinskim uršulinkama kao posljednji Nadbiskupov pohod izvan Zagreba prije uhićenja. Istaknuvši važnost euharistije kao vrhunca proslave Boga u vjerničkom životu, ukazao je na vriednost poziva i zvanja svećenika, kao predvoditelja misnih slavlja kojima zajednica vjernika daje hvalu i slavu Bogu za Njegovu neizmjernu dobrotu i ljubav.

»Kardinal Stepinac smatrao je kako nema uzvišenijeg i časnijeg poziva od svećeničkog, jer nema većeg zvanja od služenja Bogu i ljudima. Želim vam da nadahnuti njegovim izvanrednim ljudskim, svećeničkim i biskupskim primjerom pronađete ljubavi i snage za služenje Bogu i Crkvi, a snagu vjernik pronalazi u slavljenju euharistije i proslavi Boga u Kristu. Budimo ponosni i radosni što smo djeca Božja i što pripadamo Kristu našom vjernošću i ljubavlju«, istaknuo je u propovijedi dr. Batelja, pozivajući nazočne da poput blaženika i mučenika Ste-

pinca na život gledaju očima vjere.

U tijeku misnog slavlja »Mis brevis u F-duru« Josepha Haydna izveo je katedralni zbor »Chorus angelicus« uz pratnju instrumentalnog ansambla i katedralnog orguljaša mr. Anđelka Igreca, te uz nastup sopranistica Dorotheje Ilčić i Darije Hreljanović. Izvedene su i skladbe iz proprija za mučenika, među kojima i »U Tebe se uzdam Gospodine« Varaždina Zvonimira Klemenčića.

Mons. Ivan Godina, generalni vikar Varaždinske biskupije predvodi euharistijsko slavlje u čast bl. A. Stepinca, suzaštitnika biskupije u Varaždinskoj katedrali, 9. veljače 2004.

Uoči misnog slavlja svećenici Varaždinske biskupije okupili su se u Biskupskom ordinarijatu na redovitom mjesečnom susretu, gdje je izlaganje o temi »Suvremeni svećenik u viziji blaženog Alojzija Stepinca« održao dr. Batelja, a zatim ih je voditelj susreta mons. Godina upoznao s aktualnostima u životu mjesne Crkve.

U župnoj crkvi Duha Svetog u Podgradini zadarski nadbiskup Ivan Prenda predvodio je 9. veljače, u konceleciji sa župnikom o. Mariom Fundakom, misno slavlje u tijeku kojeg je blagoslovio tri oltarne slike čiji je autor akademski slikar Mate Ljubičić.

Kardinal Stepinac smatrao je kako nema uzvišenijeg i časnijeg poziva od svećeničkog, jer nema većeg zvanja od služenja Bogu i ljudima

U propovijedi je nadbiskup Prenda rekao da o Bogu govore Crkva i sveci, dionici Kristova života koji su živjeli po Evanđelju i ostvarili zrelu vjeru.

Središnja oltarna slika »Marija, Majka Crkve« prikazuje Mariju zajedno s apostolima i silazak Duha Svetoga u plamenim jezicima, i veličine je 2,80 x 2,00 m. Slika sv. Stošije ispred zadarske katedrale, čija je ona naslovnica, prikazuje tu mučenicu s plamenom u rukama, simbol mučeništva. Blaženik Stepinac ispred Zagrebačke katedrale prikazan je s gorućim križem prislonjenim na srce i knjigom s palminom grančicom, također simbol njegove mučeničke smrti. Te su slike veličine 2,80 x 1,50 m. Iznad svake slike je krug s motivima golubice, srca i maslinove grančice u hrvatskom grbu, simboli Duha Svetog, čistog srca i mira. Autor Ljubičić zahvalio je župnim vijećnicima na povjerenju i suradnji da dovrši djelo koje je započeo na prijedlog pokojnog župnika Podgradine don Mije Stijepića.

Čestitajući autoru slika, provincijal franjevačke provincije sv. Jeronima fra Bernardin Škunca rekao je da glavni ikonografski znak slika, oganj, nije »zla vatra mučitelja koja je spalila Stošijino tijelo i mučila Stepinca, nego vatra Duha Svetog koja je jača

od mučitelja, te je i Stepinac prikazan uspravno, jer je izgarao ognjem Duha Svetoga«. Obasjani tim ognjem, i Marija i apostoli prikazani su u duhovnom zanosu. Doživljaj nadbiskupa Prende je da dominantna crvena, ali i izražajna bijela i plava »Marijina« boja, simboliziraju »hrvatsku povijest koja je po svecima utkana u povijest Božje ljubavi«.

Stepinčevo u Sindelfingenu

Hrvatska katolička misija u Sindelfingenu u Njemačkoj proslavila je 15. veljače Stepinčevo svečanim euharistijskim slavljem, koje je u punoj crkvi Presvetoga Trojstva u Sindelfingenu predvodio fra Boris Čarić iz Splita zajedno s domaćinom voditeljem HKM fra Marinkom Vukmanom.

U uvodu je fra Marinko kazao: »Ovaj blagdan slavimo već godinama, ali svake godine on je nov, jedinstven i neponovljiv. Svake se godine ujedinjujemo u molitvi s bl. Alojzijem Stepincem, koji će do vijeka kao mučenik za vjeru i narod ostati. Stepinčevu uspomeni uzdizemo ne samo zbog njegove borbe s komunističkim bezbožnim režimom u kojoj je on, prema riječima pape Pavla VI., slavno i pošteno pao, jer nije htio postati pokoran sluga vladajućeg sustava.«

Misno slavlje uveličao je zbor mladih iz župe Gospe od Zdravlja iz Splita pod vodstvom i ravnanjem fra Stipice Grgata i orguljskom pratnjom s. Zorislave Radić. Zbor, sastavljen od 70 djevojaka i mladića, na kraju mise izveo je koncert duhovnih pjesama

Prvi put proslavljeno »Stepinčevo iza rešetaka«

U organizaciji katoličkog dušobrižništva Kaznionice u Lepoglavi, odnosno tamošnjega prvog zatvorskeg dušobrižnika mr. Marka Šmuca, u zatvorskoj kapelici bl. Alojzija Stepinca prvi je put misnim slavljem proslavljen spomendan toga hrvatskog mučenika, koji je nakon montiranoga sudskog procesa komunističkih vlasti u Lepoglavi boravio od 1946. do 1951. g. na odsluženju zatvorske kazne.

Svečanu misu u prigodi »Stepinčeva iza rešetaka« u nedjelju 15. veljače predvodio je mons. Lovro Cindori, župnik i upravitelj hrvatskoga nacionalnog svetišta u Mariji Bistrici. Suslavio je dušobrižnik Marko Šmuc.

Mons. Cindori u propovijedi je govorio o Stepinčevu životnom putu, koji je povezao Lepoglavu i Mariju Bistricu, gdje je kardinala Stepinca papa Ivan Pavao II. proglasio blaženim u listopadu 1998. godine. Ukazavši na Stepinčev primjer vjernosti i odanosti Bogu i Crkvi, pozvao je okupljene zatvorenike da im on bude nadahnuće u čovjekoljublju, bogoljublju i domoljublju, na čemu je i kardinal Stepinac temeljio svoj život. U tijeku mise sami zatvorenici izveli su Peranovu misu te su pročitali nedjeljna čitanja.

TEOLOŠKI PODLISTAK

Savjest i istina – bitne osnove javnog i privatnog života

Blaženi Alojzije Stepinac nam je uzor u tome kako treba ispravno shvatiti savjest. Svjesni smo, naime, da ispravne savjesti nema bez objektivne istine. Za njega je također bilo neupitno da se do objektivne istine može doći samo po Evanđelju i preko nauka Crkve.

Ovaj vjernički stav davao mu je snagu i svjetlost da u najtežim danima ostane nepolebljivo vjeran svojoj savjesti, znajući da je ona u skladu s naukom Crkve. Stoga nam bl. Alojzije treba biti uzor privrženosti istini i savjesti. Možemo reći da su njegov život i njegovo životno djelo bogati komentar pitanja o savjesti, o istinskoj i ispravnoj kršćanskoj savjesti. Time ne mislim da kršćani imaju neku specifičnu savjest. Kršćanski shvaćena savjest vrijedi zapravo za svakog čovjeka.

Stepinca možemo ubrojiti među najsvjetlije svjedoke savjesti kršćanstva. Kada se radilo o bitnim stvarima njegove nadbiskupije, njegova naroda i konačno njegova vlastitog života, on nije gledao oko sebe ispitujući mišljenja javnosti ili određenih ljudi nego uvijek na svoju savjest. To je posve suprotno onome što danas ljudi misle o savjesti i kako se oni ponašaju kod bitnih pitanja svog života, gdje traže savjet i na što se sve obaziru prije nego donesu odluku o svom ponašanju.

Za mnoge je danas takozvano javno mnijenje važnije nego glas njihove savjesti. Mnogima je mjerilo ponašanja moda ili mišljenje ovog ili onog novinara, poli-

tičara, športaša, filmske zvijezde, a ne njihova savjest. Ako se pozivaju na savjest, onda je to obično krivo shvaćena savjest, naime savjest koja je identična s njihovim subjektivnim mišljenjem, s njihovim trenutnim interesima.

Savjest je za mnoge simbol njihove individualne slobode. To savjest i stvarno jest, ali ispravno shvaćena i na objektivnoj istini oblikovana i izgrađena savjest, a ne isključivo subjektivna savjest, izgrađena na apsolutno shvaćenoj individualnoj slobodi. Za ovakvu savjest nema vrijednosti niti jedan autoritet, pa ni Božji ni crkveni. Svaki autoritet se ovdje smatra napadom na osobnu slobodu.

Zašto je tome tako? Zašto je bl. Stepinac drukčije osjećao? Zato jer je on osobnu slobodu i savjest povezivao s najvećom vrednotom za čovjeka i za društvo: s istinom. Istina je središnja misao i najšira vizija bl. Stepinca. Ne bilo koja istina, nego Istina naprosto, a to je Bog i njegova Riječ sadržana u Svetim Pismima i čuvana i pohranjena u tradiciji Katoličke Crkve. Savjest je njemu centralna točka njegova života i djelovanja zato jer je Istina - objavljena i filozofska - bila središte njegova života i djelovanja.

Kod bl. Stepinca se potpuno ostvaruje načelo da je istina ona koja oblikuje savjest, a ne obratno. Stoga se Stepinac nije mogao pomiriti s liberalizmom niti s takozvanim kršćanskim subjektivizmom. Razumije se po sebi da on radi toga najoštrije osuđuje marksistički materijalizam koji savjest jednostavno niječe.

Ispravno shvaćena savjest nije nikada mjerilo subjekta naspram zahtjevima autoriteta u svijetu bez istine koji živi od kompromisa između želja pojedi-

naca i ciljeva društvenog reda. Savjest znači uvijek naređujuću prisutnost glasa istine u samom čovjeku. Savjest čini čistu subjektivnost bespredmetnom u susretu između srži ljudskog bića i istine koja dolazi od Boga.

Stepinac je duboko razumio situaciju u kojoj se nalazi čovjek koji traži pravi put života. Nakon traženja ili hodanja po vlastitim stazama života čovjek dolazi na onu točku gdje može s olakšanjem priz-

Križari iz Tuzle uz hrvatskog metropolitu na ferijalnom taborovanju od 6. do 16. kolovoza 1943.

nati da od sada spoznata istina vodi njega kao svjetlo kroz život. S tim u vezi moramo reći da biti katolik nije stvar ukusa ili subjektivnog slobodnog izbora ili sviđanja, nego da je to stvar istine. To osjeća svaki obraćenik najintenzivnije. Inače ne bi bio pošao putem obraćenja.

Istina, koju je spoznao, sili čovjeka na obraćenje, na promjenu načina života. Duševne potrebe ili intelektualno oduševljenje igraju ovdje sporednu ulogu. Za volju spoznate istine - to mi naređuje savjest - čovjek je spreman napustiti svoju tradiciju, svoju okolinu ili domovinu, i u krajnjem slučaju on je spreman žrtvovati svoj život. Kod bl. Stepinca vidimo primjerno sve ove elemente.

Osim toga je on davao prednost istini pred konsenzusom i kompromisom. Redosljed kreposti je bio jasno određen: prije svega istina pred socijalnim mirom i tolerancijom. Ozbiljnost povijesnog časa traži i danas da svaki katolik zauzme u vezi sa savješću i s istinom ista stanovišta koja je živio bl. Alojzije.

Idealno bi bilo da ove stavove zauzme svaki čovjek. To su stavovi koji dolikuju čovjeku koga smijemo nazvati čovjekom savjesti. Čovjek savjesti - koga danas treba društvo i cijeli svijet - je onaj čovjek koji nikada neće htjeti kupiti suglasnost, ugodnost života, uspjeh, ugled, znamenitost i odobravanje javnog mijenja time da se odrekne istine. Poznati su veliki svjedoci savjesti u povijesti Europe, npr. Toma Morus, Newman. K njima smijemo pribrojiti i našeg blaženika, kardinala Stepinca.

Zajedničko im je najdublje uvjerenje o poslušnosti istini pod svaku cijenu. Vidimo da se ovdje pokazuju dva mjerila za prosuđivanje ispravne savjesti: savjest se ne poklapa s vlastitim ukusom i osobnim željama, savjest se ne poklapa s onim što je društveno gledajući pogodnije i korisnije, ne poklapa se s postignutom suglasnosti grupa ili stranaka po pravilima demokracije. Savjest se ne poklapa sa zahtjevima političke ili društvene moći, sa zahtjevima pluralizma ili liberalizma. Ako je tome tako, onda nije teško uvidjeti i ustvrditi da se naše vrijeme nalazi u toj stvari u velikom neredu.

Vjernici koji na zagovor sluge Božjega budu uslišani, zadobiju tjelesno ili duhovno ozdravljenje ili koju osobitu milost, neka opis uslišanja i kompletnu liječničku dokumentaciju dostave na adresu:

Dr. Juraj Batelja, postulator
Voćarska 106, pp. 110
10001 ZAGREB

Gotovo je na dnevnom redu praksa da pojedinci i grupe postižu karijeru, blagostanje i položaje izdajstvom već spoznate istine. Ova pojava nije raširena samo u Europi, nego po cijelom svijetu. Baš ovo stanje svjedoči o dubokoj krizi današnje civilizacije. Istina kao pitanje ili problem se jedva još u javnosti pojavljuje. Ona je zamijenjena riječju »napredak« - prije s riječju »socijalizam« -. Konkretno to znači: »napredak« je istina; sve što služi napretku je istinito. Tragika kod toga je da je napredak time bez orijentacije i da zapravo poništava samog sebe. Ako nema pravca, ako nema mjerila za vrednovanje da je ovo bolje nego ono, onda sve može biti istodobno napredak i nazadak. Sretan je onaj koji je usvojio riječi Isusove: »Ja sam put, istina i život.«

Piše: Dr. Josip SABOL

Svjtionik

Htjele su ga slomiti

Neke sile zla

Ali su se prevarili:

Ništa od tog nauma.

Sudili mu zatvor strogi,

Moro radit k'o i mnogi.

Izmišljaju za njeg kazne

I klevete raznorazne.

Ali, Alojzije se ne boji

Već ko kremen-kamen stoji

Ljubi Boga dušom svom

I svjedoči životom.

Danas već blaženog, Alojzija,

Niko zlo pokor't ne može

I u smrtnom času moli:

»Slava Tebi Kriste Bože!«

Blaženi Alojzije Stepinac

Što ljubio si Boga dušom svom

Budi vječni svjtionik

Narodu svom, hrvatskom.

Marija Dabrović

Gornji Rajić

ZAJEDNICA BLAŽENOG ALOJZIJA STEPINCA

Već petu godinu djeluje »Molitvena zajednica blaženog Alojzija Stepinca«. To je skupina katoličkih vjernika. Do sada se u zajednicu uključilo oko 3.500 molitelja, koji žele ponajprije molitvom, praćenom savjesnim kršćanskim životom, pridonijeti vlastitoj osobnoj duhovnoj formaciji, a time duhovnoj i moralnoj obnovi Crkve u Hrvata i samog hrvatskog naroda, na temeljima 14-stoljetne katoličke baštine.

Tko može postati i što čini član molitvene zajednice »Blaženi Alojzije Stepinac?«

Svaki se kršćanin može uključiti u Zajednicu »BLAŽENI ALOJZIJE STEPINAC«, koja promiče molitveni život, duhovne vrijednosti, i širi Kristovu ljubav u sva područja javnoga života, kako je to činio i bl. Alojzije.

Prijavnica se može naručiti na sljedećoj adresi:

Zajednica štovatelja

BLAŽENI ALOJZIJE STEPINAC

10000 Zagreb, Kaptol, 31

tel. (01) 481-1781; 468-0426;

fax.: (01) 468-0722

Svaki štovatelj blaženog Alojzija Stepinca uključen u ovu molitvenu zajednicu moli:

- za čast i proslavu Isusa Krista i Katoličke crkve
- za čvrstoću osobne vjere i vjernosti Isusu Kristu i Crkvi
- za svoje osobne nakane i potrebe
- za domovinu Hrvatsku i svakog čovjeka
- za očitovanje i potvrdu svetosti bl. Alojzija Stepinca u postupku njegove Kauze za proglašenje svetim

Uz molitvu, svaki štovatelj bl. Alojzija Stepinca uključen u ovu molitvenu Zajednicu svojim radom nastoji:

- savjesno obavljati svoje svakidašnje obveze
- svjedočiti kršćanske istine u privatnom i javnom životu
- surađivati s Postulaturom u promicanju Blaženikova glasa svetosti
- sudjelovati svakog 10. u mjesecu u slavlju sv. Mise ili molitvenom sastanku
- darom i žrtvom pridonositi za uspješan dovršetak postupka za proglašenje svetim bl. Alojzija Stepinca

S vjerom u Općinstvo svetih, za potrebe svoje i braće ljudi, osobito za ozdravljenje bolesnih i obraćenje nevjernika, moli zagovor bl. Alojzija Stepinca, biskupa i mučenika s nakanom što skorijeg njegova proglašenja svetim.

Bl. Alojzije Stepinac u razgovoru s jednim od svojih suradnika

Iz Otočca na Blaženikov grob

Stepinčevo, 10. veljače 2004. godine, brojni hodočasnici iz svih krajeva Hrvatske, proslavili su u Zagrebačkoj katedrali misnim slavljem koje je predvodio kardinal Josip Bozanić, zajedno s apostolskim

nuncijem Franciscom Javierom Lozanom te uz nazočnost oko 130 svećenika.

U svojoj drugoj godini postojanja Molitvene zajednice Blaženog Alojzija Stepinca iz Otočca, članovi Molitvene zajednice pod vodstvom časne sestre Velimire Marinović i velečasnog Nikole Turkalja krenuli su u hodočašće u Zagreb, da bi zajedno s mnogim hodočasnicima iz čitave Hrvatske prisus-

tvovali misnom slavlju za koje je Zagrebačka katedrala ovaj put bila premala.

Na putu do Zagreba molili smo Svetu krunicu Blažene Djevice Marije, koju je kardinal Al. Stepinac posebno bio preporučio svim vjernicima i koju je on svakodnevno molio.

U veselom i duhovnom ozračju stigli smo u Zagreb, te odmah po dolasku posjetili Postulaturu gdje se nalazi Blaženikova ostavština, tj. mali Stepinčev muzej. Priključili smo se i mnogobrojnim hodočas-

nicima koji su se čitav dan izmjenjivali u procesiji na grobu blaženog Alojzija Stepinca.

Propovijed kardinala Bozanića imala je osvrt na ljubav prema Bogu i domovini, jer Hrvatska domovina osobito danas treba ljude Stepinčeva duha.

Neka nas duh vjere i zagovor blaženog Alojzija Stepinca i dalje prati na našem putu i u našim molitvama, u nadi da ćemo sljedeće godine u još većem broju posjetiti Zagrebačku katedralu.

Ljiljana Mrla

PROSLAVA STEPINČEVA U ŽUPI SV. NIKOLE BISKUPA U JASTREBARSKOM

Uoči 10. veljače, dana kada obilježavamo blagdan bl. Alojzija Stepinca, bilo je svečano i u župi Sv. Nikole Biskupa u Jastrebarskom. U župnoj crkvi, kao i u kapeli sv. Mirka u Cvetkoviću održane su trodnevne, da bi se vjernici i članovi Molitvene zajednice bl. Alojzija Stepinca poklonili svom zaštitniku, zahvalili na uslišanim molitvama i uputili nove molbe, nove vapaje za pomoć. Posebno se molilo za nove živote i majke s djecom. I prije njegova uzdizanja na čast Oltara, u ovom kraju vjernici su se molili bl. A. Stepincu, tražili njegovu pomoć i zagovor. Mnoge prošnje su uslišane.

U ovo preduskrsno vrijeme, cijeli život bl. Alojzija Stepinca podsjeća na muku Isusa Krista. I bl. Alojzije Stepinac imao je svog Pilata, svoju Kalvariju i Golgotu, prvo na montiranom sudskom procesu, a zatim u Lepoglavi i zatočeništvu u Krašiću. Neumljiva bolest razarala je njegovo tijelo, ali duh mu je ostao nepokolebljiv. Vodila ga je ljubav prema Isusu Kristu, ljubav prema Crkvi, ljubav prema bližnjemu i cijelom hrvatskom narodu. Njegova ljubav, snaga, čvrstoća i odlučnost mogu biti uzor svakome od nas. Ja to vidim, ja to osjećam. Redovito odlazim u Katedralu pomoliti se našem Blaženiku. Gledajući njegovo lice imam osjećaj da mi daje snagu, odlučnost i volju za prihvaćanje raznih izazova današnjeg života. Po njegovu uzoru raste ljubav u meni za svakog pojedinca, a naročito za one kojima je pomoć neophodna. Treba se boriti, nikada ne pokleknuti pred problemima, već hrabro koračati naprijed, kao što je to radio i bl. Alojzije Stepinac. Njegova vjera, ljubav i odlučnost me uveliko krijepi i daje mi snage za izvršavanje mnogobrojnih obaveza.

**Bl. Alojzije Stepinče, budi i dalje uz nas,
moli za nas!**

Mira Grdiša

Molitvena zajednica Bl. A. Stepinca iz Zaprešića

Vrlo smo sretni i zahvalni uredništvu Glasnika postulare blaženog Alojzija Stepinca što možemo po prvi put predstaviti našu molitvenu zajednicu, koja već od adventa 2000. molitveno djeluje u župi sv. Petra apostola u Zaprešiću, a koja nosi ime po našem velikom Kardinalu, koji je upravo u našoj župi započeo svoj trnoviti mučenički put (kamenovanje prilikom osnivanja župe).

Veliki udio rasta i sazrijevanja Zajednici dao je naš bivši kapelan vlč. Josip Kuzel (sada župski vikar u Mariji Bistrici), koji je napravio »ustroj« u zajednici kako bi ona što bolje duhovno živjela svoj molitveni život.

U Zajednici imamo različite službe: voditelja Zajednice – laik, duhovni voditelj Zajednice – svećenik, animatori – zaduženi za pjevanje, učitelji – osobe s teološkom ili katehetskom naobrazbom, duhovni portiri – osobe za prihvatanje novih osoba i redoviti članovi Molitvene zajednice.

Zajednica se okuplja svake srijede na tjedni molitveni susret u župnoj crkvi sv. Petra ap. u 20 sati, a trenutno je u zajednici 30-ak članova koji svakodnevno mole krunicu, poste jednom u tjednu, čitaju jedno poglavlje Svetog Pisma dnevno.

No, posebno treba spomenuti da su članovi Molitvene zajednice podijeljeni u »molitvene bedeme«, skupine od po četiri osobe, koje svakodnevno izmole cijeli ružarij, tj. sva četiri otajstva krunice. Ostale redovite nakane su: za papu Ivana Pavla II., biskupe i svećenike, za duhovna: svećenička, redovnička i misijska zvanja, za mir u svijetu, za kraljevstvo Božje, za pokojne i duše u čistilištu, za duhovnu i materijalnu izgradnju župe.

Zajednica je odnedavno pristupila u veliku obitelj štovatelja »Blaženog Alojzija Ste-

pinca«, gdje želi molitvom i žrtvom pridonositi za proglašenje svetim našega kardinala bl. Alojzija Stepinca. Dao Gospodin da taj sveti dan ugledamo što prije, a mi se kao zajednica preporučujemo,

dragi čitatelji, u Vaše molitve.

Zajednica bl. A. Stepinca iz Zaprešića
Župa Sv. Petra apostola I.

Molitve hodočasnika

Iz brojnih molitava koje su uz blagdan Stepinčeva ostavljene na njegovu grobu donosimo nekoliko zaziva koji mogu poslužiti svakom čitatelju kao uzorak i poticaj na osobnu i zajedničku (obiteljsku) molitvu.

Da Duh Sveti vodi moje misli, želje i djela da bi moj život bio u potpunoj volji Božjoj.
Da iskorijeni Zloga iz moje obitelji.

* * *

Blaženi Alojzije, uzore hrabrosti, ohrabri me svojim zagovorom pred svim onim
na što me Bog zove.

* * *

Blaženi Alojzije, molim Te za obraćenje mene i moje obitelji, za moj brak, da dadeš mome mužu ljubav za mene da ne bježi iz kuće. Za moju djecu da im providiš ozbiljan posao. Da uđeš u njihova srca da se vrate u zajednicu vjere. Molim Te za stambenu situaciju da mi providiš stan.
Molim te za Zvonino i moje zdravlje.

* * *

Blaženi Alojzije, mučeniče hrvatskog naroda, molim te za izgradnju naše crkve
i za zajedništvo u mojoj župnoj zajednici kao i u obitelji.
Oče sveti, Bože milosrđa, po zagovoru blaženog Alojzija providi mi djevojku
kako je volja tvoja i obraćenje.

* * *

Blaženi Alojzije, molim tvoj zagovor kod Gospodina da prosvijetli moga sina i da mu da volje
da položi ispite i da kroz to vrijeme osjeti prisutnost i providnost tvoju, kako bi svoje
pouzdanje uvijek stavljao u Gospodina.

* * *

Molim te, blaženi Alojzije, za zdravlje moje obitelji, a posebno te molim
da moja kći bude živa i zdrava.

* * *

Blaženi Alojzije, molim te za svoju obitelj, da sva zla ovog svijeta odagnaš, i ne daj
da se udalji od naše svete katoličke vjere.

* * *

Po tvom zagovoru, blaženi Alojzije, isprosi od dragoga Boga da mi providi zaručnicu
i da do kraja svoga života živim kao pravi kršćanin.

* * *

Dragi blaženi Alojzije Stepinče, molim te isprosi mi kod Isusa čvrstu vjeru, ufanje i ljubav, da
nikoga ne mrzim i ne osuđujem i učini moje srce po svome srcu. Obrati moju obitelj, a molim te
za zdravlje djece, unučadi, braće i sestara i svih koji su se preporučili u moje molitve.
Molim te i za svoga župnika, da ga čuvaš i vodiš.

* * *

Blaženi Alojzije Stepinče, molim te za jakost i postojanost u vjeri, za bolesnu braću i sestre da
ih zagovaraš na nebu, za Božje milosrđe prema njima, da budu strpljivi nositi životne križeve.

STEPINAC I MLADI

Zamjetna je bila bliskost koju je zagrebački nadbiskup Alojzije Stepinac uspostavljao s mladima na selu i u gradu, u školama i na sveučilištu. Bio je svjestan činjenice da su mladi jamac sretnije budućnosti i Crkve i naroda. Znao je i to, da su mladi lako povodljivi za različitim idejama a da ne pitaju za cilj, kamo one vode. Znao je da u sebi nose tjelesnost kao Božji dar, ali koji se može zlorabiti ako čovjek ne poštuje smisao zbog kojega je Bog obdario čovjeka sposobnošću stvaranja života.

Koliko je bila opravdana Stepinčeva strepnja nad mladima, pokazuju stotine i tisuće smrti i žalosnih života mnogih mladića i djevojaka u hrvatskom narodu. Politički sustav i državno ustrojstvo stvara prigode i dopušta da mladi od najranije dobi postanu ovisnici o drogi, alkoholu, seksu.

Jer su riječi blaženog Alojzija mladima bile poticaj na dobro i ustrajnost u njemu, u ovome broju Glasnika donosimo propovijed koju je pod naslovom: »Čuvati se zablude poganskog nacionalizma i zaraze internacionalnog komunizma«, nadbiskup Stepinac održao akademskoj mladeži na završetku uskršnjih konferencija, u bazilici Srca Isusova u Zagrebu, 14. travnja 1940.

Katolički akademičari i akademičarke!

U Vama, vjernoj akademskoj omladini, gledam u ovim danima neizvjesnosti najsolidarniji zalog sretne budućnosti hrvatskog naroda. Vi ste kroz bure i oluje današnjice sačuvali u sebi neoštećene moralne i vjerske vrednote, koje su u krvavoj i slavnoj prošlosti sačuvale životnu snagu i neslomljivu otpornost našeg naroda. Vi ste pozvani, da te vrednote razvijate te ih kao tajne vječne mladosti i besmrtnosti predate kasnijim naraštajima.

Upravo zato rado dolazim kao natpastir svake godine među vas. Sretan sam da vas u dane kad opća raskalašenost i nemoral izjedaju narode, nalazim gdje srcem i ustima govorite: »Poći ću k oltaru Božjem - k Bogu, koji je radost mladosti moje!« (Ps 43,4) Sretan sam, kad vas mogu nahraniti kruhom, iz kojeg niču čisti i neokaljani ljiljani. Sretan sam, što vam za velike i teške zadatke budućnosti mogu pružiti hranu jakih i nesavladivih. Sretan sam, da vam pred katastrofom, koja prijete svima, mogu staviti u srce klicu uskrsnuća i besmrtnosti. Ali osobito se veselim, što u tamnoj noći opasnih zabluda, kad Otac naš nebeski svojim svemoćnim prstom piše po zemlji ozbiljnu opomenu: »Jao si ga vama, što velite dobru zlo, a zlu dobro!« (Iz 5,20), i kad Istinu neprestano prati zabluda kao sjena, ne bi li se »prevarili, kad bi bilo moguće, i izabrani« (Mk 13,22), što mogu opet jednom u vaše mlade duše punom pregršti baciti sjajne zrake nebeskog svijetla nauke.

Između dva se ekstrema talasa život današnjice: između internacionalnog komunizma i poganskog nacionalizma. I o vaše mlade duše zapljuskuju ti valovi i tjeraju ih sad prema jednom sad opet prema drugom ekstremu. (...)

Prije dvije godine u malo drukčijim, nepovoljnim prilikama, otvoreno sam vam propovijedao evan-

đelje o moralnoj veličini ljubavi za narod. Za kršćanina je domoljublje čudoredna dužnost i krepost, ukorijenjena duboko u prirodnim zakonima, koji su za nj Božji zakoni. Kao sve prirodno, tako je i ljubav prema domovini i narodu Krist Gospodin svojim naukom i primjerom uzdigao i oplemenio. Najveći rodoljubi u povijesti naroda odnijali su se u krilu Njegove - katoličke Crkve! Ali ljubav prema domovini i narodu nije neodređeno čuvstvo, magloviti zanos, nego čin, djelo, nesebične žrtve! Ljubiti znači djelotvorno htjeti dobro. Akademski omladina treba da zasnjeđujući svoju ljubav prema domovini i prema narodu tako, da brižno izgrađuje svoj značaj, da čuva tijelo i dušu svoju čistu i neokaljanu, da se svestrano i solidno obrazuje, da snažnom rukom, netaknutim snagama uma i srca, potpuno spremna i na visini, mogne zahvatiti u narodne poslove, kad kucne njezin čas.

Ali, dragi akademičari i akademičarke! Nema istine tako svete, nema ideala tako uzvišena, da ga ljudska ograničenost ili zloba ne bi pokušala okaljati, iskriviti, ili čak iznakaziti. Pače: što je istina svetija, što je ideal uzvišeniji, to je opasnija i pogubnija i češća njezina patvorina - zabluda! To nažalost vrijedi i za domoljublje i za nacionalizam. Velik dio današnje generacije skinuo je s oltara pravoga Boga. U javnom, privatnom životu današnje generacije značenje Boga, Gospodina i Stvoritelja, spalo je na ništa. Ali potreba ljudske duše, da se podvrgne nečemu, što je veće, vrijednije i trajnije od nje, tako je duboka; sklonost plemenitog čovječjeg srca da služi; i da se žrtvuje za nešto, što ga nadilazi, tako je jaka, da današnji čovjek neprestano traži idola, kojeg bi mogao postaviti na opustošene i prazne svoje oltare. Već smo i zaboravili imena mnogobrojnih idola za koje se oduševljavala generacija, koja dolazi. U naše dane u velikom dijelu čovječanstva, pa i idealne omladine, na ispražnjeno prijesto-

Rimske svečanosti u čast Bl. Alojzija

U utorak, 10. veljače 2004, u crkvi Papinskoga hrvatskog zavoda sv. Jeronima započelo je svečano koncelebrirano euharistijsko slavlje koje je predvodio kardinal Walter Kasper, predsjednik Papinskoga vijeća za promicanje jedinstva kršćana. Njega je dočekao rektor i uveo u crkvu, koju su svečano okitile časne sestre milosrdnice. Ovom prilikom postavljena je bista blaženoga kardinala Stepinca na postolje pored oltara koje je pokriveno crvenom tkaninom, jednako kao i prve klupe u sredini i sa strane sakristije, predviđene za članove diplomatskoga zbora i ostale ugledne goste.

Uz kardinala Kaspera bilo je još pedeset i šest koncelebranata: njegov osobni tajnik don Oliver, mons. Jure Bogdan, rektor, preč. Marko Tomić, vicerektor Zavoda sv. Jeronima te duhovnik o. Mihály Szentmártoni; mons. Jonathan E. Moore, svećenik iz engleske biskupije Nottingham; hrvatski svećenici na službi u Rimu: mons. Petar Rajić, mons. Martin Vidović, mons. Milan Simčić, mons. Velimir Čapek; oci isusovci Ivan Fuček, Ivan Knafelc, Roko Prkačin i Jure Antunović; dominikanac Stipe Jurić; karmelićanin Zdenko Križić; franjevac konventualac Maksimilijan Herceg; te iz reda Manje braće o. Dragan Ružić.

Asistencija predvodi procesiju koncelebranata u euharistijskom slavlju, u Zavodskoj crkvi sv. Jeronima u Rimu, 10. veljače 2004.

Od rektora rimskih zavoda koncelebrirali su: don Graziano Borgonuovo (Seminario Filosofico Teologico Internazionale »Giovanni Paolo II«); o. Gerwin Komma S.I. (Pontificio Collegio Germanicum-Hungaricum); mons. László Németh (Pontificio Istituto Ecclesiastico ungharese); mons. Jan Mráz, rektor češkoga zavoda Pontificio Collegio Nepomuceno; a iz istoga tog zavoda došao je i vicerektor mons. František Konti. Predstavnik iz Collegio San Norberto dei Canonici Regolari Premostratensi bio je o. Leo John Celano. Hrvatski svećenici koji se ovih dana nalaze u Rimu te su se pridružili misnome slavlju bili su: franjevci iz Splitske provincije Presvetoga Otkupitelja, oci Marko

Mons. Jure Bogdan, rektor Papinskog hrvatskog zavoda sv. Jeronima u Rimu, pozdravlja kard. Kaspera, uzvanike i vjernike u euharistijskom slavlju, u Zavodskoj crkvi sv. Jeronima, 10. veljače 2004.

Babić, Josip Šimić te njihov generalni defintor. Bijaše nazočan i salezijanac o. Tihomir Šutalo.

U koncelebraciji su bili i sljedeći rimski studenti: don Slađan Čosić i Hrvoje Škrlec iz Papinske crkvene akademije; vlč. gg. Mario Kopjar i Mario Rašić, kao i njihov mađarski kolega Tamás Tóth iz kolegija Germanicum-Hungaricum; don Alessandro Giosso iz Pontificio Seminario Lombardo dei SS. Ambrogio e Carlo; don Germano iz Kolumbijske; isusovci Tadija Milikić i Chevi Kleber iz kolegija San Roberto Bellarmino; Manja braća franjevci Krunoslav Kocijan, Danko Perutina, Danimir Pezer i Ratko Radišić iz Collegio Internazionale »Antoniano«; franjevac-trećoredac Goran Dabić; te salezijanac Milan Ivančević, koji stanuje i studira pri Università Pontificia Salesiana.

Iz Zavoda sv. Jeronima koncelebrirali su: Marinko Antolović, don Jenko Bulić, Alejandro Castillo Jimenez, don Alojzije Čondić, Ivica Čatić, Josip Dukić,

Đakon s Evanđeljem predvodi koncelebrante u euharistijskom slavlju, u Zavodskoj crkvi sv. Jeronima u Rimu, 10. veljače 2004.

Šimo Maršić, Božidar Mrakovčić, Antun Sente, Marinko Stantić, Nikola Vranješ, Ivica Žižić, te don Michele Capasso koji trenutno boravi u Zavodu.

Ceremonijom su ravnali sadašnji i bivši ceremonijar: Ilija Jakovljević i Dražen Volk; a ispovijedao je mons. Vladimir Merćep. Ostali jeronimaši animirali su liturgijsko pjevanje, pod vodstvom našega orguljaša vlč. g. Ive Andrića i uz dirigiranje studentice Andrejke Srdoč, koja studira crkvenu glazbu na Pontificio Istituto di Musica Sacra u Rimu. Slavlje je fotografirao naš foto-kroničar don Boris Vidović, a video-kamerom je snimao g. Mario Udina.

U pontifikalnoj asistenciji sudjelovali su đakoni: cistercit Henricus Damjanović i don Renato Kučić iz rimske bogoslovije Pontificio Seminario Romano Maggiore na Lateranu. Iz iste bogoslovije asistirali su još Dubravko Škrilin Hren (kadioničar), Luka Paljević (s lađicom za tamjan) i Mario Tomljanović (križonoša). Uz kardinalovu mitru i štap bili su Matija Pavlaković i Želimir Žuljević, obojica bogoslovi iz Zavoda Germanicum-Hungaricum; a misal je držao bogoslov krčke biskupije Saša Ilijić, koji je pitomac u Pontificio Collegio Internazionale »Maria Mater Ecclesiae« na Via Aurelia.

Koncelebranti u pobožnosti ulaze k oltaru, u euharistijskom slavlju, u Zavodskoj crkvi sv. Jeronima u Rimu, 10. veljače 2004.

Na početku misnoga slavlja, za vrijeme ulazne procesije, pjevao se himan »O mučenike blaženi« iz slavlja svetih mučenika. Sveta Misa se slavila na talijanskome, a od pjevanih dijelova izvodila se VIII. koralna (»De Angelis«) na latinskome, te nekoliko liturgijskih pjesama na hrvatskom jeziku. Svi koncelebranti i prisutni vjernici mogli su se aktivno uključiti u bogoslužje svojom molitvom i pjevanjem zahvaljujući prigodnim knjižicama (messalini) koje su podijeljene prije početka.

Djelatnici u uredima Svete Stolice i rimskim crkvenim ustanovama, te profesori na različitim sveučilištima uzlaze k oltaru u euharistijskom slavlju, u Zavodskoj crkvi sv. Jeronima u Rimu, 10. veljače 2004.

Prvo čitanje na hrvatskome (Iz 58,7-10) navijestio je hrvatski rimski student Mario Šimundža; psalam 31 (»U Tebe se, Gospodine, uzdam«) pjevala je s. Bernarda Horvat, a drugo čitanje na talijanskome (1 Kor 2,1-5) pročitao je g. Luka Krilić, predsjednik Hrvatsko-talijanske udruge u Rimu. Sveto Evanđelje (Mt 5,13-16) na hrvatskome je jeziku navijestio đakon Henricus Damjanović.

Nakon propovijedi slijedila je ispovijest vjere te molitva vjernika, čije su zazive naizmjenice čitali

Djelatnici u uredima Svete Stolice i rimskim crkvenim ustanovama, te profesori na različitim sveučilištima uzlaze k oltaru u euharistijskom slavlju, u Zavodskoj crkvi sv. Jeronima u Rimu, 10. veljače 2004.

bogoslov zagrebačke nadbiskupije Marko Kovač iz zavoda Germanicum-Hungaricum (na hrvatskome) i gđa. Mirjana Pinezić, supruga atašea za kulturu pri Veleposlanstvu Republike Hrvatske u Italiji (na talijanskome jeziku).

Nakon euharistijskog slavlja otpjevana je hrvatska nacionalna himna »Lijepa naša Domovino«, a potom pjesma omiljela našem Blaženiku: »Ljiljane bijeli«.

Marko Kovač i Mirjana Pinezić predmole »Molitvu vjernika« u euharistijskom slavlju, u Zavodskoj crkvi sv. Jeronima u Rimu, 10. veljače 2004.

Svetoj Misi nazočili su g. Franjo Zenko, veleposlanik Republike Hrvatske pri Svetoj Stolici, g. Miroslav Palameta, veleposlanik BiH pri Svetoj Stolici, g. Lukša Šoljan, veleposlanik BiH pri Svetoj Stolici, Gábor Erdödi, mađarski veleposlanik pri Svetoj Stolici, te brojni hrvatski rimski studenti, svećenici, redovnici i redovnice, i vjernici Hrvati koji borave u Rimu. Većina prisutnih odazvala se nakon Mise rektorovu pozivu na okrijepu i druženje u salonu na prvome katu Zavoda.

S. Bernarda Horvat pjeva psalam: »U tebe se, Gospodine, uzdam!«, u euharistijskom slavlju, u Zavodskoj crkvi sv. Jeronima u Rimu, 10. veljače 2004.

Propovijed kardinala Waltera Kaspera u crkvi Papinskog hrvatskog zavoda sv. Jeronima u Rimu, 10. veljače 2004.

Budući da je propovijed izgovorena na talijanskom donosimo je u hrvatskom prijevodu vlč. Tina Šipoša.

»Vi ste sol zemlje«. »Vi ste svjetlo svijeta«. Ove riječi Govora na gori u svečanome euharistijskom slavlju kojim danas spominjemo junačko svjedočanstvo vašega sunarodnjaka Hrvata, blaženoga kardinala Alojzija Stepinca, nadbiskupa zagrebačkoga, imaju sasvim posebno značenje.

Kardinal Walter Kasper, predsjednik Papinskog vijeća za promicanje jedinstva kršćana propovijeda u euharistijskom slavlju, u Zavodskoj crkvi sv. Jeronima u Rimu, 10. veljače 2004.

»On je bio sol zemlje i svjetlo svijeta« u prilično mračnome povijesnom razdoblju. U njegovu se liku, kao što reče Papa, sažima cjelokupna tragedija koja je pogodila Europu u upravo minulome dvadesetom stoljeću, obilježenu velikim zlom fašizma, nacizma i komunizma. Prošle su samo 44 godine od njegove smrti i jedva 15 godina od svršetka tragične povijesti etničkih i nacionalističkih sukoba, sukoba koji su razdirali zemlju i u vrijeme kardinala Stepinca, sukoba koji su raspirili užasan rat.

Danas u ovome euharistijskome slavlju zahvaljujemo Bogu što nam je dao u tome mračnu razdoblju povijesti mučeništvo, odnosno vjerno i odvažno svjedočenje blaženoga kardinala Stepinca, kao svjetlo koje nam daje usmjerenje i nadu u životnim kušnjama.

Htio bih govoriti o trostrukome svjedočanstvu vjere ovoga velikoga biskupa i mučenika našega vremena.

I »In Te, Domine, speravi!« bio je moto kardinala Stepinca. On je bio mučenik, ili drugim riječima, svjedok Božje stvarnosti i istine. Tri ideologije,

»fašizam, nacizam i komunizam«, s kojima se trebalo suočiti, bile su različite i čak međusobno suprotne, no poklapale su se u jednoj točki: sve su one nijekale Božju stvarnost i istinu; bile su ideologije bez Boga, protiv Boga; bile su izraz ciničnoga i okrutnoga ateizma, koji je namjeravao ogavnim sredstvima stvoriti novi svijet, novoga čovjeka, načinjenoga ne na sliku Božju nego prema idejama utemeljenima na pogrešnome poimanju naroda, nacije i društva. Ovaj svijet bez Boga nije postao rajem, kako su to oni zamišljali, nego paklom.

Moto kardinala Stepinca »In Te, Domine, speravi!« označava alternativu vjere, označava istinsko i postojano utemeljenje čovjekova života, suživota u domovini i budućnosti društva. Poznati himan »Te Deum« - kako dobro znate - nastavlja se »In Te, Domine, speravi! Non confundar in aeternum.« »Dovijeka se ne ću postidjeti.« Takva vjera u Božju stvarnost i istinu dala je usmjerenje, hrabrost, strpljivost i vedrinu blaženome kardinalu Stepincu u burnim i naglim promjenama koje su označile kao tično razdoblje u kojemu je on bio pozvan biti odvažnim vodičem i vjernim pastiom svojega naroda. Takva mu je vjera dala snage za odolijevanje lažima ideologija i nepravednim optužbama i osudama, snage za podnošenje patnji uzništva i izolacije kućnoga pritvora.

Je li sve to nama danas svjedočanstvo? Da, čvrsto sam uvjeren da jest. Istina je da - hvala Bogu - ovdje u Europi ne živimo u vremenu progonstva i pritiska. No, istina je također da zasjede Zloga ne prestaju; širi se podmukli otrov sekularizacije, to jest javnoga i privatnoga života postavljena kao da Bog ne postoji i kao da njegove zapovijedi više nemaju nikakvu vrijednost. Mnogi postaju tjeskobni, gube vedri-

Kard. Kasper predvodi euharistijsko slavlje, na Stepinčevo u Rimu, 10. veljače 2004.

nu vjere, vedrinu kojom se nadahnjuje i današnje slavlje. Uistinu, moto »In Te, Domine, speravi!« vrijedi i za nas.

2Kao Božji svjedok, kardinal Stepinac bio je i svjedokom istinske čovjekove slike i dostojanstva. Neprijateljstvo s Bogom prije ili kasnije postaje neprijateljstvom prema čovjeku, stvorenome na sliku i sličnost Božju. Nedopustive su nepravedne osude, zločini, mučenja i pokolji koje su počinili fašistički, nacistički i komunistički režim. Nisu se svi klerici i vjernici ponijeli kao istinski Kristovi učenici. No kardinal Stepinac je učinio sve što je mogao kako bi pomogao, obranio i spasio ne samo Hrvate katolike, već i pravoslavne Srbe, Židove i Rome koje je progonio fanatični nacionalizam ili bezumna ideologija. Bio je svjedokom pravde i poštivanja života svakoga ljudskog bića, svjedokom ljubavi prema svima, ljubavi potvrđene praštanjem.

Rane žalosne povijesti protekloga stoljeća još nisu zacijelile, te predstavljaju teret ne samo za suživot i politički mir, nego i za ekumensko približavanje. Nema i neće biti mira na Balkanu bez pravde, odnosno bez poštivanja ljudskoga života i dostojanstva, a neće biti pravde bez praštanja, bez čišćenja pamćenja i obraćenja.

Blaženi kardinal Stepinac daje nam svijetli primjer pomirenja, pokazuje nam put prema miru koji je dublji i trajniji od jednostavne šutnje oružja, poziva nas da se nadahnjujemo cjelovitom antropologijom utemeljenom na stvaranju i otkupljenju svakoga čovjeka u Kristu, potiče nas na praktičnu i djelatnu ljudsku solidarnost, mnogo širu od one koju je lažno širio komunizam, na solidarnost koja je doista sveopća i ne isključuje nikoga, koja nadilazi svaku sebičnost i hegemonizam, koja daje prostora i sunarodnjacima i strancima, i djeci i starcima i bolesnima. Jedino ćemo tako moći biti mirotvorci.

Kard. Walter Kasper i koncelebranti oko oltara na euharistijskom slavlju, u Zavodskoj crkvi sv. Jeronima u Rimu, 10. veljače 2004.

3»Kristova je Crkva«, kao što je izrekao II. vatikanski sabor, »znak i oruđe jedinstva s Bogom i među ljudima.« Evo treće točke: blaženi kardinal Stepinac kao svjedok crkvenoga jedinstva pod vodstvom Petrova nasljednika. Dobro nam je poznat povod njegova progonstva i lažnoga procesa protiv njega: bilo je to njegovo odlučno odbijanje zahtjeva režima koji je želio da se kardinal odijeli od Pape i od Apostolske Stolica i da stane na čelo »hrvatske narodne crkve«. On je odlučio ostati vjernim Petrovu nasljedniku. Zbog toga je bio potvoren i zatim osuđen.

Jedinstvo i jednodušnost Crkve jest veliko i važno dobro. U Djelima apostolskim trajno se naglašava jednodušnost prve Crkve. Znamo da jedinstvo ne znači jednoobraznost; različitost karizmi i darova, pokreta i redova jest bogatstvo Crkve i njezina ljepota. No potreban je pluralizam kao u zboru. Kao što je rekao biskup mučenik sv. Ignacije Antiohijski: »Treba mo se uskladiti, trebamo biti poput struna glazbala. Dar i snaga naše Crkve jest činjenica da imamo središte jedinstva i zajedničko stjecište u Petrovoj službi, koja predstavlja pomoć i osnaženje osobito za one Crkve koje žive u stanju progonstva, te im pruža usmjerenje i podršku, i daje glas svima onima koji su primorani na šutnju.«

Htio bih završiti značajnim riječima koje je Sveti Otac izgovorio prilikom Opće audijencije nakon proglašenja blaženim kardinala Stepinca: »U njegovoj beatifikaciji prepoznamo pobjedu Kristova Evanđelja nad totalitarnim ideologijama; pobjedu prava Boga i savjesti nad nasiljem i tlačenjem; pobjedu praštanja i pomirenja nad mržnjom i osvetom.«

On je bio sol zemlje i svjetlo svijeta. Amen.

lje Božanstva sjeda novi idol: idol nacionalizma.

Nacionalizam je danas za mnoge najveća svetinja, najidealnija vrednota, ono najuzvišenije i najljepše, za što je jedino vrijedno žrtvovati se, trpjeti i umirati; ono što idealnom čovjeku zapravo i daje smisao i sadržaj života. Nacija, osobito u državi organizirana nacija, postala je božanstvo pred kojim treba da padne u prah sve, svako osobno pravo; božanstvo, pred kojim treba da zanieme svi lični zahtjevi i najosnovnije prirodne težnje. Nacionalizam je postao ona zadnja i vrhovna norma po kojoj

se sve prosuđuje i ocjenjuje. Sve je dopušteno, sve je dobro, sveto i veliko, što makar samo i na oko unapređuje i uzdiže naciju. A što je kršćanstvo držalo najljepšim i najsvetijim, kao ljubav k bližnjemu, sveopće bratstvo naroda, dobrota i milosrđe - to postaje slabost i zlo, ako nije u skladu s časovitim narodnim aspiracijama. Vrijednosti veličine pojedinačnog života mjere se samo i jedino odnosom prema nacionalnim vrednotama, i jedino o tome ovisi, da li će se oko čije glave viti aureola svjetlosti, ili ćemo joj na čelo utisnuti žig prokletstva i sramote. Štoviše: i samo kršćanstvo i Kristova Crkva smiju računati na priznanje samo utoliko, u koliko su u skladu s nacionalnim idealizmom. Ukratko: značenje, što ga je nekoć za ljudski život imao Bog Stvoritelj i Gospodin. Njegova stvaralačka misao i Njegova sveta volja, to značenje poprima odsele nacija. Atributi i prava, koja su nekad pripadala samo Bogu, pripadaju odsele naciji. Na prijestolju veličanstva i suvremena gospodstva, na kojem je nekada kralj bio Bog, odsada stoji nacija! (...)

Dragi akademičari i akademičarke! U organskom se svijetu od vremena do vremena pojavljuju zaraze. Naširoko znaju zahvatiti epidemije, kojima se samo najjači organizmi mogu oduprijeti. Isto se zbiva i u idejnom, duhovnom carstvu. Tom epidemijom stvara se u pojedinim skupinama ljudi, u pojedinim društvenim slojevima, pa i u čitavim narodima izvjesna psihoza, protiv koje se vrlo teško, gotovo nemoguće boriti. Pokušajte komunizmom zaražene mase razuvjeriti. Pokušajte najočevidnijim činjenicama dokazati, kako je komunizam lažan i poguban. Pokušajte tim duhovnim slijepcima otvoriti oči, sav će se Vaš trud slomiti pred iracionalnim dubinama ljudske naravi koje je zahvatila strahovita zaraza komunističkog mesijanizma. Ali na drugoj je strani gotovo jednako snažna i opasna

Bl. Alojzije Stepinac dolazi podijeliti sakrament sv. Potvrde, u Pokupskom, 21. rujna 1936.

epidemija poganskog nacionalizma, kako smo ga netom ocrnali. Pokušajte fanaticima nacionalizma pokazati, kako su beskrajo smiješni njihovi pokušaji postaviti na oltare, pred kojima se naš narod klanjao božanskom Učitelju, druge učitelje, koji su tek jučer došli! Pokažite fanaticima nacionalizma, kako je upravo za pripadnike malih naroda bezumno oduševljavati se za poganske nacionalizme velikih naroda. Pokažite im kako je bezumno oduševljavati se za predstavnike i nosioce doktrina, koje poznaju samo jedno božanstvo: vlastiti narod; samo je jedan životni cilj: veličina vlastitog naroda; samo jedno sredstvo za taj cilj: kruta sila i bezobzirna borba; samo jedno pravo: pravo jačega; samo jedna metoda: gaženje svih Božjih i ljudskih prava. Pokušajte, velim, tim fanaticima dokazati, kako će po svim zakonima logike upravo oni postati prve žrtve Moloha, za kojega se oduševljavaju, i Vi ćete naići u velikoj većini na nijemi i gluhi otpor, ako Vas naprosto ne pregaze ili ne razapnu na križ, što ste im pokušali pred ponorom otvoriti oči...

Ali onaj, kojemu su povjerene besmrtnu duše, treba da i u tim okolnostima govori otvoreno i jasno. On je tu »in testimonium veritas«, zato da govori istinu. Za nj vrijedi riječ sv. Pavla: »Teško meni, ako ne propovijedam evanđelja!« (1 Kor 9,16) Ne mislim doduše da je naša omladina podlegla toj zabludi, ali već i pred samom pogibelju te opasne i otrovne zaraze, koja želi prevariti, ako je moguće, i izabrane, mora i tebi, katolički akademičaru i akademičarko, tvoj natpastir u vrevi današnjice doviknuti: »Čuj, Izraele, - čuj, narode Božji - jedan je Gospodin Bog naš!« (Izl 20,3) Jedan je Bog, vječna i svudašnja Pravda i Ljubav, koji je suveren Gospodar i pojedinaca i naroda. Svetim zakonima te Istine, Pravde i Ljubavi treba jednako da se podvrgava i život pojedinaca i život naroda i život država. Teška je pogub-

na zabluda, da bilo koji čin nije u skladu s vječnim moralnim zakonima Istine, Pravde i Ljubavi može trajno unaprijediti veličinu naroda i pridonijeti njegovoj istinskoj sreći. Prividno i časovito može takav čin donijeti veliki uspjeh, ali u cjelini narodnoga života, koji traje stoljeća, on je uvijek minus, koji se skupo plaća!

Vjerna akademska omladino! Današnji svijet, današnja Europa, opet se nalazi baš na tom teraiinu pred sudbonosnim raskršćem. Na tom joj raskršću Suvereni Upravljač udesa dovikuje riječi: »Mećem danas preda te život i dobro, i opet smrt i zlo; da ljubiš Gospodina Boga svojega te hodaš stazama Njegovim i držiš zapovijedi Njegove... Pozivljam za svjedoke nebo i zemlju, da sam vam predložio život i smrt, blagoslov i prokletstvo« (Pnz 30, 15–16,19).

I ljudi, i narodi se odlučuju: Jedni skidaju Boga s prijestolja srca svoga, da posade na nj ideal: »sebe i svoju veličinu.«

I tom se idolu predaju »svim srcem svojim i svom dušom svojom i svom pameti svojom i svom snagom svojom« (Mk 12,30). I plodovi ne izostaju kod pojedinaca: kako staro tako i novo pogansko božanstvo idol-država zarobljuje ga i ponizuje, lišava svega ljudskog dostojanstva, te čini od njega obični broj u zajednici, vojnika za državu. I plodovi ne izostaju kod naroda: taj Moloh bolesnoga nacionalizma guta jedan narod za drugim, a djelo mu opravdavaju zaludeni poklonici njegovi, koji će sutra biti njegovom žrtvom...

Drugi naprotiv govore s Psalmistom: »Altaria Tua, Domine virtutum, Rex meus et Deus meus - oltari su Tvoji, samo Tebi pripadaju, Gospodine silni, Kralju moj i Bože moj!« (Ps 84,4) Najveća vrijednost i vrhovna norma nije ni krv ni rasa ni besklasni kolektiv ni nacionalna veličina, nego Bog na nebu, a na zemlji slobodna duhovna ličnost, besmrtni duh pojedinčev! Sve je ostalo i država, i krv i rasa, i gospodarstvo i tehnika, samo radi njih! I ništa od svega toga nije vrijedno, da zauzme ono prijestolje, onaj oltar, što ga je svaki čovjek dobio ugrađen u svoju nutrinu od Onoga, koji ga je stvorio. I pokazuju se plodovi života: Bog, pravi Bog, živi Bog, ne ubija djece svoje, jer Njegova su slava - djeca njegova: pojedinci i narodi. On je rekao: »Ja sam došao, da (ljudi) imaju život i da ga imaju u izobilju.« (Iv 10,10) Bog, pravi Bog ne proždire svojih službenika, nego obratno. Sebe daje njima za hranu, kako ste iskusili danas po Kruhu života.

Preč. Tonči Jelinčić, župnik postirski, polaže temeljni kamen za pastoralni centar u Postirama, 19. siječnja 2004.

Vjerna katolička omladino! Istinu danas na svakom koraku prati zlokobna sjena zablude, ne bi li se »prevarili, kad bi bilo moguće, i izabrani« (Mk 13,22). I stoga Ti tvoj natpastir danas dovikuje: Drži se Božjeg tabora! Gospodin neka bude uvijek i u svemu Bog tvoj. On je jedini Istina, Pravda i Ljubav. Njegova stvaralačka misao, Njegova sveta volja jedini daju misao, vrijednost i veličinu, kako pojedincu tako i narodima. »Izaberi dakle život, da živiš Ti i sjeme Tvoje i da ljubiš Gospodina Boga svoga i pokoravaš se glasu Njegovu i uza Nj prioneš, jer je On život Tvoj i trajanje dana Tvojih!« (Pnz 30,20) I znat ćeš Ti, kako »je dobro prijanjati uz Boga« (Ps 73,28) i držati se Njega. A narod naš bit će i dalje rječitim svjedokom, kako je »blažen narod, kojemu je Gospod Bogom njegovim« (Ps 144,15). Tomu Bogu »kralju vjekova, besmrtnomu nevidljivomu jedinom Bogu čast i slava u vijeke vjekova« (1 Tim 1,17).

Blaženi Alojzije u svijesti vjeroučenika u Makarskoj

Sestra katehistica u osnovnoj školi u Makarskoj obradila je na satu vjeronauka temu o bl. Alojziju Stepincu. Donosimo nekoliko sastava kojima su vjeroučenici progovorili o Blaženiku.

Dobrota blaženog Alojzija Stepinca

U razredu je vjeroučiteljica došla sretnija nego ikada i rekla da će nam na sat vjeronauka doći župnik i pričati o životu blaženog Alojzija Stepinca. Od svega što je župnik ispričao ja sam zabilježila samo jedan mali dio: njegovu dobrotu.

Blaženi Alojzije Stepinac studirao je za svećenika. Kao student tražio je po podrumima i po ulicama si-

romahe, donosio im hranu i govorio im Božju riječ. Blaženi Alojzije Stepinac pomagao je bolesnoj djeci drugih nacionalnosti, no to njemu nije bilo važno jer smo svi mi Djeca Božja ma u kojeg Boga vjerovali. Bilo mi je bolno slušati koliko je čovjek koji je svi-

ma činio dobro morao trpjeti, ali svi Isusovi učenici moraju trpjeti. U srce mi se urezala njegova dobrotu, i uvijek ću o njemu govoriti kao o čovjeku koji nije znao za riječi škrtost i zlo.

Ana Biloš, 4. c

Alojzije Stepinac - dobar i pošten čovjek

Otac mu se zvao Josip, a majka Barbara. Rodio se 1898. godine. Živio je na selu. Otišao je u sjemenište 1909. godine, a na studij 1924. godine. Bio je dobar i pošten čovjek. 26. 10. 1930. godine postao je svećenik. Uvijek je pisao bogoslovi- ma i sjemeništarima: ne bavite se politikom, nego molite.

U teškim trenucima pomagao je siromašnoj i bolesnoj djeci iz raznih država. Uhitili su ga i

htjeli su ga pustiti pod uvjetom da ostavi Papu. No on nije htio ostaviti Crkvu te mu je policija stavljala u hranu otrov. Pustili su ga tek kad je pojeo dosta otrova pod uvjetom da se ne vraća u Zagreb, niti da ga itko posjećuje. On se onda vratio u svoj rodni kraj i tamo je umro.

Dok ovo pišem shvatila sam kako sam sretna što spadam u narod u kojem vječno živi spomen na blaženog Alojzija Stepinca.

Barbara Rudež, 4. c

Alojzije Stepinac - ljubav prema Bogu i hrvatskom narodu

Danas imamo sat vjeronauka u školi, časna sestra je ušla u razred i rekla nam da dolazi župnik. On će nam pričati o kardinalu Alojziju Viktoru Stepincu. Kada je to časna rekla sva su djeca bila sretna. Župnik je došao te nam pričao svašta o njemu. Evo što sam ja zabilježila.

Alojzije Stepinac je bio veliki čovjek. Rođen je 8.5.1898. godine. Otac mu se zvao Josip, a majka Barbara. Njegovo rodno selo je Krašić. On je volio sirotinju. Nakon velike mature pozvan je u vojsku. U vojsci je postao potporučnik. U vojsci je bio pet godina. Godine 1919. vratio se u Hrvatsku. Studirao je agronomiju. Odlučio je ostati na selu, premda je bio dobar i uzoran učenik.

Nakon šest godina provedenih na selu odlučio se vratiti u sjemenište. Alojzije Stepinac je postao svećenik te je otišao u Rim. Kada se vratio iz Rima postao je novi nadbiskup. Imenovao ga je Papa. Političari su ga sa svih strana optuživali da je krstio nevjernike. No sve je to bila laž. Jedna velika laž. Alojzije Stepinac bio je dobrotvor te veliki spasitelj djece. Spašavao je srpsku i židovsku djecu, njih na tisuće. Vlasti su ga zatvorile u zatvor u Lepoglavi. Nikad mu nije dokazana krivica. Nikad se nije htio odreći Pape. Alojzije je jako volio Crkvu. Pet i pol godina je proveo u zatvoru. U hranu su mu ubacivali otrov. No, ne da odmah umre već da polako umire. Njegovo zdravstveno stanje bilo je sve gore i gore. Dopustili su mu da živi u Krašiću, njegovom rodnom mjestu. Tito je želio da ode u Rim, no pod uvjetom da se ne vraća. Sv. Otac Papa ga je imenovao za kardinala. Rim je to dopustio. Alojzije Stepinac, tada kardinal, nije htio otići u Rim. Da je otišao u Rim mogao je biti slobodan, no on to nije htio. Više je volio svoju zemlju, svoj narod, te nije otišao.

Umro je u Krašiću, svom rodnom selu, u svojoj šezdesetoj godini 10.2.1960. godine. Tito je dao dozvolu da se mrtav prenese u Zagrebačku katedralu, gdje je pokopan. Na njegovom sprovodu je bio pun grad tadašnje milicije. U crkvi se tad nije smjelo fotografirati, na sprovod je došlo i američko veleposlanstvo, te su potajno snimali kamerom film koji traje tri minute. Novine su pisale razne laži. Svi tajni dokumenti su javno objavljivani. Vlasti su htjele da se Hrvatska odijeli od Pape, od Rima.

Alojzija Stepinca su uspoređivali sa sv. Vinkom, utemeljiteljem Družbe sestara milosrdnica. Alojzije je uvijek govorio: »Ne bavite se politikom već molitvom.« Čovjek bi proplakao nad sudbinom ove naše mladeži i tolikih ali opet moramo priznati, pravo nam budi! Mi vrijeđamo Boga, njegovo sveto ime, pa Bog čini da je i ime našega naroda tako potisnuto, gotovo pogaženo, osobito danas.

Za uvijek će nam ostati u srcu kao svetac i blaženik. Jer njemu nije bilo važno kome on pomaže: srpskoj, židovskoj ili hrvatskoj djeci. On će uvijek biti Blaženi. On će uvijek biti dika hrvatskog naroda. Blaženi Alojzije Stepinče, moli za nas!

Dok sam ovo pisala urodila mi se neopisiva sreća što živim u narodu u kojem je živio blaženi kardinal, Alojzije Viktor Stepinac.

Anja Ančić, 4. c

Mons. Pave Banić, makarski župnik predvodi misu na blagdan bl. A. Stepinca

U Spomen-zbirci bl. Alojzija, na Kaptolu 31, možete nabaviti medalju bl. Alojzija, u srebru ili bronci, u posebnom staklenom okviru, koja može biti dragi dar ili uspomena. Cijena je 180 kn.

SVJEDOČANSTVA

ŽUPANJAC AUTOR STEPINČEVA POPRSJA!

Kardinalov lik u gipsu iz 1935. g.

Rijetko se spominje da je Stepinčevo poprsje u gipsu, ostvareno 1935., djelo Rudolfa Švagela Lešića, kipara rođenog u Županji 1911. godine. Prema tome autor prvog Stepinčevog poprsja je Županjac!

Riječ je o umjetniku koji je iza sebe ostavio 300 umjetničkih djela. Toliki je njegov kiparski opus, nastao tijekom 30-tak godina stvaranja. Bio je učenik prof. Frana Kršinića i Ivana Kerdića.

S akademskim obrazovanjem u Zagrebu i iskustvom iz Pariza, skulptor se dokazivao znalačkim pristupom materijalu koji obrađuje, što je posebno vidljivo kod plaketa.

Kako reče profesorica Magdalena Lončarević, poznavateljica života i djela Rudolfa Švagela Lešića, taj umjetnik, »kao epigon Meštrovića, Kršinića i Kerdića, po svojem izričaju pripada poetskom verizmu četvrtog i petog desetljeća hrvatske umjetnosti 20. stoljeća«. Uostalom svako Švigel Lešićevo djelo ističe se istinskim individualnim pristupom: temom i materijalom.

Švigel Lešić autor je Krista na križu, izrađenog u kamenu (veličine 160 cm, u Grohotama na Šolti). Izlagao je i stvarao u rodnoj Županji, za-

tim u Vinkovcima, Vukovaru, Osijeku, Zagrebu, Parizu, Londonu, Liegeu i najzad u Vodnjanu (Istra), gdje je i umro 1975. godine.

Gipsano poprsje Alojzija Stepinca nastalo je 1935. godine.

Švigel Levšićevim talentom koristili su se svi, a u »griješ« mu je upisano djelovanje za vrijeme NDH, pa su stradavali umjetnik i njegova djela.

Nažalost, kiparski opus Rudolfa Švagela Lešića nije u cijelosti valoriziran. Zatvarali su njega i njegove atelijere, a »oslobodioci« su u Županji uništili sve što su tada zatekli.

Dio opusa umjetnika RŠL čine skulpture sa stilizacijom vidljivom i na mramornom anđelu iznad grobnice obitelji Prpić, na Županijskom groblju iz 1939. godine, te brončanom reljefu kralja Tomislava (1941. g.). Iz toga razdoblja spominju se još njegov »Kumek«, »Gajdaš«, i »Orač« (osječka ljevaonica) i »Uskršnuće« (groblijanska kapela u Valpovu). Zavičajni muzej »Sjehan Gruber« u Županji čuva mramorno poprsje dr. Ante Starčevića iz 1942. g., također djelo kipara Rudolfa Švagela Lešića.

Stepinčevo se poprsje danas čuva u Blaženikovoj »Spomen-zbirici« u Zagrebu. Preostala i uništena umjetnikova djela zaslužuju dostojno mjesto u okvirima hrvatskog likovnog stvaralaštva.

Stjepan Tomić

NEUSTRAŠIVA TROJKA

Ove fotografije stare su 53 godine. Snimljene su u ljetu 1950. godine u Krašiću. Na njoj su tadašnji krašićki prvopričesnici i prvopričesnice. Bilo je rečeno da su to četiri godišta prvopričesnika zajedno. Ne znam koliko ih je bilo, ali vidite i sami da se nisu mogli ni svi odjednom fotografirati, nego odvojeno dječaci od djevojčica.

Na jednoj i na drugoj fotografiji su »tri mušketira«, nerazdruživa trojka, trojica svećenika, trojica bliskih prijatelja i suboraca iz doba »krvave kupelji«. To su: Josip Vreneković, župnik u Krašiću, Franjo Kuharić, župnik u Sv. Martinu pod Okićem, a upravljao je i župom u Rakovom potoku, i Josip Gjurran, župnik u Sv. Jani. Zajedno su bili još iz gimnazijskih godina na Šlati i studentskih godina na bogosloviji na Kaptolu, pa su to prijateljstvo nastavili i u pastoralnim godinama. Blizina njihovih župa tome je pogodovala.

Uredništvu »Glasnika Postulature bl. Alojzija Stepinca« nedavno je poslana jedna od ovih starijih fotografija, a urednik me zamolio da, kao sudionik i očevidac, napišem vjerodostojno svjedočanstvo o tim zbivanjima.

Prvopričesnici i prvopričesnice s ovih fotografija vjerojatno su još mnogi živi. Možda bi se među njima mogao naći i sadašnji biskup Mrzljak, ali od ove trojice svećenika na tim slikama, još sam samo ja na ovom svijetu. Druga dvojica su već u blaženoj vječnosti. O nadbiskupu zagrebačkom i kardinalu Kuhariću svi znamo puno toga, ali o pokojnom krašićkom župniku Josipu Vrenekoviću malo se toga zna. Mi se nismo ni u onim doista zlim vremenima tobožnje »narodne demokracije« i takozvanog »samoupravnog socijalizma« strašili veličati svetost nadbiskupa Stepinca; nadbiskupa Kuharića manje-više svatko je volio, ali meni je uvijek žao što se pri svemu zaboravlja na najbližijeg Kardinalova supatnika, župnika Vrenekovića.

On je, u onim zlim vremenima, relativno mnogo teže prolazio nego sam kardinal Stepinac. Pred Kardinalom su i jadni komunisti imali straha, pa su svoj bijes iskaljivali na njegovu domaćinu, župniku. Mi znamo samo djelomično sve njegove muke kroz koje je prolazio baš zbog Kardinala. Stotine su ga puta do temelja svlačili i pretresali kad god bi iz Krašića kuda išao ili kad se u Krašić vraćao, pretresajući ga ne nosi li kakvu poruku ušitu u svojoj odjeći ili obući.

Spomenut ću tek jednu najobičniju pojavu. Tamo negdje na početku Nadbiskupova premještaja iz lepoglavskog u krašićki zatvor, netko je Nadbiskupu poklonio malo psetance: popularnog »Campija«. To psetance naraslo je u odraslog psa. Nadbiskup ga je volio, i Campi ih je uvijek pratio na uobičajenim šetnjama. Kad ste opazili »Campija«, znali ste da je i Nadbiskup negdje u blizini. Na šetnjama Campi je bio »prethodnik«, a u župnom dvorištu osjećao se kao ovlašteni čuvar. Nikako nije podnosio policajce, a po jedan »milek« bio je stalno u dvorištu. Vjerojatno je Campi znao da oni ne vole njegova gospodara, pa ni on nije volio njih i vječito je lajao na policajca. Zato je milicijska stanica u Krašiću stalno podnosila prijave protiv župnika Vranekovića, i sudac za prekršaje u Jastrebarskom je župnika kažnjavao radi »Campija«.

»Imate li vi psa?«, pitao je sudac župnika.

»Nemam ga ja nego ima ga Nadbiskup, ali kako su oni sad kod mene, odgovoran sam za jednoga i drugoga.«, odgovorio je župnik.

»Taj pas laje na milicionere!«, rekao je sudac.

»Istina!«, priznao je župnik, »Ne podnosi ih i laje na njih.«

»Vjerojatno pas ne podnosi uniformu?!, rekao je sudac.

»Ne bih vjerovao«, odgovorio je župnik, »jer k nama dolaze mnogi naši župljani koji rade na željeznici i imaju sličnu uniformu. I poštari dolaze gotovo svakoga dana. Čak i dimnjačar i pas »Campi« nikada ne laje, ali čim ugleda milicionera, odmah počne lajati.«

I sudac u Jastrebarskom kažnjavao je župnika radi Nadbiskupovog psa sa desetak tisuća dinara globe, sve dok i sucu nisu dodijale te milicijske prijave.

To je samo jedna od smiješnih sitnica, ali nije li i to bio teror nad župnikom?

Vratimo se ovim fotografijama prvopričesnika. Donosilac te fotografije tvrdi da su to bila 4 godiš-

Vlč. Franjo Kuharić, župnik u Okiću, vlč. Josip Đuran, župnik u Sveloj Jani, i vlč. Josip Vraneković, župnik u Krašiću, s prvopričesnicima-dječacima u Krašiću, 1950. (4 godišta zajedno)

ta prvopričesnika one davne 1950. godine. Izgubilo mi se iz sjećanja. Ne znam zašto nije bilo u Krašiću prvopričesničkog slavlja od 1945. do 1950.

Znam da je u Krašiću bio župnik Andrija Barišić. On je umro, čini mi se, 4. veljače 1950. Poglavar na Nadb. Duhovnom Stolu u Zagrebu meni su ponudili da preuzmem upravu krašićke župe, ali to nije dopustio Duh Sveti. Imenovali su vlč. Faustina Čubranića, ali ni on nije došao na tu župu, nego je Duh Sveti izvukao mladoga svećenika Josipa Vranekovića negdje iz vojarne one zle JNA u Nišu i doveo ga baš u Krašić za župnika.

Mene je postavio samo blizu Krašića: u Sv. Janu.

Vraneković i Kuharić bili su kolege sa studija i zajedno su bili ređeni u onom nezaboravnom ređeničkom slavlju, zadnjem koje je predvodio nadbiskup Stepinac prije svog utamničenja. Ja sam tada bio u logoru i na odsluženju vojnoga roka u Prištini. Radi toga sam bio ređen dvije godine kasnije.

Vraneković je nastupio župničku službu u Krašiću o blagdanu Blagovijesti, 25. ožujka 1950. Baš tada bili su u Krašiću nekakvi »izbori«. Ti izbori imali su u Krašiću vrlo mali odaziv, pa su »drugovi« okrivili župnika koji je tu bio tek nekoliko dana.

Toga ljeta, o svetkovini Alojzijeve, 21. lipnja, bilo je ovo i svako prvopričesničko slavlje u Krašiću. Svatko je znao zašto baš na Alojzijevo! I kad je potkraj godine, 5. prosinca 1950. nadbiskup Stepinac bio iz Lepoglave prebačen u Krašić, u Krašiću su sva prvopričesnička slavlja uvijek bila baš na Nadbiskupov imendan.

U ondašnjem Krašiću bilo je mnogo djece. Sva su ta djeca redovito dolazila na župnikov vjeronauk, jer školskoga nije bilo. I na nedjeljnim misnim slavljinama uvijek je bilo mnogo školske i predškolske djece. Na prvopričesničku i krizmaničku pripravu svi su dolazili. Baš kao i kod nas u Sv. Jani. čak i

Vič. Franjo Kuharić, župnik u Okiću, vič. Josip Đuran, župnik u Svetoj Jani, i vič. Josip Vraneković, župnik u Krašiću, s prvopričesnicima u Krašiću, 1950. (detalj)

djeca učitelja i mjesnih partijaca. Kod nas u Sv. Jani samo jedno dijete nije išlo ni na vjeronauk niti je bilo kršteno. Zvao se Goran, a bio je sin visoko pozicioniranog druga koji je to svoje dijete neko vrijeme držao kod djetetove bake i djeda. Sva su djeca znala da mali Goran nije bio kršten, pa su ga u igri krštavali na svoj dječji način. Tako je mali Goran bio tko zna koliko puta »kršten«.

I u Krašiću se išlo na vjeronauk i na liturgijska slavlja. I djeca i odrasli. Zato smo mi okolni svećenici dolazili krašićkom župniku više puta kroz godinu pomagati u ispovijedanju. Sjećam se kako su se ta krašićka djeca ispovijedala baš po djetinjce. Strpljivo su i disciplinirano čekali svoj red, a ispovijedali su se tradicionalno po redu Božjih zapovijedi, kako ih je sestra katehestica naučila.

A draga su nam bila ta krašićka djeca. Djetinjce iskrena, ali dobro su znali da policajci oko crkve ne vole njima tako dragog Nadbiskupa, pa ni oni nisu voljeli njih, i taktički su lukavo i oprezno pomagali prevartiti policijsku stražu kad je trebalo nekoga potajno »prošvercati« na susret s Nadbiskupom. Ta su djeca i meni nekoliko puta pomogla doći do Nadbiskupa.

Ispočetka, godinu-dvije, policijska je straža bila dosta daleko izvan Krašića, na cesti od Draganića prema Krašiću. Oko crkve i župnog stana tada ih još nije bilo. Ni na cesti od Pribića. Zato se s tih strana moglo lako doći k Nadbiskupu u župni stan. Ja sam znao doći pješice, biciklom ili dojašiti na mojoj famoznoj »Cezi«, kobili što mi ju je poklonio otac. Bila je poznata u svem onom kraju, a Nadbiskup ju je posebno volio, a i ona njega. Već nadomak Krašića znala je radosno hrzati, a Nadbiskup bi ju uvijek nagradio kockama šećera ili komadom kruha. Ona bi svojim usnicama to probala s njegovog dlana, a onda bi glavu privinula k njemu u znak zahvale.

Nadbiskup je od mladosti volio konje na imanju svog oca. Tu moju »Cezu« otrovali su u mom žup-

nom dvorištu, i uginula je naglo uza sve napore jaskanskih veterinara. Mučenica. Ubijena je bila »in odium fidei«, iz mržnje na vjeru. Ne njezinu, nego onoga komu je onako vjerno služila. Vjerojatno je i ona bila »neprijateljski i klerofašistički nastrojena« protiv »samoupravnog socijalizma«.

No, vratimo se onim krašićkim prvopričesnicima. Ta djeca što ih vidimo na fotografijama, sada su odrasli ljudi. Neki vjerojatno više i nisu u ovoznom životu i uzeti su u onaj radosni život vječnosti, pa su sad i opet s blaženim Kardinalom i s voljenim župnikom Vranekovićem, a od nedavna im se pridružio i kardinal Kuharić. Samo sam ja još ovdje, a ne znam zašto!? Svi

moji koji su me voljeli i koje sam volio već su ondje.

Znam: Ja sam bio najmanji među njima. Najmanje vrijedan. Čini mi se kao da sam im bio pridodan. Pridodan njihovom društvu. Kao da sam samo nadopunjavao one koji su predvodili. Nešto slično kao u pjevačkom zboru ili muzičkom sastavu: Neki koji vode, a drugi uz njih samo nadopunjuju i pojačavaju.

Prečasni Vraneković bio nam je župnik i dekan jaskanskog dekanata. Takav dekanat koji se pamti. Taj dekanat je u ono strašno doba »krvave kupelji« bio gotovo bez svećenika. Ono nekoliko bili su stari i nemoćni ili boležljivi. Onda nam je Duh Božji doveo mladog i sposobnog Vranekovića za dekana, a za nekoliko mjeseci, a nismo se ni nadali, Duh Božji, a ne diktator Tito, doveo nam je i stijenu, pećinu, oca ljubljenoga, nadbiskupa Stepinca. To ni jedan dekanat na svijetu nije imao. Rim, zapravo Vatikan i Krašić, za nas su bili središte svijeta, a Krašić je bila jedina župa na svijetu gdje je župnik imao nadbiskupa-kardinala za »kapelana«. Da nam nije bilo tog dekana i Nadbiskupa, i mi bismo se bili teško održali čista obraza.

Svećenika Franju Ljubetića, župnika na Plješivici kod Jaske, udbaši su na prijevaru noću izmamili iz župnog stana, da treba poći teškom bolesniku, a onda su ga na putu teško isprebijali i ostavili na pola mrtva. Teškom mukom dopuzao je do prve kuće i dobri ljudi pribavili su mu liječničku pomoć.

Župnika u župi Sv. Marija Okička na sam Uskrs popodne su u župnom stanu upucali i teško ranili njega i njegovu mamu.

Mene su 27. listopada 1953. u sudnici, za vrijeme suđenja, u Jaski napali, sudnicu porazbijali, a mene linčovali, a sve to tobože »u ime naroda«. Takvih i sličnih stradanja bilo je svuda.

Mi u jaskanskom kraju vjerojatno ne bismo bili izdržali onako strašan teror da nam nije bilo dragog

dekana Vranekovića i Nadbiskupa supatnika, tješitelja i savjetnika. Oni su nas tješili i vodili, a naš nas je narod hranio i branio koliko god je mogao.

Prilikom onog famoznog suđenja u Jastrebarskom, što ga je i sam sudac drugostupanjskog suda u Zagrebu nazvao »cirkusom«, Eminencija mi je već 2. studenoga 1953. iz Krašića pisao:

»Carissime!

Primio sam obavijest o Vašem sudjenju u Jaski i o Vašoj osudi. Komedijska »narodna« ogorčenjem u Svetoj Jani potpuno se poklapa sa sudskom komedijom u Jastrebarskom i upućuje na isti izvor, koji je svima poznat. Neka Vas međutim ni taj sud ni osuda ni najmanje ne zbuni, jer će sigurno doći vrijeme kad će Gospodin, jedini mjerodavni sudac, ispuniti svoje obećanje: »Ego justitias judicabo!«

»Haec est hora vostra et postestas tenebrarum.«, moramo reći kad gledamo nebrojena nasilja i razbojstva, koja se svakodnevno vrše nad našim svećenicima i vjernicima uopće sa strane naših mučitelja. Ali, kraj svih boli ne smijemo se dati zavesti, a da ne bi slijedili i dalje zapovijed našeg Učitelja: »Diligite inimicos vestros, benedicite his qui oderunt vos, et orate pro persequentibus et calumniantibus vos.« (Mt 6,44).

Sad postajete malo pomalo sličan božanskom našem Uzoru i razumijete bolje muku Njegovu, nego da stotinu godina meditirate o njoj, a bez dnevnog iskustva. Ako budete morali u zatvor, podjite mirno i bez najmanjeg uzrujavanja. Budite uvjereni, da će Vam zatvor biti sto puta sladji negoli izdajnički kruh i Judine pare ono nekolicine kukavih svećenika, koji su se dali zavesti i spremaju se na neki kongres u tobožnjem udruženju Svetog Ćirila i Metoda, s kojima veliki sveci nemaju baš nikakva posla.

Ako nas Gospodin kuša, neće nas ostaviti, dok imamo pred očima samo Njegovu slavu i interese Njegove Crkve.

Budite i dalje puni svete nade i neograničenog pouzdanja u Gospoda, poput svetoga Pavla, koji se to više dizao k Bogu, što se više obaralo na njega kamenje, bičevi, toljage, tamnice, kletve i druge nevolje.

Vaše patnje bit će spas možda stotinama duša, koje bi inače ostale ležati u svom mrtvilu. Tko pozna iole povijest Crkve Božje, taj će razumjeti što govorim.

Ostanite dakle vedra čela, nepokolebljiv u vjernosti Crkvi, i Vaše patnje će jednoga dana svršiti s divnom nagradom kod Onoga, koji ne zaboravlja ni

Vlč. Franjo Kuharić, župnik u Okiću, vlč. Josip Đuran, župnik u Svetoj Jani, i vlč. Josip Vraneković, župnik u Krašiću, s prvopričesnicima-djevojčicama u Krašiću, 1950. (4 godišta zajedno)

čaje hladne vode, a kamoli muka podnesenih u borbi za slavu imena Njegova.

Uz sveti blagoslov i pozdrav Kristu

+ Alojzije Stepinac
kardinal-nadbiskup«

Nakon mog povratka iz zatvora, pisao mi je 1. listopada 1954.:

»Carissime!

Primio sam vaše cijenjeno pismo, ali g. Župnik me je sinoć obavijestio da ste već kod kuće, pa sam se vrlo obradovao. Dobro su mi znane sve Vaše patnje, pa se ne čudim ni ovom novom pothvatu ovog krvnika našeg svećenstva, o kojem mi pišete.

Ostanite junak do kraja za Božju stvar! Ja mislim, da su veće patnje onih svećenika, koji su se prodali njima, pa trpe, a da nemaju nikakove koristi od te patnje, osim malo kukavne Judine plaće, koja tjera u očaj kad se probudi savjest.

Vaše patnje bit će jednom bogato okrunjene od Gospodara života, za koga trpite. On je nagradio one, koji su trpili pod Neronom, ali je priznao krunu mučeničku i onima, koji su patili pod Julijanom Apostatom.

Vi znadete, da je naša Crkva već često puta bila položena u grob kao i njezin osnivač Isus Krist, ali je uvijek i ustala iz groba poput Njega. Nije ovo prvi put, da je svjetska vlast mrzi i goni do uništenja, jer ima svoja neotudjiva od Boga joj dana prava i jer nalaže dužnosti grješnom ljudskom stvoru makar bio na vlasti. Ali, umrli su i izginuli Neroni i Julijani, dok Crkva i danas živi i živjet će do konca svijeta. Oteli su Crkvi gotovo sav imetak. Oteli su joj čast, prokazujući ju kao ustanovu izrabljivača puka. A rezultat? Samo su ju počastili i pribavili joj veći auktoritet i čast u očima svega svijeta, što još misli svojom glavom. Zar nisu i Vaše patnje više pridonijele vjeri tamošnjeg puka nego sve propovje-

di Vaših predšasnika? Sve to izvodi moćna desnica Božja, da se tako više očituje Božja snaga u Crkvi. Dok imate Boga dragoga za prijatelja možete si priuštiti mnogo neprijatelja. Svi nisu i ne će nikada biti u stanju, da Vas obore, makar ih je bezbroj, a na Vašoj strani samo jedan. Jer taj jedan je Dominus, za kojega stoji pisano: »Non est fortis sicut Deus noster!«

Ja stalno pratim sve Vaše patnje i sklapam svaki dan ruke k Bogu da mojim dragim svećenicima poda snage, da se nikada ne iznevjere imenu Njegovu. Uz blagoslov i pozdrav u Gospodinu

+ Alojzije Stepinac
nadbiskup zagrebački«

Nazvali su nas »Stepinčevi popovi«. Tako su nas nazivali posprdno, a mi smo bili ponosni na taj naziv. Prihvaćali smo voljenog Nadbiskupa i sve njegove savjete, upute, i utjehe kao što pluća prihvaćaju udahnuti zrak, i bili smo bez duševnih i duhovnih kriza. Dosta nam je bio taj zanosni čovjek, naš

Nadbiskup, pa da u svem onom zlu obnavlja i nas i naše župne zajednice.

Nadbiskup Stepinac imao nam je što kazati i znao nam je to reći. Nadbiskup Stepinac učio nas je da je svećenik zato tu da služi vjernicima i Crkvi, i da im poklanja svu svoju brigu i zalaganje. Mi smo mu vjerovali, jer je to pokazivao i svojim primjerom života.

Taj snažni i sređeni naš Nadbiskup smirivao nas je. On je sredio i moju uznemirenu dušu. Djelovao je poput sunca nakon dugotrajnih oblaka. Imao je posebno nježno i osjetljivo srce prema nama, svojim svećenicima. Danima i noćima proklećao je u molitvama i za otpale i zavedene svećenike. Radije bi se i sam rasplakao nad našom bijedom, nego da nas drsko osudi ili kazni.

Kad u Crkvi i opet bude takvih, imat ćemo razloga nadati se dobrome.

Josip ĐURAN

NE SAMO SLAVITI, NEGO I NASLJEDOVATI!

Govor mons. Thomasa Fultona, pomoćnog biskupa u Torontu, na akademiji uoči Stepinčeva i spomena 15. obljetnice smrti kardinala Stepinca, u Hrvatskoj katoličkoj misi u Torontu, 9. veljače 1975.:

Veoma sam počašćen i zahvalan da sam danas mogao prisustvovati ovoj komemoraciji i euharistijskom misnom slavlju za jednog velikog mučenika, za jednog svetog čovjeka, kardinala Alojzija Stepinca.

Lijepo je i dobro sjećati se njega i njegovih djela, ali samo to nikako nije dovoljno. Kardinala Stepinca trebamo nasljedovati.

Bog odabire i odgaja svoje ljude da bi oni širili sveto Evanđelje. Vrlo često Bog odabire fizički slabe za velika djela, odabire ponizne za slavna djela. Tako je odabrao i našeg kardinala Alojzija Stepinca u ono teško doba. On je svojim životom nasljedovao Krista, ostao je vjeran svojoj vjeri i svetoj Crkvi i pod najtežim okolnostima.

Doba u kojemu mi živimo takodjer je vrlo teško, silno ozbiljno i jako nesigurno. To je nedavno u svom govoru naglasio i Prime

Ministar Trudeau. Ovo naše doba je doba sveopće sumnje, doba kriminala koji raste iz dana u dan, to je doba kad nitko nikome više ništa ne vjeruje. Svi smo mi pozvani da suradjujemo na poboljšanju i ozdravljenju tih i takovih prilika ovoga društva i Crkve. Mi katolici to možemo jer se mi imamo u koga ugledati: u velikana kardinala Alojzija Stepinca, kojega vi Hrvati poznajete bolje od mene.«

U uvodu u misno slavlje koje je slijedilo nakon akademije, biskup Fulton izrazio je okupljenim vjernicima svoju želju i nadu da župljani župe »Naše Gospe Kraljice Hrvata u Torontu« uprave svoj život po onom što smo na krstu primili i što smo na krizmi potvrdili, a to je život po vjeri. Stalno ostvarivati nepokolebljivu vjernost Crkvi i njezinom Učiteljstvu isto onako kako je Stožernik Crkve kardinal Stepinac ostvario tu svoju vjernost i uz cijenu mučeništva.

(Prema izvješću koje je donio »Župski vijesnik« župe »Naše Gospe Kraljice Hrvata u Torontu«, 16. veljače 1975., str. 4.)

KRONIKA

Predstavljena knjižica govora kardinala Stepinca

»Hrvatska kulturna zajednica« i »Hrvatsko slovo« obilježili su 11. veljače u prostorijama »Hrvatske kulturne zaklade« obljetnicu smrti blaženoga Alojzija Stepinca predstavljanjem knjižice »Govor nadbiskupa zagrebačkog kardinala Alojzija Stepinca na glavnoj raspravi montiranoga sudskog postupka u Zagrebu dne 3. listopada 1946.«, izdane u sklopu niza knjižnice »Oratio pro Croatia«. Nakon uvodnih riječi Stjepana Šešelja u ime nakladnika, tekst su pobliže predstavili dr. Frano Glavina i dr. Juraj Batelja.

Dr. Glavina upozorio je na činjenicu da je tadašnja komunistička vlast falsificirala službene zapisnike sa suđenja te iznio niz podataka o sudbini izvornog teksta koji se uz pojedine izmjene pojavljivao u javnosti. Dr. Batelja, postulator Stepinčeve kauze, ukazao je na okolnosti u kojima se našao kardinal Stepinac prije suđenja te na njegovo držanje u tijeku procesa. Podsjetio je kako se od Stepinca tražilo da proglasi odcjepljenje Katoličke crkve Hrvatske od Svete Stolice, čime je mogao izboriti vlastiti opstanak, no on na to nije htio pristati ni pod kojim uvjetima.

Služeći se audio-zapisom, dr. Batelja je pokušao što vjernije predstaviti ozračje sa suđenja. Stepinac je, između ostalog, na sudu iznio podatak o više od 250 ubijenih katoličkih svećenika koje su ubili pripadnici narodno-oslobodilačkog pokreta te je svojim tužiteljima rekao kako je nova vlast time učinila fatalnu pogrešku koju neće moći popraviti nizom godina. Svoj govor pred sudom bl. Alojzije Stepinac završio je riječima: »Što se mene tiče i mogega suđenja, ja ne trebam milost, savjest mi je mirna.«

Društvena večer u čast bl. Alojzija

Nakon blagdana bl. Alojzija Stepinca o liku zagrebačkog nadbiskupa i kardinala govorio je na društvenoj večeri HKD-a sv. Jeronima u Zagrebu 12. veljače njegov ravnatelj prof. Radovan Grgec. Predavanje o Stepincu započeo je priznanjem da ne može govoriti bez emocija o njemu koji je bio pokrovitelj HKD-a, te drug njegova oca još od talijanskoga zarobljeništva u Noceru Umbri. Upoznao ga je prije svojeg polaska u osnovnu školu, 1936., na jednoj priredbi, viđao u Mokricama na odmoru i u jeronimskoj dvorani kad je ovaj posjećivao siročad s Kozare, a kad su oca Radovana Grgeca krajem svibnja 1945. odveli u nepoznatom pravcu, otišao

je on Nadbiskupu, koji se tek bio vratio iz svojeg prvog pritvora. Stepinac je odmah ustao od stola, angažirao jednog odvjetnika da sazna gdje se odvedeni nalazi i napisao je pismo Bakariću. Značajka Caritasa Alojzija Stepinca bila je upravo u tom što je djelovao odmah i konkretno. Već kao nadbiskup koadjutor osnovao je nove župe, pučke kuhinje, pribježišta za siromahe itd., a kada je nakon smrti nadbiskupa Bauera preuzeo kormilo dijeceze, nastavio je djelovati u tom duhu. Osnovavši »neutralnu« Katoličku akciju, nastojao je pomiriti antagonizirane domagojce i križare. Jeronimsko društvo i katolički tisak bili su mu osobito na srcu. Brinuo se naročito za mlade suradnike Hrvatske straže, koja je kao dnevnik 12 godina izlazila pod krovom jeronimske zgrade. Komunističke progone HKD-a, te »najuglednije kulturne ustanove«, spomenuo je u završnoj riječi na svojem suđenju.

Prof. Grgec sjeća se kako je upravo tim završnim govorom 1946. Stepinac podigao desetkovanu i poniženu naciju, kojoj još nisu bile zacijeljele rane nakon Bleiburga, križnih putova i raznih Jazovki. Bili smo opet ponosni što smo Hrvati i katolici, rekao je Grgec, kada smo na tom montiranom procesu čuli hrabar i dostojanstven glas čovjeka koji je isto tako hrabro, kao nitko tada u Europi, digao glas i protiv svih ostalih rasizama i totalitarizama. U Lepoglavi je, nastavio je Grgec, njima suzatvorenici ma podizao moral i samom svojom nazočnošću, pogotovo 5. srpnja 1948., kada su ubili osmoricu Grgecovih drugova iz »crnoga bataljona«.

Nakon 5 godina robije u Lepoglavi, kardinal Stepinac počinje svoj mukotrpan boravak u rodnom Krašiću, boravak koji je potrajao sve do svetačke smrti 1960. U tom je razdoblju napisao Radovanovu ocu Petru 6 pisama, iz kojih se vrlo dobro vidi da je bio dijete i vojnik Crkve svojega vremena. Premda se to vrijeme donekle razlikuje od koncilskoga i pokoncilskoga, bl. Alojzije ostat će svojem narodu i Crkvi uzor i zaštitnik u svim razdobljima njihove povijesti, zaključio je predavač.

Izložba slika »U čast Stepincu«

Izložba slika iz zbirke dr. Jurja Batelje »U čast Stepincu« svečano je otvorena 12. veljače u prostorijama Hrvatske paneuropske unije u Zagrebu. Izložbu su otvorili vojni biskup Juraj Jezerinac, postulator kauze za proglašenje svetim bl. Stepinca dr. Juraj Batelja, i prof. Nevenka Nekić. Prof. Nekić iznijela je nekoliko uvodnih riječi o izložbi, rekavši kako je dio izložbe posvećen portretima bl. Alojzija, a dio pejzažima njegova rodnog kraja Krašića.

Božji narod časti svog pastira, mučenika i učitelja bl. A. Stepinca

Izložba sadrži i više crteža koji predstavljaju život i rad Krašićanaca, a izložena je i posmrtna Stepinčeva maska koju je, neposredno nakon što je Stepinac umro, izradila Mila Wood.

O presudnim događajima Stepinčeva života govorio je dr. Batelja. Istaknuo je kako na likovnim kolonijama koje su se okupljale oko Stepinčeva lika nisu traženi umjetnici po imenu nego oni koji su htjeli vrednovati hrvatsku baštinu i graditeljstvo krašićkog kraja te na taj način približiti Stepinca svakom čovjeku. »Ova izložba je prigoda i izazov slikarima da još jednom pokušaju realizirati lik bl. Alojzija Stepinca kako bi dobili što uvjerljivije njegove portrete koji bi mogli poslužiti za oltarne slike. Za to nije bitan samo umjetnički dojam nego i religiozna dimenzija«, rekao je dr. Batelja, istaknuvši kako se Stepinac neizmjereno divio ljepoti prirode krašićkog kraja te je i tu pronađena inspiracija za pejzaže koji su postavljeni na izložbi.

Biskup Jezerinac istaknuo je kako ta izložba jest svjetionik koji nam treba biti orijentir u suvremenome globalnom svijetu. »Vrijednost ovih slika je u osobnom doživljavanju blaženika svakog slikara, a same slike nam dočaravaju duh i dušu bl. Alojzija Stepinca«, istaknuo je biskup Jezerinac.

Na izložbi svoja djela izlažu Petar Grgec, Ivan Lacković Croata, Daniel Butala, Josip Botteri Dini, Stjepan Đukić Pišta, Josip Falica, Mladen Bolfek, Miroslav Šipek, Tomislav Špikić, Nevenka Nekić, Nenad Bukal, Danijel Deverić, Vanja Krmpotić,

Željko Mareković, Maja Malešević, s. Rozarija Radić i Danijel Žabčić. Izložba se može razgledati do 6. ožujka od ponedjeljka do petka od 9 do 13 sati.

Polaznici dočasničke škole posjetili Blaženikov grob

Polaznici Više dočasničke škole HV iz Jastrebarskog, pod vodstvom zapovjednika brigadira Mladena Mikelčevića i vojnog kapelana o. Ante Vukoje, posjetili su 1. ožujka Zagrebačku katedralu i katedralnu riznicu, te »Spomen zbirku bl. Alojzija Stepinca«, gdje ih je s Blaženikovim likom i životom upoznao mons. Juraj Batelja.

Četvero novih blaženika

Papa Ivan Pavao II. proglasio je 21. ožujka četiri nova blaženika, dvoje Talijana: svećenika Luigia Talamona i Mariju Candidu od Euharistije te dvije Španjolke: Matildu del Sagrado Coracon Telles Robles i Piedadu dela Cruz Ortis Real.

Dozivajući u svijest nazočnih na beatifikaciji novih blaženika dramatične posljedice terorističkih atentata u Španjolskoj, Sveti je Otac istaknuo da je »Ljubav jača od mržnje i smrti« i dodao kako su »novi blaženici, osnivatelji ili pripadnici redovničkih zajednica, koji su živjeli u 19. i 20. stoljeću, svjedoci Božje providnosti, koja nas ljubi i koja prati hod čovječanstva«.

Podsjetio je kako su se novi blaženici »potpomognuti neobuzdanim povjerenjem u nebeskog Oca, uspjeli suočiti s naporima i iskušenjima na koja su naišli na ovozemaljskom hodočašću. Potpora i okrepna u teškim trenucima života bio im je uvijek Krist«. Novi su blaženici tako u »sebi samima iskusili kako je istinito da se životom u Kristu postaje novo stvorenje«. Novi blaženici daju naslutiti kako svjedoči evanđeoska prisposoba o izgubljenom sinu nama ovozemaljskim hodočasnici, što znači rajska radost, te postaju za svakog vjernika svjedoci utješne nade, rekao je Papa, koji je prethodnoga dana, primajući sudionike skupa koji u Vatikanu priredila Papinska akademija za život zajedno sa Svjetskim savezom katoličkih liječničkih udruga o etičkim problemima pacijenata u vegetativnom stanju, još jednom osudio pothvate kojima se, skidajući cijevi što ih drže na životu, oduzima život dotičnim osobama, nazvavši ih eutanazijom propusta.

Ivan Pavao II. je u tijeku 25-godišnjeg pontifikata uzdignuo na čast oltara 1.324 blaženika, od kojih je 1.031 bio mučenik, među njima i bl. Alojzije Stepinac, i 293 ispovjedalaca vjere, među kojima su Ivan Merz i Marija od Propetog Isusa Petković.

Misa uz obljetnicu župne crkve u Dicmu

Svečanom misom u suslavlju s mjesnim župnikom don Vladom Strikićem te svećenicima okolnih župa, koju je 15. ožujka predvodio pastoralni vikar Splitsko-makarske nadbiskupije don Drago Šimundža u župnoj crkvi Sv. Jakova i Ane u Dicmu u blizini Klisa, proslavljena je 70. obljetnica svečanog polaganja i blagoslova temeljnog kamena za gradnju te crkve, koji je 16. ožujka 1934. blagoslovio splitski biskup Kvirin Klement Bonefačić.

Proslava Stepinčeva u Orašju, 10. veljače 2004.

Prema zapisima u župnoj kronici, među velikim vjerničkim mnoštvom koje je sudjelovalo u svečanom blagoslovu temeljnog kamena, posebno je bio uočljiv svima nepoznati svećenik, koji je cijelo vrijeme obreda klečao na mokroj travi. Dva mjeseca nakon tog događaja, taj svećenik postao je zagrebački nadbiskup (koadjutor). Bio je to Alojzije Stepinac, danas hrvatski blaženik. Nakon blagoslovljenog temeljnog kamena, nova je crkva bila izgrađena iste godine, za samo devet mjeseci, kamenom iz obližnjeg Doca.

Hrvatska povijest kroz pjesmu i riječi

»Riječju i pjesmom u čast Hrvatskim mučenicima« naziv je glazbeno scenske izvedbe crkvenog zbora Uznesenja Blažene Djevice Marije iz Klisa, koji je nastupio 13. i 14. ožujka u župnim crkvama u Matuljima i Kastvu. S ciljem da očuva spomen na hrvatsku povijest i mučenike, to se djelo, kroz recitale i pjesmu, na teološki način osvrće na hrvatsku povijest. Zbor i recitatori nastupaju pod geslom

»Da se ne zaboravi«, što otkriva motive za stvaranje toga djela.

»Hrvatska se povijest ne smije zaboraviti«, istaknuo je i fra Blaž Toplak, franjevac iz Sinja u svojoj propovijedi na jutarnjoj misi u Kastvu, koju je predvodio zajedno s kastavskim župnikom dr. Franjom Jurčevićem. Fra Blaž je pojasnio kako se tim djelom želi poručiti i istaknuti vjekovna povezanost hrvatskog naroda sa Svetom Stolicom i vjera u Boga, »koja nas je održala u najtežim trenucima naše povijesti«.

Nakon mise izveden je umjetnički sažetak hrvatske povijesti, u kojemu su izvođači pjesmom i riječima predstavili najznačajnije trenutke u povijesti hrvatskog naroda. Od samog dolaska Hrvata na današnja područja, hrvatskih knezova i kraljeva, preko teških vremena pod tuđinskom vlašću do konačnog stvaranja hrvatske države devedesetih godina 20. stoljeća. Opisujući kritične povijesne trenutke, autori su se nadahnuli Isusovim posrtanjem pod križem, te su razdoblja 15. i 16. st. pod najezdom Turaka, kraja 19. st. i masovnog iseljavanja, te vladavine komunističke Jugoslavije usporedili s padovima pod teretom Križa.

Istaknuli su i hrvatske velikane i svijetle trenutke hrvatske povijesti. Vrhunac glazbenog dijela bila je izvedba posljednjeg juriša Nikole Šubića Zrinskog podno Sigeta iz istoimene opere. Kao najsvjetliji lik u borbi za ljudsku slobodu i dostojanstvo na hrvatskim prostorima istaknut je blaženi Alojzije Stepinac. Navedene su njegove izjave i govori, u kojima je vidljiva njegova briga ne samo za hrvatski narod već zaista za svakoga čovjeka, jer »svi imaju jednako pravo na život«.

Na samome je kraju potvrđena stoljetna povezanost hrvatskog naroda sa Svetom Stolicom te vjera u Krista i štovanje Majke Božje, koje je oduvijek karakteriziralo hrvatsku pobožnost. Citirana je izjava kardinala Stepinca u kojoj tvrdi, kako se ne boji za budućnost hrvatskog naroda dok bude štovao i molio se Blaženoj Djevici Mariji. Iz tog je razloga na samome kraju otpjevana pjesma Mariji »Kraljici Hrvata«.

Virovitica: Blagoslovljena nova zvona

U novoosnovanoj župi bl. Alojzija Stepinca u Virovitici, u naselju Milanovac, požeški biskup Antun Škvorčević predvodio je 20. ožujka misno slavlje i obred blagoslova četvorih novih zvona ispred župne crkve. Sve nazočne, među kojima su bili svećenici Zapadnoslavonskog arhiđakonata, predstavnici županijskih i gradskih vlasti kao i predstavnici kulturnih i društvenih institucija, na početku je pozdravio župnik Ivica Šoh.

Govoreći o značenju blagoslova zvona biskup Škvorčević je poželio da zvona budu poziv na rado-
st što je Bog u Isusu Kristu prisutan među vjernici-
ma i okuplja ih u Crkvi u zajedništvo svoje ljubavi.
Istaknuo je i radost što je dionik povijesnog doga-

đaja za župu koja dobiva četiri nova zvona posveće-
na u čast bl. Alojziju Stepincu, sv. Antunu Pusti-
njaku, sv. Antunu Padovanskom i sv. Franji Ksaver-
skom, te najmanje sv. Marku evanđelistu.

SLIKOPIS MUKA KRISTOVA UZNEMIRIO SVJETSKU LAŽ I OPSJENU

Iz mjesečnika »Naša ognjišta«, za mjesec travanj 2004., str. 4., u kojem je objavljen opširan članak o filmu »Pasija« novinara Zorana Vukmana, donosimo jedan odlomak koji će biti, vjerujem, od koristi čitateljima Glasnika.

»(...) Gibson je sa svojim slikopisom uzbudio cijelu Ameriku. Kršćani su ustali u obranu slikopisa koji svjedoči o Isusovoj muci, a slobodoumnici i neke židovske udruge napadaju optužujući ga da je protusemitski. Hollywood (engl. holly - zelenika, božikovina, wood - drvo) je pobjesnio. Njegova je ohola vrhuška prijetila Gibsonu. Pokušali su ga oklevetati. Nisu mu htjeli pomoći u prodaji slikopisa. Ali to je slikopis koji širi kršćansko srce, koji ide samo u širenje srca i vjere.

U prvom je tjednu prikazivanja u Americi zaradio pedeset milijuna dolara. Prvi put je prikazan na Pepelnicu. Već se sada može reći da je jedan od najgledanijih slikopisa svih vremena! Jedan slikopis naspram mnoštvu tona hollywoodskoga smeća, puna nasilja, bludničenja i laži o kršćanima!

Jedan slikopis porazio je najjaču industriju na svijetu. Ne govori li nam Gospodin kolika je snaga u vjeri, velikoj kao goruščino zrno? Nisu li to čuda suvremenoga doba koja svjedoče o Kristovoj svemoći? Ne govori li nam Krist i preko jednoga slikopisa: »Vidite da samnom možete sve!?« Malovjerni, zašto se plašite? Uronite u moju muku, pratite me do vrha Kalvarije i ondje ćete otkriti tajnu otkupljenja. Tako ćete doći do spasenja i uskrsnuća!«

Sadanji Hrvati kao pospani Isusovi učenici

Blaženi Alojzije Stepinac, u najtežim vremenima za hrvatski narod, neprestano ponavljao: »Nakon Golgote - Uskrsnuće! Nakon Golgote - Uskrsnuće! Za kršćanina je najveća sramota mlakost, manjak duhovne borbenosti, a u današnjem svijetu kao da je sve usmjereno na to da otupi i omlitavi borba za istinu, da ga se prisili na stalno uzmicanje, na strah i predaju, na šutnju i skrivanje.

Čini se kao da smo pospani Isusovi učenici u getsemanskoj noći!? Čini se da nas još ništa nije dovoljno uzdrimalo da bismo bili pripralni na nove Duhove i novu borbu.«

Srednjoeuropski katolički dan u Marizellu

Marizell je najpoznatije i najveće marijansko svetište u Austriji i Srednjoj Europi. Nalazi se u austrijskoj pokrajini Štajerskoj.

U tom će se svetištu, od petka, 21., do nedjelje, 23. svibnja 2004., održati »Hodočašće naroda«, završetak i vrhunac proslave srednjoeuropskoga Katoličkog dana 2003./2004.

Vrhunac proslave biti će svečano euharistijsko slavlje u subotu, 22. svibnja, u 11 sati, kada će se

prije Sv. mise u ophodu pronijeti čudotvorni kip Majke Božje Celske. U petak, 21. svibnja bit će otvoren srednjoeuropski Katolički dan, koji će prirediti mladež iz osam zemalja, a započet će navečer i trajat će sve do subotnjih jutarnjih sati, kao cjelonoćno molitveno bdjenje. Isto će biti u subotu navečer.

U nedjelju, 23. svibnja, prijepodne, bit će Sv. misa mladeži, a time će završiti i proslava srednjoeuropskog Katoličkog dana. Na to hodočašće naroda pozvana je sva mladež i vjernici iz osam zemalja: Hrvatske, Bosne i Hercegovine, Češke, Austrije, Mađarske, Poljske, Slovačke i Slovenije.

VRANEKOVIĆEV DNEVNIK

Nastavljamo objavljivati izabrana poglavlja dnevnika vlč. Josipa Vranekovića, u kojima je on opisao život i stradanja blaženoga Alojzija Stepinca na izdržavanju kazne u Krašiću.

Blaženik je u Krašić prebačen 5. prosinca 1951. Bilo je premještanje iz jednoga zatvora u drugi. I tu je bio onemogućen u vršenju biskupske službe, ponižavan i progonjen. On sam je o tome napisao o. Anđelku Juriću, DI, 30. lipnja 1954.:

»Dragi oče rektore! Srdačna hvala na čestitci k Božiću i Novoj Godini! Uzvracam isto tako Vama i svima Vašim podređenima u sjemeništu: časnim ocima, profesorima, časnim sestrama i svoj mladeži, uz želju, da ih sve prati blagoslov Božji u nastajućoj godini, a nadasve neograničeno pouzdanje u Boga i zagovor Bogorodice.

Mi smo ovdje u opasnom stanju. Sve pokušavaju, da nam slome živce: pojačali straže, opljačkali župnika već drugi put, teroriziraju vjernike na svakom koraku, prijete sad s ovim sad s onim. Ali, Bogu hvala, narod se sve više stišće uz svoje svećenstvo i svoju Crkvu (...). Vidim, da bi ovim stalnim teroriziranjem htjeli djelovati na mene, da se udaljim iz mjesta, kamo su me silom doveli baš oni, da mi se narugaju tobožnjom slobodom. Ali ja ostajem, makar i pod cijenu života, osim da Sveti Otac drukčije odredi, u što ne vjerujem, jer i on zna dobro o čemu se radi (...).

Dobro će mi zato doći biografija svetog Izaka Jogues-a, premda sam jednu skraćenu već čitao. Lakše ću se snaći među Irokezima dvadesetog vijeka, koji su sigurno nadvisili one američke, ako ne u fizičkoj okrutnosti, ali u perfidiji sigurno, a ta je više put okrutnija i od fizičkih muka.«

Nadamo se da će za ovogodišnji Imendan blaženog Alojzija biti objavljena prva knjiga (od tri) Vranekovićevih dnevnika, koja će obuhvaćati razdoblje od 5. prosinca 1951. do 31. prosinca 1953.

Upravo je u pripremi za tisak prva knjiga Dnevnika. Nadamo se da će čitatelji već sada s radošću pratiti Blaženikov uspon na svoju životnu Kalvariju i jačati se silinom njegova duha, što ga je podržavao Božji duh u hrvanju s protivnicima Božjim u obliku komunističkih vlastodržaca i bezbožnih ideologa.

7. i 8. XII. 1952. – Neumorno ispovijeda u crkvi. - Novine i dalje sipaju na nj najodurnije laži.

9. XII. 1952. – Dr. Salis i Š...Ć. Ovaj posljednji neobično je danas nervozan.

10. XII. 1952. – Cijeli je dan Eminencija neobično zamišljen. Najvjerojatnije misli na kugu, koja se širi: CMD!

13. XII. 1952. – Šećemo. Zadovoljan je danas i miran. Išijas mu se povraća. Trpi. Ipak ujutro u 5.25 već je u crkvi.

14.-15. XII. 1952. – »Teško mi je, što ne mogu odgovoriti osobama, koje su mi čestitale izvana. Poštom se njihovom ne ću nikada služiti. Tko zna kako bi mogli izvrnuti moja pisma...«

Prošle je godine na nedjelje propovijedao homilije prema Evanđelju nedjelje ili blagdana, a sada prema poslanici. - Brevijar moli svaki dan pred kućom šetajući, a onda adorira u crkvi. Svaki ga dan nalažim pred oltarom i pred Gospinom špiljom... »Župna me crkva vabi na molitvu!«

Na šetnji rado se svraća u kapelu sv. Ivana. Obiđe sva tri oltara, no, najdulje moli pred Gospinim kipom. Kao da nije na zemlji, tako je zanesen u molitvi. »O da doživim, da sv. Ivan bude obnovljen izvana i iznutra! Tako mi je mila ta crkvice.«

Na šetnji i najobičnije razgovore i svaki problem završava aluzijom na Božji sud i Božje planove.

»Kako se ovi grčevito bore, da dobiju samo jednog župnika. On bi im više vrijedio nego 5 divizija. Sad bi im i »zločinci« dobro došli... Smatram izdajom Crkve i Boga, tko pristupi u Udruženje.«

»Rugaju se Bogu, ne boje ga se, ali zato strepe pred ljudima... Kako je bio bijesan Dušan Despot, koji sada gnjavi Salisa, kad sam mu tokom istrage u zapisnik na svršetku dodao: »Znajte, Isus Krist jest i ostaje kamen ugaoni svijeta. Tko na nj padne, razbit će se, i na koga on padne, smrvit će ga!«

16. XII. 1952. – Na šetnji dođemo pred Krnežićima do raspela. Otkrije glavu, pogleda Raspetoga, raskrili ruke prema križu i zavapi: »O veritas unica,¹⁵ smiluj se ti svima nama!«

17. XII. 1952. – Stigla vijest o prekidu odnosa FNJR sa Vatikanom. U prvi ga je čas to dirnulo. No - spreman je i na najveće žrtve. Život želi dati za Božju stvar!

18. XII. 1952. – Dr. Lach, Pišonić, O. Dioniz Andrašec. Na odlasku rekao je preuzvišenom Lachu: »Budite odlučni. Tko pristupi u Udruženje, smjesta ga suspendirati. Možete reći, da sam Vam ja to rekao. Ako treba, u Ime Božje idem i po treći puta u zatvor. Rado dajem život u teškim ovim danima za naš nesretni narod. Ako ne budete ovako postupali, odgovarati ćete pred Bogom i Svetom Stolicom.«

19. XII. 1952. – Već nekoliko dana teško hoda. Misli, da mu se išijas povraća. Malo ga uznemiri pomisao, da će ovako bolestan u stroži zatvor. No, odmah se smiri: In Te, Domine, speravi! - Dolazi Dr. Sučić, liječnik. Stvar je dosta opasna: tromboza u lijevoj nozi. Određuje, da svakog dana primi penicilin. Mg. Rikati¹⁶ dao mu danas injekciju. - Ne smije se dizati. Nepomično leži sa podignutom nogom. Teško mu je, što nekoliko dana ne će moći služiti sv. Misu. Ni klečati ne može.

20. XII. 1952. – Danas sam mu donio sv. Pričest. Narod moli iza zornice u crkvi, dok sam mu odnio sv. Pričest.

Dr. Sučić šalje ovamo Dr. Riesnera. Dolazi oko 10 sati prije podne. Vidi da je zdravlje Eminencije kritično. Krv mu se gotovo preko cijele lijeve noge zgrušala u žili. Teoretski je moguće, kaže liječnik, da zgrušena krv pođe naprijed, uniđe u srce - i nastupa smrt! - Odmah se vraća u Zagreb, da sve priredi za operaciju. -

Predstavnici vlasti zovu ga kroz to vrijeme - i zanimaju se za zdravlje. - Dr. Riesner morao im pismeno garantirati za uspjeh operacije.

Poslije podne u 5 sati sve je u sobi bilo pripremljeno za operaciju. Mjesni liječnik Dr. Bakulić dao ambulantski operacioni stol. Iz bolnice Milosrdnih sestara dopremljeno je sve potrebno kako za samu operaciju, tako i za sve eventualnosti. Tu je i asistent Dr. Riesnera. Zarezivanje žile bilo je gotovo u momentu. Uspjelo je. Eminencija je miran. Za najnužnije smije ustati iz kreveta. Neprilika je sa davanjem injekcija. Dr. Bakulić je partijac, pa premda je inače liječnik na svom mjestu, Eminencija ne želi, da mu on daje injekcije. Dr. Bakulić opet svjetuje Mg. Rikati, da ne daje injekcije, jer to na nj, kao apotekara, ne spada. Radi »neoprezna jezika« skoro je Magister bio već stradao. Spasio ga liječnik - partijac. Mg. Rikati predlaže, da injekcije daje sestra iz ambulate.

»Nikako« - kaže Eminencija - Na sreću - iza operacije, dr. Riesner opazi, da Eminencija ima iz Švicarske neke lijekove, što ih je poslala vrhovna glavarića ss. Sv. Križa. To su neke pilule, kao bomboni - daleko jače od penicilina. Svaka 4 sata treba uzeti po 1 komad. Uzeti će ukupno 30 komada. - Tako je upravo providencijalno riješeno pitanje injekcija! Začudno je, da me je Eminencija više puta slao, da g. Magistru odnesem te lijekove i sl. Dan prije sam mu ih nudio, a on ih nije htio! Sada su dobro došli.

Eminencija liječničke savjete sluša tako, da radi lijeka nije primio Sv. Pričest: 21., 22., 23., i 24. XII. o. g.

Svijet se zanima za njegovo zdravlje - i moli!

Blaženik sa župnikom Josipom Vranekovićem i ministrantima u Krašiću 1952.

¹⁵ O jedina istino.

¹⁶ Mg. Zlatko Rikati, apotekar u Krašiću.

22. XII. 1952. – Liječnik dolazi - pregleda - sve je u redu. Eminencija je zadovoljan. Za nj je velika žrtva ležati. Znade za koga i to što trpi - i miran je.

23. i 24. XII. 1952. – Dr. Riesner dolazi - pregleda i u redu sve nalazi.

25. XII. 1952. – Dr. Riesner dopusti Eminenciji da služi polnoćku. Od sada se svaki dan diže na sv. Misu. Danas mu izvadio liječnik konce.

Dolaze novinar i novinarka (supruzi) iz Pariza (inače su Austrijanci). U vezi su sa gđicom Fischer. Pitaju za slobodu vjere. - CMD itd. Odgovorio im je Eminencija na neka pitanja. Ostalo će sutra, kad dođu i snimati u crkvi.

26. XII. 1952. – Mnogo je zabrinut za interview, hoće li ga vjerno reproducirati. Molili smo na tu nakanu. Dolaze danas, ali ih kod Brlenića milicija vrati natrag! - Zabrinut je Eminencija, što je, da ih nema. No, brzo smo doznali, da su stvarno vraćeni.

Dolazi u posjet Eminencijina sestra Štefa, sa kćerima, zetom i unukom.

28. XII. 1952. – Uz posebnu dozvolu dolazi liječnik.

29. XII. 1952. – Dr. Nežić može se slobodno kretati.

31. XII. 1952. – Stara godina. Eminencija propovijeda. Mene mnogo napadaju na sastancima. Viču protiv mene u »Omladinskom borcu«. Laž. Ljudi im se smiju.

– 1953. –

1. I. 1953. – Eminencija se veseli i tješi ga, što svi jet konačno počima uviđati, što je, i što donosi komunizam. »Ne smijem klečati. Liječnici mi zabranili. Teško mi je, ali slušati ću ih. Neću zato više dolaziti niti na Vašu misu, ni blagoslov, a i gratiarum actio¹⁷ obaviti ću u kući. Ako bih naime stalno sjedio, samo u crkvi - to bi za mnoge bila sablazan.«

4. I. 1953. – Konačno su došli oni Austrijanci, što su bili ovdje na Božić. Nazivaju pravom aferom odlazak nuncija. Na polnoćki bilo je kod njega 250 diplomata. Ministrirali su mu engleski vojni ataše i savjetnik američke ambasade. Cijeli ga diplomatski kor ispratio 27. o. mj.¹⁸ na stanicu. Francuski ambasador zastupati će Vatikan u Beogradu.

Snimili su Eminenciju u crkvi, kući, kod stola. - Snimili su kako vjenča nečaka Franju Mrzljaka.¹⁹ Eminencija, preč. Šimečki i ja bili smo kod Mrzlja-

ka na svadbi. - »Najveće blago, što ga možete ostaviti svojoj djeci jest sv. vjera!« - rekao je Eminencija.

5. I. 1953. – Novine i dalje kleveću Svetu Stolicu. »Ni trunka stida nemaju oni, kad im treba lagati« - rekao je na to Eminencija.

6. I. 1953. – Blagoslov kuće obavio sam u njegovoj sobi. Nadario je ministrante. Voli ih, jer gleda, kako tu niču svećenička zvanja. Sluša preko radija, da je Staljin postao malo ponizniji. - »Postat će on to još i više!«

Danas je na objedu ovdje i preč. Šimečki. Sjedjeli smo za stolom, 2 i pô sata. Obnavlja mnoge uspomene, pa i sa ratišta. Priča, kako je spasio na sudu nekog vojnika. Bio je optužen, da je navalio na svog pretpostavljenog. U stvari nije bilo tako, nego ga je onemogućio, kad je isti tužitelj silovao u kući neku djevojku. »Kad sam čuo, u meni je sve nešto uskipjelo. Da sam ga ja našao na takovom činu, možda bih i ustrijelio takovu zvijer sjetivši se, kako bi meni bilo, kad bi moju sestru netko silovao. Bio sam tamo zapovjednik straže, odlučno ga zagovorio i bio je oslobođen.«

9. I. 1953. – Otišao sam kući, da vjenčam svoju sestru. Teško mi je bilo ostavljati kuću, to više, što se ovih dana sastaje konzistor²⁰ u Rimu. No, Eminencija mi reče: »Idite samo u miru. Sutra ću na Vašu nakanu prikazati sv. Misu.«

10. I. 1953. – Dolazi neki Švedanin. Prati ga Ž. Brichta. Posljednjeg Eminencija nije htio primiti. Švedanin je objektivan. Vidi ovdje sve. Dobro poznaje povijest svoje zemlje, koja je pred 380 g. bila katolička. I Eminencija pokazuje, da pozna tu zemlju - Sv. Brigita i dr.

Mons. Juraj Batelja, postulator, nakon što je otvorio izložbu »Svjetionik s Triglava«, hrvatskim je vjernicima u Ljubljani protumačio izložbu o bl. Alojziju Stepincu, 10. prosinca 2003.

¹⁷ Zahvala za milosti primljene u žrtvi sv. Mise.

¹⁸ Riječ je o 27. prosincu 1952.

¹⁹ Sin sestre Josipe.

²⁰ Zasedanje svih kardinala kojemu predsjedava papa obično pri kreiranju novih kardinala.

Napad na Vatikan se nastavlja. Najsramotnijim lažima vrijeđaju Svetog Oca i Eminenciju.

11. I. 1953. – Autom (Klemenić) vratio sam se uvečer u 7 sati kući.

12. I. 1953. – Danas u 15 sati stigne ovamo novinar Amerikanac u pratnji dr. Boškovića. Eminencija na divanu leži u svojoj prvoj sobi, da bude na toplom. Prenesemo divan u drugu sobu, da može primiti novinare. – Uznemiren je. »Što opet hoće?« – Kao uvijek, tako i sada klekne pred sliku Bogorodice i moli za pomoć...

U kancelariji pitam najprije onu dvojicu, da li su oni dali štampati neki komentar o tobože nekorektnom držanju Eminencije: prema Srbima. – »Ne!« odlučno se brane i vrlo su samo uzrujani radi toga. – »Pače - nastave oni - napali su nas u Beogradu, da smo ne novinari, nego senzacionalisti... Upekla ih je riječ Eminencije, da je u Jugoslaviji sloboda jednaka nuli!«

»Što želite danas?« - pitam ih. – »Vrlo ste se brzo povratili.« - Oni će na to: »Jutros smo bili u Krašiću i milicija nas je vratila. Odemo u Zagreb i u 13 sati dobijemo dozvolu, da dođemo ovamo. Američka katolička štampa interesira se: 1) Kakovi su dojmovi Eminencije danas, kad bi on trebao biti u Rimu, a eto tu je? 2) Što se sudi o konferenciji biskupa s Titom? - Odem najprije sam do Eminencije i sve mu to saopćim. On se na prvo pitanje nasmije i reče mi: »Pa vidite, što radim, kao i svaki drugi dan... Nego dobro, da ste ih pitali, što žele. Idite, ponudite ih nečim, a ja ću malo promisliti, kako da im odgovorim. Recite im još, da ih molim, neka me poštede s pitanjima.«

Za čas odgovorio im je ovo: »1) Ja sam kao obično odslužio sv. Misu, pomolio se za Svetog Oca i onda nastavio svoj dnevni posao, koliko mi je moguće u mojoj internaciji.

Ako mi se kada pruži prilika, da posjetim Svetog Oca, bit ću sretan, da mu mogu zahvaliti za sve ono, što čini kao vrhovni glavar Katoličke crkve u korist čitavog čovječanstva u ovoj borbi između duha i brutalnog materijalističkog nazora na svijet.

2) Što se tiče Vašeg drugog pitanja, biti ću kratak. Crkva će katolička u našoj zemlji ostati i dalje čvrsta. Jedini sporazum, koji bi trajno nešto značio bez Svete je Stolice nemoguć! Ona je uvijek spremna na sporazum sa svim ljudima dobre volje, ali nikada na diktate. Taj je termin nepoznat u rječniku Katoličke crkve.«

21 Dakle.

22 Kardinal će sutradan (18. siječnja) poći u kapelu sv. Ivana i slaviti Misu na oltaru sv. Antuna Pustinjaka. Premda je Antunov liturgijski spomendan 17. siječnja, Božji se narod na »proštenje« okuplja u nedjelju nakon svečeva liturgijskog spomen-dana.

Pitali ga još, što misli, hoće li doći do sporazuma između Crkve i države? – »Ovo nije za štampu - govorim Vam u četiri oka - ne će! Komunisti bi naime u slučaju sporazuma morao odstupiti od glavnih načela. On to ne će. Ergo,²¹ nema sporazuma!«... Eminencija do 1 sat u noći nije mogao zaspati. Mislio je na izjavu, što ju je danas dao...!

Biskupi su stvarno 8. o. mj. bili primljeni kod Tita.

Tu su bili preuzv. gg. Salis, Lach, Ujčić, Alaupović, Vovk, Akšamović, Burić. Salonskim se kolima vozili iz Zagreba u Beograd. Tu ih dočekali automobili... Sve najljepše izvana. Biskupi traže: slobodu štampe, vjeronauk u škole, vratiti najnužnije Crkvi, što joj treba, - i povratak Eminencije u Zagreb! Tito je ovo posljednje s negodovanjem primio i nije htio o tome govoriti... Eminencija nezadovoljan, što je do toga sterilnog sastanka došlo. »Pa na kraju, koga su i što predstavljali. Š...Ć. Oni nisu Ordinariji. Pa i da jesu, tu je Sveta Stolica, koja ima prvu riječ!«

Danas je u Rimu konzistor. Sveti Otac divno se izrazio o Eminenciji. »Postavili smo ga za kardinala ne da time vrijeđamo jugosl. vladu, nego radi njegovih zasluga. I njegovom se imenovanju vesele ne samo katolici Jugoslavije, nego i inovjerci. Postavili smo za kardinala muža apostolske revnosti i vjerske hrabrosti.«

Doista divno priznanje, kojim Sveti Otac odobrava njegov stav... »Više puta sam govorio i poručio Svetom Ocu, među ostalim i 1945. i 1951. g. kad sam došao u Krašić: »Ako moja osoba i malo smeta interesima Crkve, onda Vas molim, smijenite me!« Ja bih mu noge poljubio, da to učini. Ali, eto, on to ne čini...«

12.-17. I. 1953. – Iz Zagreba nitko ne dolazi. Prava internacija. Napadaji u novinama - i ovdje usmeno ne prestaju. Noga mu je zdrava. Sutra će u kapelu sv. Ivana.²²

18. I. 1953. – Dolazi engleski novinar sa engleskim foto-reporterom u pratnji jednoga domaćega. Stigli su autom Putnika. Došli u 10 s. - baš kad se Eminencija spremao da pođe do sv. Ivana. »Ah, Isuse, što ću sada? Teško mi je. Moram ići gore, a oni su tu. A što hoće?« - Zanima ih: 1) Kako zdravlje nakon operacije? 2) Kako je s progonom vjere u Jugoslaviji? 3) Razgovor biskupa s Titom? 4) Zašto nije išao u Rim? 5) Hoće li se on sastati s Titom? - To saopćim Eminenciji, a on će: »Pa na to sam već toliko puta odgovorio! - Neka dođu...« - Kratko razgovarali. Ponudili mu auto do sv. Ivana. - Odbio. Idemo pješke. Slikali ga u sobi, idući do kapele, u crkvi, na povratku kući. U župnoj sam crkvi na povratku krstio i vjenčao. I to je Englez slikao.

Na pitanje hoće li se sastati s Titom, Eminencija je odgovorio: »Pa ja sam »ratni zločinac!«

»Da li štampu primate?« - Mjesto odgovora Eminencija se samo nasmijao! »Naš« stalno bio po strani.

Englezi su zagonetni u svom držanju. Ili su naručeni od ovih - ili su nešto najboljega! Mnogo snimaju. Popisali sve knjige, što ih Eminencija čita i upotrebljava. Pitali me za njegov dnevni red, rodbinu i sl. - Eminencija na kraju svega mirno samo reče: »U ruke Božje!«

19. I. 1953. - Naši ne govore gotovo ništa o Eisenhowerovu dolasku na vlast. Potišteni su radi toga. U Rusiji progone Židove. Naslućuje se velika unutrašnja kriza boljševizma.

Kod večere: »Ja sam još 1945. g. rekao, da će se istom 1950. g. lučiti duhovi. Bio sam uvjeren, da će te godine učiniti svoje... A onda tu je i dogmatizacija Uznesenja.²³ Neće Bogorodica to zaboraviti! Uzdam se, da će se dobri Bog smilovati našem narodu.

Rekao sam Eminenciji kako ovi napadajući ga, daju nam mnoga data²⁴ o držanju naših vani. Po cijeloj Americi niču ogranci i klubovi kardinala Stepinca.

20.-31. I. 1953. - Nitko iz Zagreba ne smije k Eminenciji. A on će: »Bio sam sâm u Lepoglavi, pa mogu i ovdje!«

20. I. 1953. - Htio sam u Zagreb, da vidim što je i kako je. No, nevrijeme, vijavica, kiša, snijeg i nisam išao.

22. I. 1953. - U Zagrebu sam. Sedmorica biskupa završili su konferenciju. - Dali odgovor vladi (preko Rittiga). Ističu, da nema volje na drugoj

strani. Poslije sastanka 8. I. o. g. harangira se i dalje u novinama, a nemamo se gdje braniti. Ni tjednika nemamo. Dr. Grundler je najprije osuđen na 7 mj. zatvora, a onda na 14. - Rittig predlaže, da se što prije izradi elaborat i podnese Svetoj Stolici na odobrenje. Sveta Stolica neka ovdje imenuje ap. delegata, ali taj da bude jedan od naših biskupa. - »Ne!« - kaže Š...Ć. Isti mi je rekao: »Ne damo se, niti ćemo se dati! Recite Eminenciji: da ga nosimo usred srca. Pozdravljam ga u ime cijelog istoka!« Trebaju Crkvu - Nuncija su istjerali, a sada eto već traže vezu sa Svetom Stolicom. »To je prava causa, rekao je dr. Š...Ć.

Na Badnjak J. Đuran je bio 8 sati na Udbi. Teroriziraju ga i podmeću mu Š...Ć. Nevin je. Tako ga silom hoće u CMD. Ne da se! Angažirali su Kadlecovu šogoricu, da ga ili zastraše ili osramote. Đavolski! Ali oganj na glavu njihovu!

U Petrovini vjernici napuštaju Samboleka, jer je u CMD-u. Nije o Božiću blagoslivljao kuće, »jer mu ni državna ni crkvena vlast nije to naredila ni odobrila!« U crkvi je istaknuo, da ga je kotar proglasio najboljim svećenikom u kotaru!

Čapek Ivan drsko izjavljuje pred Kadlecom, da, ako je talijanska vlada mogla istjerati biskupe, da ćemo i mi Stepinca! Lako je njemu, kad se k njemu toliko toga vozi, a mi prazni! Nagovarajući Kadleca, da uđe u C.M.D. reče: »Mi ćemo Vam nabijati i određivati poreze.« Tražio je mjesto matičara u Kupincu. - Što će nam na to reći naši kolege, n. p. Đuran, pitao ga je sekretar komiteta? - »On je bedak, koji još vjeruje u Boga« - odgovori Čapek. To su slike CMD-ovaca!

26. I. 1953. - Danas je Eminencija prvi puta iza operacije izišao na dulju šetnju do Drčevca!

2. II. 1953. - Posjetio je Eminenciju g. Mohr. Priča mu o pobijenim Hrvatima oko Dubrovnika.

²³ Vjersku istinu o uznesenju Majke Božje tijelom i dušom u nebesku slavu proglasio je papa Pio XII. 1. studenoga 1950. bulom »Munificentissimus Deus«.

²⁴ Podatke.

Kapela sv. Ivana Krstitelja u župi Krašić, opkoljena skelama, u obnovi. U nju je Blaženik rado navraćao, u njoj slavio sv. Misu i molio.

Hvala Vam što čitate i drugima omogućujete primati glasnik »Blaženi Alojzije Stepinac«. Ako navrijeme podmirite svoje obveze prema Glasniku, on će moći redovito izlaziti i biti vjesnik Blaženikovih vrlina, kojima ga je Bog proslavio za dobro svoje Crkve i hrvatskog naroda. Glasnik može svaki čitatelj i svjedok obogatiti svojim dopisom i uspomenama na kardinala Stepinca, ili fotografijom iz njegova života. Ako ste bili dio-
nik koje svečanosti priređene u njegov spomen, izvijestite o tome putem Glasnika sve prijatelje i štovatelje kard. Stepinca.

PISMA ČITATELJA

Čakovec, 9.2.2004.

Preč. Gospodine!

U glasniku bl. A. Stepinca, broj 1-2/2004. na str. 17., objavljena je fotografija i opis osoba o boravku Blaženika u Cerniku, o čemu bih rekao ovo:

Na slici nije mons. R. Rodić, već naš župnik u Novoj Gradiški, preč. gosp. Franjo Matica, koji je tamo umro nakon 2. svjetskog rata. Budite dobri pa to uvažite.

Uz preporuku Blaženiku, srdačno Vas pozdravlja

P. Celestin Čakarić

(Zahvaljujemo p. Celestinu za njegovu pomoć u odgonetavanju osobe na objavljenoj slici i molimo čitatelje da nam uvijek pomognu kako bismo i u arhivu i fototeci bl. Alojzija mogli imati što potpunije podatke. Mlađi ne poznaju osobe

na slikama, a mnogi koji bi mogli pomoći, već su u vječnosti. - Uredništvo)

Poštovani dr. Batelja!

Javljam Vam se s ciljem da posvjedočim uslišanje mojih molitvi blaženom Alojziju Stepincu za ozdravljenje moje kćerke Petre, koja je bila cijepljena protiv gripe, kao rizična skupina (od 9 godine boluje od dijabetesa mellitusa tip 1). Nakon tri mjeseca od cijepljenja od gripe, oboljela je od Encephalomyelitis diss. ac. Bolest je toliko uzela maha da je ona dva dana nakon dolaska u bolnicu ostala oduzeta, a liječnici nisu znali pravu dijagnozu. Njezino stanje je počelo s vidom, da bi kroz tjedan dana ostala potpuno oduzeta. Nakon neizvjesnosti od tri tjedna (kroz to vrijeme je ležala na intenzivnoj njezi Neurologije u bolnici Rebroy) prebačena je k prof. dr. Višnji Brinar, Neurologija 6 Rebroy. Nakon primitka pacijentice i nalaza, profesorica je dala dijagnozu. Već drugi dan primila je endobulin.

Po primitku ENDOBULINA (infuzija od 5 dana) mojoj je Petri bilo malo bolje. Endobulin za podizanje imuniteta smo platili sami 8.600,00 kn. Endobulin je dobivala 2 puta po 5 dana. Uz sve to, ona se morala boriti i s dijabetesom. Nakon ležanja od dva i pol mjeseca, Petra je bila prebačena u Varaždinske toplice, još uvijek nepokretna, i nije se mogla sama brinuti o sebi.

Tjedan dana ležanja u toplicama, nakon naše šetnje u kolicima, srela sam dvije sestre karmelićanke iz Marije Bistrice, koje su stupile u razgovor s nama, izvadile su za nas dvije moći sa slikom Blaženog Alojzija Stepinca i preporučile da ja i moja kćerka zajedno molimo i da će one za moju kćerku moliti.

Nашa molitva je počela na večer, uz tečno moljenje moje kćerke, koja je do te večeri teško govorila. Naše molitve nastavile su se svaku večer - devetnicom, prekidom od jednog dana i opet devetnicom. Nakon par dana uz pomoć terapeuta moje je dijete polagano hodalo. Iz dana u dan njezino se stanje poboljšavalo, uz logopeda, terapeuta, moju pomoć, pomoć njezinog dečka, njezinih prijatelja i cijele obitelji. Za svoj 21 rođendan moje dijete je prohodalo, bez hodalice.

Već je prošlo 6 mjeseci, mojem djetetu je puno bolje, ali ne može se reći sasvim. Liječnici u Varaždinskim toplicama kad su je vidjeli nakon 5 mjeseci nisu vjerovali. Kad je došla u Toplice njihova je dijagnoza bila MULTIPLA.

Zahvaljujem DRAGOM BOGU, bl. Alojziju Stepincu, Svetoj djevici Mariji, Svetoj Riti i svim ljudima koji su se molili i još je mole za njezino ozdravljenje. Do danas nisam se prestala moliti blaženom Alojziju Stepincu i kojem sam se i zagovorila za njezino ozdravljenje.

Posebna zahvala prim. dr. Ani Radici, dijabetologu, koji ju vodi od prvog dana kad je dobila dijabetes, te doktorici koja je sve to vrijeme molila kronicu za njezino ozdravljenje. Jedino je ona shvatila teško Petrino stanje, i uz njezinu pomoć Petra je uspjela doći do svih pretraga i smještaja u bolnicu.

Poštovani dr. Batelja, zahvaljujem Vam se na strpljivosti kod čitanja moje bolne ispovijedi.

Anica Lučić, majka (Vukovina)
/Pismu je priložena medicinska dokumentacija/

Prečasni Gospodine!

Objavljene knjige u posljednjem broju »Glasnika bl. A. S.« naručio sam i narudžbu poslao na adresu Postulature, prije mjesec dana. (...)

Ja sam svojevremeno sedamdesetih godina proučavao propovijedi koje su mi bile dostupne iz knjige »Stepinac govori«. Tada sam tražio svoj stil propovijedanja i dosta su mi pomogle. Naime, propovijedi kardinala Stepinca su neponovljive. Bio je veliki poznavatelj hrvatskog naroda i svojeg slušateljstva. Poznao je ne samo vanjske prilike ljudskog života, već je očito da je osjećao ljudsku dušu i znao što narod misli i osjeća. Govorio je u život, a ne preko glava u zrak i zidove. Može se služiti i služim se i citiram u svojim propovijedima samo neke lijepe pasuse koji su uvijek aktualni. Duhovni život ima svoju stalnu logiku, i božanska moralna načela su nepromjenjiva.

Danas smo ponovno u složenosti i izazovu kršćanskog života i zahtjevu biskupima da ustaju jasnoćom nauke. Više sam puta rekao biskupi-

ma! Da li se vi pitate, kako bi danas postupio bl. Kardinal pred ovim izazovom Crkve, a javno vas se proziva? Vama je papa prvima stavio pred oči lik blaženika kao primjer, jer je dobro znao da je zapadni liberalizam u mnogim segmentima gori od istočnog komunizma! Mi nismo političari i nekog uvijenog, zamumuljenog i zakukuljenog govora. Takav govor svjedoka Kristova bl. Stepinca nije bio. Nemojmo pretakati maglu, govorimo narodu jasno istinu bez obzira što će reći vlasti ovoga svijeta. Što sam dobio kao odgovor? Da, pa i Stepinac bi danas drugačije postupio. Žalosno opravdanje za vođenje Crkve linijom manjeg otpora. Zato mucamo pred pojedinim pitanjima.

Zato si volim čitati ponovno što Stepinac govori! Prečasni Gospodine, molim Vas, pošaljite mi knjige, račun i pretplatu za 10 primjeraka Glasnika.

Najiskrenije Vas pozdravlja i želi svako dobro.
Valentin Halić, župnik - Čađavica

+! Poštovani!

Dostavljam Vam primjerak Povelje, koja govori o posebnom događaju u ovoj župi: BLAGOSLOVU temelja Pastoralnog centra.

Nije bez razloga spomenut i naš mučenik, bl. Alojzije, i stoga što je na kratko boravio u ovom mjestu rujna mjeseca 1938.

Zagovarao je sve nas, dragi hrvatski narod, i da ovo naše zdanje što prije bude u funkciji gdje će i mučenik Alojzije biti posebno nadahnuće. To želi i moli zahvalan župnik Pastira, 19.01.2004.

Don Tonči Jelinčić

POVELJA

U ime i na slavu Presvetog Trojstva! Amen. Na čast Majke Božje! Amen.

Na slavu sv. Josipa, zaručnika Blažene Djevice Marije, zaštitnika Crkve! Amen.

Na spomen i čast blaženog Alojzija Stepinca, blaženog Ivana Merza te blažene Marije Propetog Petković i svih hrvatskih svetaca i mučenika! Amen.

Ovaj temeljni kamen PASTORALNOG CENTRA »SV. JOSIP« POSTIRA

blagoslovi hvarski biskup mons. Slobodan Štambuk,
14. prosinca 2003. u 14 sati, na 3. nedjelju Došašća.

Ovdje priključujemo imena darivatelja, da i na taj način izrazimo zahvalnost dobročiniteljima, uz molitvu da njihova darežljivost koja je ugrađena u ovo Bogu drago zdanje, bude svima njima zalog Božjeg blagoslova. Tu su dakako uključeni i oni koji nisu željeli da budu imenovani; kao i razne organizacije, tvrtke i ustanove; i toliki koji su prigodom sprovoda dali »umjesto vijenca«, a i oni koji će se ovima priključiti.

U Postirima, 14. prosinca 2003.

dok je Crkvom upravljao papa Ivan Pavao II., hvarskom biskupijom msgr. Slobodan Štambuk, župom Postira don Tonči Jelinčić.

Molitva vjernika

Svećenicima i članovima Molitvene zajednice donosimo uzorak molitve vjernika za euharistijska slavlja ili druga bogoslužja tijekom proljeća i ljeta. Sigurno će dobro poslužiti kod klanjanja Presvetom, u svibanjskim pobožnostima i okupljanjima zajednice. Neka i po ovim zazivima u vjernicima i Blaženikovim štovateljima ojača vjera iz euharistijskog otajstva i Marijinog duha.

S pouzdanjem koje nam budi spomen bl. Alojzija Stepinca izrecimo svoje molitve Ocu Nebeskom. U tebe se, Gospodine, uzdamo, usliši nas.

1. Crkvu svoju, Gospodine, vodi ljubavlju dobrih pastira kojima si dao svoju vlast. Osnaži papu Ivana Pavla, prosvjetljuje nadbiskupa kardinala Josipa, ujedini biskupski zbor sa svećenstvom i Božjim narodom, te neka svi upoznaju tebe jedinoga i istinskog Boga. Molimo te.
2. Sav svijet je tvoje djelo, ali je čovjek vrjedniji od svega. Državnike svijeta učini savjesnima da osiguraju život dostojan čovjeka svakoj ljudskoj osobi od začeca pa dok ih ti ne pozoveš k sebi. Molimo te.
3. Svima koji su potlačeni daj slobodu djece tvoje, oslobodi ih mržnje i nasilja koje sami trpe ili zavedeni zlom sami čine zločine ubijajući, ranjavajući i razarajući. Obrati k sebi i Evandjelju sve narode i svakoga pojedinca koji robuje grijehu. Molimo te.
4. Domovinu lijepu našu Hrvatsku ti, Gospodine, upravi putem dobra. Odgovorne uči po Srcu svoga Sina da ne gospoduju nego da se služe vlašću koju si im ti dao, tako da naši zakoni i svjetski savezi budu na sveopću korist našega hrvatskog naroda. Molimo te.

5. Obitelji naše, koje su i Crkva u malom i rasadište života i temeljna škola rasta kulture i kulta, ti Gospodine, sačuvaj takvima u ovim pogubnim vremenima za vjernost i vrijednosti. Daj im kruh svagdašnji: i vjere i rada, i blagoslova i novca - da ne budu u tjeskobi za sutra: što jesti i u što se obući. Molimo te.

6. Naša sjemeništa, novicijate i bogoslovije, napuni oduševljenjem za nasljedovanje Isusa Krista. čuvaj ih od duha ovoga svijeta, koji je protivnik želji za posvetom čiste mladosti Tebi i svih svojih sila služenju braći ljudima. Molimo te.

7. Cvijet društva i Crkve, našu djecu i mladež, štiti svojom blizinom da ne bi zakoračili na pogubne staze stranputica: razvrata, droge, lijenosti i psovke. Neka zriju obasjani milošću, zagledani u ideal Kraljice svibnja, hranjeni Euharistijom. Daj da dobrim urode plodovima. Molimo te.

8. Radnike i patnike, starce i nemoćne, nevino optužene i teško kažnjene, nezaposlene i drugim križem pritiskute, ispuni vjerom u smisao trpljenja i nadom da se postidjeti neće, stavljajući svoje pouzdanje u tebe. Na njihovu putu patnje pošalji im utjehu Majke, pomoć Šimuna, brižnost Veronike i vjernost prijatelja. Molimo te.

9. Preminule naše drage, poginule u ratu i u prometu, ubijene i koji to samo učiniše, svojom ljubavi zagri, svojim milosrdjem pomiluj, svojom dobrotom nagradi. Pridruži ih slavi blaženika i svetaca. Molimo te.

Molitva: Usliši nas, Oče Nebeski na slavu svojega Imena. Dobrostv si i možeš sve. Ljubiš nas i znaš što nam je potrebno. S mnoštvom Tvojih prijatelja u općinstvu svetih i našim bl. Alojzijem, u Duhu Svetom ti je vječna hvala. Po Kristu Gospodinu našem. Amen.

* Zahvaljujemo na svjedočanstvu o uslišanju koje je na zagovor bl. Alojzija Stepinca zadobila prim. dr. Nada Ljubin iz Zagreba.

* Zahvaljujemo i na svjedočanstvu o ozdravljenju muža koje nam je prosljedila Dragica Bubić iz Donjeg Mekušja kod Karlovca.

* Zahvaljujemo i na svjedočanstvu o ozdravljenju od tuberkuloze koje nam je prosljedila Sanja Verger s obitelji iz Ključa Brdovečkoga.

* Gosp. Blago Tadić iz Toronta (Canada) poslao je na adresu Uredništva nekoliko svojih pjesma u desetercu, u kojima pjeva i o Blaženom Alojziju. Zahvaljujemo od srca na svjedočanstvu vjere i stvaralaštva.

Mladi hrvatski vjernici u Ljubljani na otvorenju izložbe u čast bl. A. Stepinca, 10. prosinca 2003. Čitaju Blaženikove tekstove

Obavijest čitateljima Glasnika

Donosimo popis knjiga koje je o blaženom Alojziju Stepincu objavila Postulatura za njegovo proglašenje blaženim i svetim, a svaki ih čitatelj Glasnika može naručiti na adresu Postulature: Kaptol 31, 10000 Zagreb:

BATELJA J., Najljepše Mariji. Misli blagopokojnog kardinala-nadbiskupa Alojzija Stepinca o štovanju Majke Božje, Zagreb, 1990.

BATELJA J., Živjeti iz vjere. Duhovni lik i pastirska skrb kardinala Alojzija Stepinca, izd. NDS, Zagreb, 1990.

Sluga Božji Alojzije Stepinac (kratki ilustrirani životopis), Zagreb, 1995.

ALOJZIJE KARDINAL STEPINAC, nadbiskup zagrebački, Propovijedi, govori, poruke 1941–1946, (uvod napisali dr. J. BATELJA i dr. C. TOMIĆ), Zagreb, 1996.

ALOJZIJE-VIKTOR STEPINAC, Pisma iz sužanjstva (1951–1960), (predgovor: mons. J. BOZANIĆ, nadbiskup zagrebački; uvod, bilješke i predmetno kazalo napisao dr. J. BATELJA), Zagreb, 1998.

BARBOUR H. - BATELJA - J., Svjetlo na putu života. Duhovni životopis blaženog Alojzija kardinala Stepinca, nadbiskupa zagrebačkoga, mučenika (uvodno slovo: kard. Franjo KUCHARIĆ, nadbiskup zagrebački u miru), Zagreb, 1998.

Alojzije STEPINAC, nadbiskup zagrebački, Propovijedi, govori, poruke (1934.–1940.) Priredio i predgovor napisao: dr. Juraj BATELJA; proslav: dr. Ante MATELJAN, Zagreb, 2000.

Crna knjiga o grozovitostima komunističke vladavine u Hrvatskoj (priredio dr. J. BATELJA), Zagreb, 2000.

DAROVİ ZA POKRIĆE TROŠKOVA U POSTUPKU PROGLAŠENJA SVETIM BL. ALOJZIJA STEPINCA

Nakon objavljivanja zadnjeg broja Glasnika, svoj dar za pokriće troškova u postupku za proglašenje svetim kard. Alojzija Stepinca uručili su ovi darovatelji: Ozana CRNOGORAC - Biograd; Marija KRUSHELJ - Cirkovljan; Nevenka PRSKALO - Samobor; Alojz SKOF - Belec; Mara CELIĆ; Mirko VURUŠIĆ - Mačecovec (čakovec); Alojzija PENIĆ - Zagreb; Mladenka PRSKALO - Zagreb; Mara ĐURČEVIĆ - Virovitica; Marija BRAJKO-BRUČIĆ - Zagreb; Stjepan RAZUM - Zagreb; Ruža STEPINAC; Mirko EFENDIĆ - Livno; Preč. Matija BURJA - Marija Bistrica; Župni ured TOPOLOVAC; Mirjana CRNOGORAC; SS. BENEDIKTINKE - Šibenik; Franjo BANIĆ - Cirkovljan; Ana RAGUŽ - Jakšić; Davor KORAK; Dr. Jarko JURIŠIĆ; Veselka CULEK - VTC; Frano BONGI; Dr. Karlo JURIŠIĆ - Makarska; Sanja VERVEGER - Ključ Brdovečki.

Uplatu i pretplatu za Glasnik kao i svoj dar za pokriće troškova u postupku za proglašenje svetim kardinala Alojzija Stepinca možete poslati u kunama na adresu:

Zagrebačka banka
Postulatura kard. Stepinca
broj računa: 2360000-1101605758

ili iz inozemstva i domovine u devizama na sljedeći konto:

PARTNER BANKA
SWIFT - PAZGHR2X
br. računa: 7350038425 - Juraj Batelja

Zahvaljujemo svim dobročiniteljima i suradnicima, čijom molitvom i darom napreduje postupak za proglašenje svetim bl. Alojzija Stepinca.

Molimo Vas, pošaljite nam kopiju uplata izvršenih preko bankovnog računa, jer nam banka ne isporučuje imena uplatitelja.

Budući da nam Zagrebačka banka ne dostavlja redovito imena i prezimena čitatelja i štovatelja bl. Alojzija Stepinca koji uplaćuju svoj dar za postupak njegove kanonizacije ili uplatu za Glasnik, molimo čitatelje i štovatelje da nas razumiju i ispričaju ako njihova imena ne donesemo pravodobno u Glasnikovu popisu.

KAZALO

PAPINA RIJEČ

- 1** UREDNIKOVA RIJEČ
- 4** STEPINČEVO 2004.
- 17** TEOLOŠKI PODLISTAK
- 19** MOLITVENA ZAJEDNICA
BL. ALOJZIJA STEPINCA
- 22** STEPINAC I MLADI
- 26** SVJEDOČANSTVA
- 31** KRONIKA
- 35** VRANEKOVIĆEV DNEVNIK
- 40** PISMA ČITATELJA
- I-IV** STEPINČEVO 2004.
U RIMU

MOLITVA U ČAST BLAŽENOG ALOJZIJA STEPINCA, BISKUPA I MUČENIKA

Gospodine, Bože naš,
Ti si blaženom Alojziju Stepincu dao milost
čvrsto vjerovati u Isusa Krista
i spremnost trpjeti za njega sve do mučeničke smrti.
Pomozi nam slijediti njegov primjer i njegov nauk
da bismo ljubili Krista kako ga je on ljubio
i služili Crkvi kako joj je on služio
sve do darivanja vlastitog života za nju.
Njegova živa vjera u Isusa Krista i postojana ljubav prema Crkvi
neka nas učvrste u borbama života na putu vječnoga spasenja.
Po njegovu zagovoru udijeli milost svoga blagoslova našim biskupima, svećenicima, redovnicima i
redovnicama, svećeničkim i redovničkim pripravnicima, našim obiteljima, da budu čvrste u
vjeri i blagoslovljene novim i brojnim životima.
Budi utjeha svim starijim osobama te pomoć bolesnicima i patnicima. Očeve i majke, djecu i mlade
očuvaj od unutarnjih i vanjskih pogibelji duše i tijela. Udijeli milost svećeničkih i redovničkih
zvanja našoj župi, našoj biskupiji i Crkvi u Hrvata.
/Po njegovom zagovoru udijeli mi milost ... /
Po Kristu Gospodinu našem. Amen.
Oče naš, Zdravo Marijo, Sveta Marijo, Slava Ocu...

Časopis **Blaženi Alojzije Stepinac** (Skrraćeni ključni naslov: Blaž. Alojzije Stepinac) glasnik je Postulature za proglašenje svetim blaženog Alojzija Stepinca te časopis svih njegovih štovatelja, Kristovih vjernika i ljudi dobre volje.

God. 11 (2004.) Broj 3

Cijena: 5 kn; za inozemstvo 5 eura ili 3 USD

Glasnik izlazi četiri puta godišnje s dozvolom crkvenih poglavara.

Izdavač: Postulatura Blaženog Alojzija Stepinca
Voćarska 106, pp. 110
10001 Zagreb

Uređuje i odgovara: Dr. Juraj Batelja, Voćarska 106, pp. 110, 10001 Zagreb

Adresa uredništva: Postulatura Blaženog Alojzija Stepinca, Voćarska 106, pp. 110; 10001 Zagreb, telefon: 46 80 426; faks: 46 80 722; »Spomen-zbirka iz ostavštine blaženog Alojzija Stepinca«, Kaptol 31, 10000 Zagreb, telefon: 48 11 781

Sve što se u našem Glasniku navodi ili naziva »čudo«, »svetost«, »svetac« i slično, sve to, u duhu crkvenih propisa, treba uzeti i razumjeti u našem običnom ljudskom načinu izražavanja. O svemu će tomu konačni sud izreći Crkva.

Lektor: Prof. dr. Ante STAMAĆ

Slog: LASER plus, Igor Rapinac

Tisak: Tiskara PULJKO

Nadbiskup Stepinac prigodom blagoslova zastava na jednoj župi Zagrebačke nadbiskupije

Kardinal Franjo Kuharić, nadbiskup zagrebački, u pratnji mons. Ante Jurića, nadbiskupa splitsko-makarskoga, i mons. Marina Barišića, pomoćnog biskupa, te fra. Luke Livaje, u Svetom Spasu kod Vrlike, 8. svibnja 1997. (na slici su i general Ignac Koštroman, te gosp. Radić, načelnik općine Kijevo)

Iz propovijedi kard. Franje Kuharića, Zagrebačka katedrala, 10. veljače 1981.

»Niti je bio nadbiskup Stepinac, niti su njegovi nasljednici »tuđe jezgro« koje »vodi za tudi račun borbu protiv hrvatskog naroda.« Niti je »Stepinčeva crkva« neka druga Crkva nego što je ona Crkva u koju mi vjerujemo, a to je: jedna, sveta, katolička i apostolska; Crkva vjerna Isusu Kristu i okupljena oko Petrovih nasljednika i svojih biskupa; to je Crkva utkana u biće hrvatskog naroda već punih trinaest stoljeća; nikada protiv njega nego uvijek s njim dijeli istu sudbinu. To je Crkva koja ima svoje porijeklo u Isusu Kristu, našem Bogu i Spasitelju, nije nikakav import. Najveći dio hrvatskog naroda je ta Crkva.

Neki nam izvan Crkve sve češće daju pouke kako bi po njihovu shvaćanju trebala izgledati Crkva kojoj bi oni dali ocjenu »koncilske Crkve«. Imala bi to biti neka Crkva disciplinski anarhična, bez jedinstvenog vjerovanja i bez određenih moral-

nih principa; takva bi Crkva brzo postala Crkva bez slobode i bez dostojanstva.

Mi se nikome za volju ne odričemo svoje Crkve, i to onakve kakva ona jest u svom najdubljem misteriju i zajedništvu. To je Crkva kroz vjekove identična, koju danas predvodi Ivan Pavao II., a u onim teškim poratnim godinama, uz tolike biskupe i svećenike kao i vjernike, za tu je Crkvu kroz zatvore i poniženja svjedočilo šest kardinala: Josip Slipyj iz Lavova, Stefan Wyszyński iz Warszawe, Josip Beran i Stjepan Trochta iz Praga, Jozsef Mindszenty iz Esztergoma, Alojzije Stepinac iz Zagreba.

Nipošto se ne smatramo zaostalima ako ta svjedočanstva poštujemo i ako tu Crkvu ljubimo. Ne glumimo nikakvu glumu nego vršimo svoju dužnost i ostajemo vjerni Bogu, Crkvi Božjoj i svojoj savjesti.«

Božji narod časti svog neprežaljenog pastira, mučenika i učitelja

Stepinčevo u zagrebačkoj katedrali

Zbog aktualnosti liturgijskih slavlja i svečanosti održanih povodom blagdana bl. Alojzija Stepinca, te radi objavljivanja većeg broja Blaženikovih spisa te brojnijih svjedočanstava i dopisa čitatelja, nije bilo mogućnosti u ovom broju Glasnika donijeti izvješće o Euharistijskom kongresu održanom u čakovcu 1935. Prikaz o tome kongresu donijet ćemo u sljedećem broju Glasnika.

Dana 8. prosinca 2003. godine predao je g. Ernest Radetić ml. sljedeće izreske iz dnevnog tiska, iz vremena sudskog procesa protiv kardinala Stepinca: Narodni list, god. 45./46., Vjesnik, god. 1946., Glas rada, La voce del popolo, 1946., Dobri pastir, 1945, te nekoliko dokumenata iz života bl. Alojzija Stepinca, koje ćemo donijeti u jednom od sljedećih brojeva Glasnika. Zahvaljujemo obitelji Radetić za njihovo razumijevanje i ustupljena novinska izvješća - Uredništvo.

Sveti Jeronim, kao isposnik,
freska u župnoj crkvi
Presvetoga Trojstva u Krašiću.